

REGISTER
OP
E VOTO DORDRACENO,
OF
TOELICHTING
OP
DEN HEIDELBERGSCHEN CATECHISMUS;
DOOR
D^R. A. KUYPER.

KUYPER
BX
9428
.K89
1897

J. A. WORMSER — AMSTERDAM.
1897.

KUYPER BX9428 .K89 1897
Kuyper, Abraham, 1837-1920.
E voto Dordraceno :
toelichting op den
Heidelbergschen catechismus.

REGISTER
OF
E VOTO DORDRACENO.

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
Princeton Theological Seminary Library

REGISTER

OP

E VOTO DORDRACENO,

OF

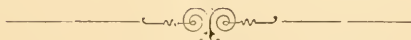
TOELICHTING

OP

DEN HEIDELBERGSCHEN CATECHISMUS;

DOOR

D^r. A. KUYPER.

J. A. WORMSER — AMSTERDAM.

1897.

Zaak- en Naam-Register.

A.

AANNEMING tot lidmaat een verkeerd begrip; II, 494.

AARON; priesterschap van —; I, 308, vgg.

AARDE; nieuwe; z. *Hemel*.

ABEL; z. *Offer*.

ABRAHAM; geloofswerk in —; III, 32; zijne ontmoeting met Melchizedek; I, 311; teeken van den sterrehemel aan —; III, 145; besnijdenis van —; II, 540; — op Moria; IV, 484, vgg.

Z. v. *Naamsverandering, Zaad*.

ACHAB; de Syrische man, die — trof, als beeld voor den Dienst des Woords; III, 432, vg.

ADAM; het beeld Gods in —; I, 188; — heilig geschapen; I, 42, vg.; zijn geloof; II, 294, vgg.; zijn bewustzijn en Gods gedachten; IV, 231; zijne oorspronkelijke wijsheid; I, 175; de Godskennis in — en in den wedergeborene; I, 372; zijne kennis van den naam des Heeren; III, 586; — als priester; I, 300; zijne consciëntie; III, 502; IV, 258, vg.; — was de wet des zedelijken levens ingeschapen; III, 466; 469; — kende de 10 Geboden niet; III, 470; 473; 475; — en het 10e Gebod; IV, 265.

Zijn voedsel; IV, 116; — geeft den dieren namen; I, 257; III, 580; saamvoeging van — en Eva; I, 303; IV, 133.

Werkverbond van A.'s kant; II, 374; de schuld, die — te betalen had vóór den val; I, 65; — had kunnen staande blijven; I, 64; — kon zijn geluk wegwerpen, de gevallen mensch kan het niet weervinden; III, 413.

A. verleid door Eva; IV, 88, vg.; A.'s val als ongehoorzaamheid; I, 46; 64; als ongeloof; II, 297; als van de waarheid in de leugen; III, 609,

vg.; 617, vg.; IV, 231, vg.; als van de liefde in de vreeze; IV, 312; hij wilde zelf rechter zijn; I, 413; 435. Adam's val en de 6e bede; IV, 556.

Z. v. *Ambten, Hoofd, Proefgebod, Val, Zonde.*

ADAM'S KINDEREN; z. *Huwelijk.*

ADOPTIANISME; I, 341.

AFGOD; woordafleiding; III, 520.

AFGODERIJ; komt op uit de overblijfselen van het beeld Gods; II, 18; III, 560, vgg.; — is geen lagere trap van godsdienst; I, 11, vg.; III, 194; historisch verloop der ---; III, 521, vgg.; — door de heidenen gedachteloos bedreven; III, 192, vgg.; — onzer dagen; III, 524, vgg.; eenen denkbeeldigen God vereeren is —; I, 147; — als afhoereeren; III, 487; 556.

Z. v. *Arianisme, Beeldendienst, Godskennis.*

AFHANKELIJKHEID; onze — van onzen Schepper; I, 20; 59.

AFHOEREEREN; z. *Afgoderij.*

AGAPE; III, 80, vgg.

AHOLIAB; III, 422.

ALLAH; III, 562.

ALOMTEGENWOORDIGE kracht Gods en de 4e bede; IV, 519, vg.

ALOMTEGENWOORDIGHEID; niet pantheistisch op te vatten; IV, 437; — van Christus (verschil met de Lutherschen), II, 14, vg.; 18; 24.

ALTING (H); z. *Doop.*

AMBT; definitie van —; I, 282; 285, vg.; 325.

AMBTEN VAN CHRISTUS; niet alleen om der zonde wil; I, 287; 293, vg.; de — gelden ook voor de engelen; I, 288; de — in den staat zijner vernedering; I, 282; het koningschap het hoogste der —; I, 286, vg; de — in verband met Antw. 6 van den Cat.; I, 287; de — en de kennis, de wil en de daad; I, 286, vgg.

Z. v. *Koning, Pricster, Profeet.*

AMBTEN; onze — en Christus ambten; I, 334, vg.; onze — gegrond in onze natuur; I, 302; 309, vg.; Christus herstelt ons in de heerlijkheid der — vóór den val; I, 335.

AMBT DER GELOOVIGEN; I, 336; II, 147; het — en het onderling vermaan; III, 331, vg.; —, geen hiërarchie; III, 331, vg.

AMBTSDRAGERS; de — en de sleutelmacht; III, 286, vgg.

Z. v. *Apostelen, Diaken, Dienaar des Woords, Herders, Opzieners, Verzegeling.*

AMEN; IV, 583, vg.

AMERIKA; z. *Doop.*

ANABAPTISTEN; z. *Dooperschen.*

ANTICHRIST; II, 43.

ANTINOMIANEN; misbruiken Rom. VII; IV, 532.

Z. v. *Geloof, Genade, Goede werken, Heiligmaking, Verbond, Vloeken, Volharding der heiligen, Voorzienigheid, Wet, Zonde.*

ANTIPAPISME; III, 181.

ANTIREVOLUTIONAIRE PARTIJ; IV, 83.

APOCALYPTIEK; z. *Openbaring, Profetie.*

APOLLINARIS; z. *Vleeschwording.*

APOLOGETIEK van Jezus' opstanding is nutteloos; I, 471, vg.

APOSTELN; het ambt der —; III, 294, vg.; de — als tusschenpersonen tusschen Christus en de kerk; I, 297; het woord der — geldt voor alle kerken; III, 295; geloof door het woord der —; III, 295; 299; het woord der — en de dienst des Woords; III, 300, vg.; de reformatie heeft de kerk weer aan de — verbonden; III, 296.

Z. v. *Biecht, Doop, Heiligen, Sleutelmacht, Vergeving der zonden.*

APPELIUS (I. C.); z. *Doop.*

ARGUMENTEERING; noodzakelijkheid van goede —; III, 17, vg.

ARIANISME; is afgoderij; II, 303.

ARCHETYPISCH; z. *Vaderschap, Wil.*

ARISTOTELES; z. *Zedeleer.*

ARIUS; z. *Zoonschap.*

ARMENISCHE kerken; z. *Doop.*

ARMINIANEN; z. *Betalen der schuld, Gehoorzaamheid van Christus, Geloof, Goede werken, Heiligmaking, Overheid en kerk, Plaatsbekleeding, Raad Gods, Rechtvaardigmaking, Remonstranten, Werkheiligheid.*

ARMOEDE; z. *Diaconie.*

ATHANASIUS; geloofsbelijdenis van —; I, 350, vg.

ATHEISTEN; zijn er eigenlijk niet; III, 514; 526.

AVONDMAAL; III, 70, vgg; verschillende benamingen voor —; III, 79, vg.; het — als maaltijd; III, 88, vg.; als Sacrament der voeding; III, 71; het — is noch middel ter wedergeboorte, noch ter bekeering; III, 167; het — symbool van de gemeente; III, 173, vg.; het — en de 12 geloofsartikelen; III, 120; het — en de 5e bede; IV, 537; 539; het — in verband met de wederkomst des Heeren en de bruiloft des Lams; III, 116, vgg.

Het laatste — des Heeren; III, 571; instelling van het —; III, 85, vgg.; het — door Christus ingesteld in gehoorzaamheid aan den Vader; III, 139.

De *Teekenen* van het —; III, 108, vgg.; brood en wijn; III, 109, vgg.; zijn symbolen van Christus dood; III, 122; zijn geen geheimzinnige krachten; III, 162; 169; *gebroken* en *gegeten* brood, *vergoten* en *gedronken* wijn; III, 114, vg.; gezuurd of ongezuurd brood? III, 122, vg.; de teekenen noodza-

kelijk bij het — ; III, 123; mag de wijn met water vermengd? (Rome); III, 123.

De *genadewerking* in het — ; III, 135, vgg.; werking des Vaders; III, 136, vgg.; en des H. Geestes bij het — ; III, 148; Christus houdt het — in stand; III, 90, vg.; 140, vgg.; is tegenwoordig bij het — ; III, 95, vg.; 110, vg.; 149; werking van Christus bij het — ; III, 140, vgg.; Christus en de teekenen van het — ; III, 116; het — en de Vleeschwording; III, 169, vgg.

Voor wie is het — ingesteld? III, 212, vgg.; de gedoopte moet naar het — ; II, 493; III, 46; 74, vg.; het — ingesteld voor de bekeerden; III, 220, vgg.; 227.

De kerkeraad moet roepen en weren; III, 240, vg.; onze vaders hadden ruime toelating tot het — ; III, 229; 241; — en tucht; III, 239.

Huisbezoek vóór het — ; III, 239; verzoening met de broederen vóór het — ; III, 214, vg.; 234, vg.; 237, vgg.; de gave bij het — ; IV, 484; de dienaar bij het — ; III, 141, vgg.; toespraak bij het — ; III, 147; de hypocriet aan het — ; III, 131; de tafel des A's; III, 98, vgg.; op welk uur moet het — bediend? III, 88, vg.; bedieningen in andere kerken; III, 78, vg.; 84.

De sacramenteele genade in het — ; III, 135, vgg.; sterkt het geloof; III, 168, vg.; 225; 231; of het ongeloof; III, 231; bij het — is Christus gebroken lichaam de spijze; III, 160, vg.; het — onderhoudt de levenskracht van het Lichaam van Christus en van de enkele leden; III, 166, vg.

Calvijn en het — ; I, 347; III, 162; de Confessie en het — ; III, 71; Doopersche invloed op den gang ten — ; III, 214; het — in de Episcoopaalsche kerk; III, 214; Erastus en het — ; III, 317; het — in de Grieksche kerk; III, 110, vg.; Luther en het — ; I, 347; III, 149, vgg.; 155, vg.; 183; 196; consubstantiatie; III, 130, vgg.; manducatio oralis; II, 484; Pantheïsme en — ; III, 196; Pelagianisme en — ; III, 233; Rome en het — ; III, 128, vg.; 134, vg.; 183; 196; het — in de Synodale kerk; III, 217, vgg.; Zwingli en het — ; I, 347; III, 150; 196; III, 127, vgg.; 133, vg.

Z. v. *Belijdenis*, *Brood*, *Gemeenschap der heiligen*, *Labadisme*, *Offer*, *Onze Vader*, *Reformatie*, *Sacrament*, *Teetotalers*, *Wijn*.

AVONDMAALSFORMULIER; III, 214; Z. v. *Formulier*.

AVONDMAALSGANG; uit gehoorzaamheid; III, 226; — is geen bewijs van geestelijken hoogmoed; III, 226; 232, vg.; — indien geen geref. kerk aanwezig; III, 242.

AVONDMAALSVERZUIM; oorzaak van het — in onze dagen; III, 212, vgg.; — uit bescheidenheid; III, 76, vg.; — uit vroomheid; III, 216, vg.

AUBERLEN (C. C. U.); z. *Profetie*.

AUGUSTINUS; II, 213. Z. v. *Chiliasme, Godsbegrip, Kerkbegrip, Openbaringen, Praedestinatie, Sacramenten, Sleutelmacht.*

AUTEUR; God is geen — der zonde; I, 38; 62; hoewel Hij ons in verzoeking leidt; IV, 555; vgg.; 566.

B.

BAN; III, 333, vg.

BARNABAS; II, 255.

BATTOLOGIE; IV, 348; 389, vgg.; 409; 414; 427; — en het 3e gebod; III, 608, vg.; IV, 426. Z. v. *Gebed.*

BAUMGARTEN (M.); z. *Profetie.*

BAZAARS; IV, 226, vg.

BECK (I. F.); z. *Consciëntie.*

BEELD; van het Beest; III, 563.

BEELD GODS; het — en ons „*ik*;" I, 371; het — en ons spraakvermogen; II, 410, vg.; overblijfselen van het —; I, 52, vgg.; II, 18; Christus en de herstelling van het —; III, 558, vgg.; 564, vgg.; de schepping naar het — en de redding onder Christus als Hoofd; II, 331; het — en het kindschap; I, 354; II, 82; het — opwakend in den geloovige; IV, 546, vgg.

Schepping naar het —; I, 39, vgg.; drukt uit de verhouding tusschen God en mensch; I, 345; 353; II, 82; verplicht om voor Hem te leven; III, 507; IV, 20; — en het 2e gebod; III, 557; 564, vgg.; en het 3e gebod; III, 593; en het 4e gebod; IV, 13; 18; en het Pantheïsme; I, 353, vg.; en de Neo-Kolhbruggianen; I, 39.

Z. v. *Adam, Afgoderij, Beeldendienst, Bewustzijn, Engelen, Godskennis, Moord, Ordinantiën, Schepping.*

BEELDDRAGER; Christus de — des Vaders; III, 558, vg.; 564, vg.

BEELDENDIENST; oorsprong en geschiedenis; III, 557, vgg.; de — weersproken door de Schrift; III, 572, vg.; de — in Roomsche, Grieksche en andere kerken; III, 571, vgg.; geen behoefte aan —, een slecht teeken onzer eeuw, III, 562; de — en het 2e gebod; III, 571, vgg.; de Islam en de —; III, 557; 562; Leo III en de —; III, 576, vgg.

BEELDSTORMERIJ; III, 576, vg.

BEGEEREN; IV, 259, vgg.; 272, vgg.

BEGRAFENIS; van Jezus; I, 438, vgg.

BEHOEFTEN; vermeerdering van —; IV, 277, vg. Z. v. *Gebed.*

BEKEERING; III, 396, vgg.; wat is —? III, 221, vg.; 424, vgg.; — in de Schrift; III, 221; 425, vg.; 438, vgg.; de — in Zond. 33 van den Cat. III, 596; 401; 403; — in Ursinus' Schatboek; III, 403.

Het bevel tot — geldt voor alle menschen; III, 75, vgg.; 439, vg.; — alleen mogelijk voor den wedergeborene; III, 221, 427; bij de — is eene daad Gods; III, 423, vgg.; en eene daad des menschen; III, 423, vg.; 437 vgg.; de voorbereiding tot de —; III, 434, vgg.; de — verandert den zin en den wil; III, 426.

De eene — verschilt van de andere; III, 437; 440, vgg.; de oogenblikkelijke en de aanhoudende —; III, 445, vgg.; de tweede —; III, 447, vgg.; echte en onechte —; III, 448, vg.; vernieuwing der —; III, 447; — als heiligmaking; III, 449, vg.; beschrijving van eigen —; III, 442, vg.; geen — na den dood; II, 216.

Methodisten en —; III, 434; 437; Pantheistisch begrip van —; III, 438; Rome en —; III, 399, vg.

Z. v. *Avondmaal, Belijdenis, Dienst des Woords, nieuwe Mensch, Sacrament, Voorbereidende genade, Wedergeboorte, Weg, Wet, Wil, Zonde.*

BEKOMMERING; II, 94, vgg.

BELOFTE; breken van —; z. *Reformatie 1885.*

BELOONING; in de Schrift; II, 392; is — geven goed? II, 391, vgg. Z. v. *Loon.*

BELIJDEN; van den naam des Heeren; z. *Naam.*

BELIJDENIS; hoofdzaak, daarna wandel; III, 600; — zonder kennis onmogelijk; III, 599; onzuivere — onzer dagen; I. 180; tucht over de —; III, 599.

Z. v. *Christus, Confessie, Drieëenheid, God.*

BELIJDENIS DOEN; wat is —? III, 67; — en Avondmaal; III, 221, vgg.; — in welke kerk? III, 67, vg.; gedachteloos —; III, 224, vg.; bekeering vóór of na het —? III, 225.

BENGEL (J. A.); z. *Wederkomst des Heeren.*

BEPROEVINGEN; IV, 486.

BEROEP, Goddelijk —; IV, 425, vgg.; de calvinist moet uitmunten in zijn —; IV, 38.

BERUSTING; IV, 275, vg.; blinde —; I, 218; blinde — en het gebed; IV, 577.

BESNIJDENIS; als zegel; III, 27; 32, vg.; — bij andere volken; III, 28, vgg.; — van Ismaël; III, 32; — op den Sen dag; III, 30; beteekenis der —; III, 31. Z. v. *Abraham, Sacrament, Wedergeboorte.*

BESTEL GODS; z. *Raad, Voorzienigheid.*

BETALEN; der schuld door Christus; I, 86, vgg.; 433, vgg.; Arminianen loochenen dit; I, 464. Z. v. *Adam.*

BEVINDING; goede —; II, 106, vg.; praedestinatie en —; II, 192; de Schrift en de —; I, 111; 164; II, 55; IV, 474. vg. Z. v. *Christus, Mystiek*.

BEWUSTZIJN; wat is —? II, 310; IV, 258; het — in de Schrift; II, 310; het — en de schepping naar Gods beeld; II, 299; 310; 410; het — en het gebed; IV, 346, vgg.; het — en het 1e gebod; III, 512, vgg.; het — na den val; II, 310; zijn en —; II, 297; 538; het — en de Ethischen; I, 4. Z. v. *Adam, Catechismus, Gehoorzaamheid, Geloof, Mysteriën, Sterven*.

BEZA (Th); z. *Doop, Tucht*.

BEZALEËL; III, 422.

BEZORGD zijn; IV, 509, vg.

BIDSTONDEN; IV, 420.

BIDDEN, gedachteloos —; III, 193; 308. Z. v. *Gebed*.

BIECHT; goede zijde van de —; III, 315; de — ontstaan uit de sleu telmacht; II, 154; III, 255; de — is geen Sacrament; II, 494, vg.; ego te absolvo; III, 259, vg.; de — in tegenstelling met de vergeving der zonden door de apostelen; III, 296.

Concilie van Trente en de —; III, 257, vg; onze vaders en de —; III, 240, vg.; Calvijn en de —; III, 265; de — in de Luthersche kerk; III, 261, vg.; 265; Rome doet de — opkomen uit het Apostololaat, III, 293.

BILDERDIJK (W); krekelsang over den vrijen wil; II, 394.

BLOEDSCHULD; IV, 122.

BLOEDVERGIETEN; van Christus; I, 386.

„BOETÉ EN GELOOF,” III, 399, vgg.

BÖHL (E); z. *Erfschuld van Christus*.

BOLLANDISTEN en de Vitae Sanctorum, I, 276.

BOOM; de — der kennis des goeds en des kwaads en de — des levens; II, 456.

EORG; I, 431; Goël en —; I, 431; Christus geen — door *Fidejussio*; I, 432; het lijden van Christus als —; I, 427; 436, vg; Comrie, Kohlbrugge en de Methodisten over Christus als —; I, 432, vg.

BROOD; III, 112 vg; IV, 512; symbolische beteekenis van —; III, 136, vgg.; 169, vg. Z. v. *Avondmaal, Onze Vader (Gebede)*.

BRAKEL (W. à); z. *Doop, Overheid en kerk*.

BULLINGER (H); z. *Crammer*.

BUURMAN; z. *Sacrament*.

BIJBELBOEKEN; saamvoeging der —; II, 417, vg; Z. v. *Heilige Schrift*

C.

CAJAPHAS; III, 507.

CALVIJN; z. *Biecht, Cramner, Doop, Huisbezoek, Kerk, Praedestinatie, Practijk der Godzaligheid, Rechtaardigmaking, Reformatie, Sacrament, Sleutelmacht, Theïsme, Tucht, Vergeving der zonden, Wedergeboorte en geloof, Zieleslaap.*

CALVINISME; z. *Beroep, Gereformeerd, Graf, Huwelijk, Methodisme, Opvoeding, Praedestinatie, Vloeken, Wet.*

CANISIUS; z. *Catechismus.*

CATECHISATIE; in en buiten den dienst des Woords; II, 139; — en het 3e gebod; III, 598.

CATECHISMUS; Luther de schepper van den —; III, 477; volgorde in Luther's —; III, 476; IV, 297; de Roomsche —; III, 477; anti — van Canisius; III, 477.

De Heidelberger — opgesteld in de hoop om Gereformeerden en Luther-schen te vereenigen, II, 156; de Heidelberger — een practisch leerboek; I, 138; 439; III, 397; de Heidelberger — op ons bewustzijn aangelegd; I, 426, vg.; de Heidelberger — en de H. Schrift; I, 1, vg.; II, 407.

Voor de behandeling der Zondagsafdeelingen, z. de inhoudsopgave van dit Werk. Z. v. nog aangehaald:

Vr. 1 bij *Vr. 34*; I, 359, vg.; *Vr. 1* bij *Vr. 110*; IV, 202; *Vr. 4* bij *Vr. 92*; III, 476; *Vr. 4* bij *Vr. 114*; IV, 297; *Vr. 6* bij *Vr. 32*; I, 287; *Vr. 7* bij *Vr. 56*; I, 384; *Vr. 19* bij *Vr. 20*; I, 119; *Vr. 21* bij *Vr. 59*; II, 292, vg.; *Vr. 25* bij *Vr. 53*; II, 73; *Vr. 31* bij *Vr. 49*; II, 27; *Vr. 51* bij *Vr. 49*; II, 29; *Vr. 54* bij *Vr. 59*; II, 311; *Vr. 58* bij *Vr. 59*; II, 293; *Vr. 61* bij *Vr. 99*, III, 602; *Zond. XXXIII* bij *Zond. II*; I, 19; *Vr. 91* bij *Vr. 92*; III, 462, vgg.; *Vr. 92* bij *Vr. 114*; IV, 298.

CATS (J.); beschouwde de Schepping symbolisch; I, 354.

CENSUUR; III, 333; z. v. *Tucht.*

CEREMONIEELE WETTEN; I, 301; III, 568, vg.; IV, 311, vg.; 317, vg.

CEREMONIEN; zie *Christus als Profeet, Waarheid.*

CHICAGO; het wereldcongres te —; IV, 433.

CHILIASME; leer en historie (verscheidene schrijvers) II, 252, vgg.; résumé van het Chiliaistisch vraagstuk; II, 280, vg.; het — en de wederkomst des Heeren; II, 201; het — tast het wezen der christelijke religie aan; II, 271; het duizendjarig rijk; II, 279; toekomst van Israël; I, 260; II, 254; 266; 280; het verjoodschen der christenen; II, 280; de discipelen verwachtten een aardsch koninkrijk; III, 278.

Paulus en het —; II, 271; Montanisten, Reformatie, Vermittelungstheologen, Réveil en het —; II, 255, vgg.

Z. v. *Barnabas, Wederkomst des Heeren.*

CHRISTELIJK; Christenen; I, 330, vgg.; de —e maatschappij vrucht van Christus' opstanding; I, 475; de —e werkzaamheden en de 1e bede; IV, 448; Methodisten en de —e werkzaamheden; III, 336.

CHRISTUS; I, 278, vgg.; de naam —; I, 256; 279; — het middelpunt van historie en schepping; IV, 452, vgg.; kennis van — niet uit de belijdenis der gemeente (Ethischen); I, 112; niet uit geestelijke ervaring; I, 114; geen denkbeeldige —; I, 137; maar kennis van — uit de Schrift; I, 112; 114; 137; 255; vóór of tegen —; I, 149; 161; II, 66; 133.

Praedestinatie van —; I, 282; verschijningen van — vóór de vleeschwording; I, 294; ontvangenis en geboorte van —; I, 375; 386, vg.; (Doopterschen hierover; I, 377, vg.); — waarachtig God en waarachtig mensch; I, 372; — heeft niet alle, wel de aan allen gemeene ellende gedragen; I, 379; 385, vg.; — heeft niet kunnen zondigen; I, 381; 384; het strijdend karakter, waarin — optrad; II, 119; de gehoorzaamheid van —; IV, 56, vg.; God heeft — de zonde opgelegd; I, 394; — heeft de klove der zonde weggenomen, de klove der oneindigheid verscherpt; II, 17; C'. voldoening der schuld; I, 433, vg.; 385; 396; hoe — de zonde gedragen heeft; I, 390, vgg.; 446, vg.; algenoegezaamheid van C'. werk; IV, 291; 317.

Onze inlijving in —; II, 90, vgg.; werkingen van — op ons; II, 22, vg.; — de eenige gelukbrenger; II, 266; — geneest niet alleen, maar herschept; I, 104; — brengt ons terug onder de heerschappij des Vaders; I, 359; II, 103; — vervult al onze nooden; II, 87; — is geen *middel* ter zaligheid; II, 88, vg.; — dezelfde voor den geleerde en den ongeleerde; II, 92; — ten val of ter opstanding; III, 231.

Hernhutters over —; I, 161; 426; II, 19, vg.; III, 136; IV, 368; Pantheïsme en het stellen van — boven God; I, 161, vg.; vermittelungstheologen over —; I, 180; 262.

Z. v. *Ambten, Alomtegenwoordigheid, Avondmaal, Beeld Gods, Beelddrager, Begrafenis, Betalen, Bloedvergieten, Borg, Consciëntie, Doop, Eigendom, Erfschuld, Evangelie, Gebed, Gehoorzaamheid, Geloof, Geluk, Gethsemane, Godskennis, Golgotha, Graf, Hemel, Hemelvaart, Herodes, Hoofd, Hoogepriester, Israël, Johannes, Kennis, Kerk, Kindschap, Koningschap, Koninkrijk der hemelen, Kruis, Lam, Liefde, Lijden, Messias, Middelaar, Naam, Natuur, Offer, Olijfberg, Pantheïsme, Pascha, Plaatsbekleeding, Praedestinatie, Priester, Profeet, Recht, Rechter, Redding, Sacrament, Satan, Schaduwen, Stephanus, Theologie, mystieke Unie, Verloochenen, Vernedering, Volbracht, Vonnis, Voorbede, Voorspraak, Voorwaar, Wet.*

CLERICALISME; III, 265.

CLOPPENBURG (J.); z. *Doop*.

COCCEJUS (J.); z. *Oude bedeeeling, Profetie, Geloovigen des ouden verbonds, Voorburcht der hel*.

COLLEGIAAL KERKBEGRIIP; III, 289; 323, vgg.

COMRIE (A.); z. *Rechtvaardigmaking*.

CONCURRENTIE; IV, 275.

CONFESSIE; noodzakelijkheid eener — ; I, 171, vgg.; 350; III, 599; onze — eene belijdenis van wonderen ; I, 369, vg.; ontstaan der — over de Drieëenheid; I, 159, vgg.; kenmerk der gereformeerde — ; IV, 331; de Ethischen en de — ; I, 3; III, 599.

Z. v. *Athanasius, Avondmaal, Heilige Geest, Vreemde woorden*.

CONFESSIE DER GEREFORMEERDE KERKEN; over de wedergeboorte; III, 402; *Art. 15* (Doop); II, 553; III, 54, vg.; IV, 260; Maccovius en Walaëus geschil over *Art. 22* (rechtvaardigmaking); I, 319; *Art. 22* (heiligmaking); II, 352; *Art. 24* (goede werken); III, 352; 360; 376, 380; *Art. 33* (Sacramenten); II, 455, vgg.; *Art. 34* (doop); III, 54, vg.; *Art. 37* (belooning der goede werken); II, 378; *Art. 37* (opstanding); II, 219.

CONSCIËNTIE, wat is de — ? III, 498; IV, 258; het woord — in de Schrift; III, 499; historie van de leer der — ; III, 499, vgg.; gereformeerde leer der — ; III, 500; IV, 259; had Christus eene — ? III, 502; 505; IV, 258, vg.; de — geen zedewet; III, 498; de — alleen richtsnoer, indien gebonden aan Gods Woord; III, 501; de — en de Wet; III, 504;] de — en het 10e gebod; IV, 257, vg.; de — is niet de grens der gehoorzaamheid; IV, 76; de publieke — ; III, 504.

De Reformatie en de — ; III, 499; 501; Beck en Hoppe over de — ; III, 503.

Z. v. *Adam, Redding, Vreemde woorden*.

CONSCIËNTIEWERKING; in den natuurlijken mensch; III, 501, vgg.; — in de verworpenen (in Ezau en Judas); II, 186; is er — in den hemel? III, 502.

CONSTANTIJN DE GROOTE; II, 125.

CRANMER (Th.); I, 272.

CREATIANISME; I, 49.

CYPRIANUS; z. *Sleutelmacht*.

D.

DA COSTA (I.); zijn „Kain;” III, 509; zijn doop; II, 549. Z. v. *Rechtvaardigmaking*.

DANAEUS (L.); z. *Zedekunde*.

DANKBAARHEID; III, 335, vgg.; 349, vgg.; het woord — in de Schrift; III, 349, vg.; wat is — ? I, 468; — is niet terugbetalen; III, 352; 355; 359, vgg.; het stuk der — zoowel verwaarloosd als te veel op den voorgrond geschoven; III, 334, vgg.; genade stemt dankbaar; III, 382; — anders in den natuurlijken mensch dan in den geloovige; III, 356, vgg.

Arminianen en de —; III, 360; Kohlbrugge en de —; III, 354; Ursinus Schatboek over de —; III, 351, vg. Z. v. *Gebed, Lofzegging, Priesterschap*.

DANKEN; IV, 357, vgg.

DANKZEGGEN; moeilijker dan dank vergelden; III, 368.

DARBISME; z. *Kerk*.

DARWIN, (C. R.); verdienste van — en zijne school; I, 190.

DARWINISME; z. *Noachitisch verbond, Schepping, Ziel en lichaam*.

DAVID; als type; III, 277; zijne zwakte in zedelijk leven; III, 340.

DEISME; I, 176, vg.; z. v. *Pantheïsme*.

DENKEN; z. *Logica*.

DETERMINISME; I, 246, vg.

DEUGDSBETRACHTING; van den natuurlijken mensch; I, 26; 54; 58; II, 37; 204; III, 384; IV, 459; — versterkt de zonde in plaats van haar te bestrijden; II, 185; verschil tusschen — en heiligmaking; IV, 296.

Z. v. *Verdienste, Wetbetrachting*.

DIACONIE; IV, 38, vg.; 191, vg.; 513.

DICHTKUNST; IV, 237.

DIENAAR DES WOORDS; is een dienaar; III, 142, vg.; een gezant; III, 309, vg.; een — moet voorgaan ook in den wandel; III, 63; — naar art. 8; IV, 35; dominolatrie; I, 273.

Z. v. *Ambtsdragers, Avondmaal, Doop, Herders, Onderwijs (universitair), Sacrament, Verzegeling, Zegen*.

DIENST DES WOORDS; III, 299, vgg.; wat is —; II, 138, vg.; III, 300, vg.; IV, 39; instelling van den —; I, 297; voor de uitverkorenen; II, 470; de — en het 3e gebod; III, 597; — geen toespraak; III, 303, vg.; de — is een genademiddel; II, 472; tijdelijk karakter; II, 146; — en kerke-raad; III, 306, vg.; — en sleutelmacht; III, 313, vg.; goede verklaring van geloof noodzakelijk voor den —; I, 125; voorwerpelijke of onderwerpelijke prediking; I, 334; II, 106; 423, vg.

Roeping van den —; II, 142, vg.; 165; III, 306, vgg.; tegenover den Mammondienst; IV, 217, vg.; — is eene rechtspraak; II, 328, vg.; de — roept den wedergeborene wakker; II, 137; IV, 431, vg.; — zoowel voor de wils- als voor de gevoelsmensen; II, 96; de — is geen dreigen met hel en verdoemenis; II, 66; de — mag niet vervallen in algemeenheden; II, 194;

noch de rechtvaardigmaking verwaarloozen; III, 307; noch de heiligmaking; III, 336.

De — machteloos zonder werking van Christus; II, 535; III, 287; is — die niet tot bekeering leidt, den wedergeborenen nutteloos? III, 433, vg.; de onwedergeborene bij den —; III, 433; de — verzwaart het oordeel der ongeloovigen; II, 470, vg.; wat in het kerkelijk leven uit den — voortvloeit; II, 137; — onder een deksel; I, 11.

Dooperschen en de —; III, 304, vg.; de — in de Roomsche kerk; III, 212, vg.; 307.

Z. v. *Achab, Apostelen, Catechisatie, Instituut, Ontucht, Praedestinatie, Roeeping, Sacrament, Sleutelmacht, Toepassing, Weg, Wetpredikatie, Zichtbare wereld.*

DIENSTBAREN; in het gezin; IV, 73.

DIER; schepping van het —; II, 409; onze verhouding tot het —; IV 203. Z. v. *Adam.*

DISCIPELEN; z. *Chiliasme.*

DOEDES (J. J.); z. *Doop, Drieëenheid, Sacrament.*

DOLEEREND; z. *Scheldwoord.*

DOMINOLATRIE; z. *Dienaar des Woords.*

DONATISME; I, 333.

DOOD; beteekenis van —; I, 436; 442, vgg.; — is scheiding; I, 74; de — maakt los den band tusschen God en de ziel; I, 74; — als uitdrukking onzer ellende; I, 73, vgg.; — is niet vernietiging; I, 76; I, 483, vg.; III, 412; de — kleeft aan onze natuur, I, 380; werking en macht van den —; I, 76, vgg.; 483, vg.; II, 203, vgg.; geestelijke dood; I, 482, vgg.; II, 203, 206; kiem van den — in het lichaam; II, 204, vg.; — en lijden; I, 398; onze — en de 5e bede; IV, 543.

Z. v. *gemeene Gratie, Opstanding, Sterven.*

DOODEN; ziekelijke nagedachtenis aan —; I, 273; voorloopige, onvolkomene heerlijkheid der —; IV, 491; hebben de — gemeenschap met ons? II, 229. Z. v. *Engelen, Kinderen, Wederzien.*

DOODSLAG; IV, 92; 110, vg.; — van kinderen voor en na de geboorte; IV, 111, vg.

DOODSTRAF; III, 320, vg.; IV, 83; bestrijding van de —; IV, 115, vgg.

DOOP; het woord —; II, 502, vgg.; — in overdrachtelijke zin; II, 505; de — is het sacrament der wedergeboorte; III, 15; 303; niet het sacrament der voeding; III, 70; geen middel ter christelijke opvoeding; III, 15; de — als bewijs, dat ons zielsbestaan niet wordt bepaald door onze wilskeuze; III, 72, vgg.; leer van den — verwaarloosd; III, 501, vg.; 534; de heerschende meening over den —; II, 533, vg.; III, 47, vg.; 60.

Geschiedenis van den —; II, 507, vgg.; de — in Israël vóór Johannes; II, 515; Proselieten —; II, 516, vg.; 521; de — van Johannes; II, 507, vgg.; 517; 520, vg.; 526, vg.; 566; (Rome hierover; II, 508); de — van Jezus; II, 528; de — van Jezus en de apostelen vóór den pinksterdag; II, 512; vg.; instelling van den —; II, 521, vgg.

Daad Gods en daad des menschen bij den —; II, 561; Christus bij den —; II, 535, vg.; de dienaar bij den —; II, 535, vg.; 566.

De — gegrond op het genadeverbond; II, 193; III, 34; — op onderstelling van geloof; II, 540; III, 15; 60; 227; IV, 287; — op geloof van ouders en grootouders; III, 46; kinder— noodzakelijk; III, 1, vgg.; 15; 18, vg.; 25, vg.; 44; 60; 72; de Schrift en de kinder—; III, 28; — van volwassenden; II, 533; III, 72, vgg.; conclusiën hierover; II, 551; sterven zonder — II, 563, vg.; wanneer moet het kind gedoopt? III, 61, vgg.; wie moet het kind ten doop houden? III, 61, vg.; de getuigen bij den —; III, 65, vg.; bijkomstige vragen over den —; II, 566.

De — niet noodzakelijk ter zaligheid; II, 562; III, 5, vg.; doet de — de erfzonde te niet? II, 553, vgg.; de — sluit van de wereld af; II, 550, vgg.; de — lijft in in de katholieke kerk; II, 477; de Sacramentele genade in den —; II, 359; 447; 465, vg.; 533, vgg.; 556; 559, vg.; verplichtingen, die de — oplegt; III, 66; geldt de — van andere kerken? II, 491, vg.; III, 241;

Oordeel der vaderen en der belijdenisschriften over den —; III, 54, vgg.; de — in Amerika; III, 34; de — in de Armenische kerken; III, 62; Doedes over den —; I, 133; Dooperschen over den —; II, 500; 504; III, 10; 15; 19; 43; 215; de — in de Grieksche kerk; II, 504; III, 62; Kwakers en de —; II, 505; Luther en de —; II, 489; Montanisten en de —; III, 10; 15; Rome en de —; II, 406; 429; 514; 562; III, 70; 398; IV, 260; Rome's vroegtijdige —; III, 62; Rome's nood —; II, 489; concilie van Trente over den —; IV, 259; Zwingli en de —; II, 562.

Z. v. *Avondmaal, Da Costa, Geloofsvermogen, Koninkrijk der hemelen, Sacrament, Staatskerk, Vader, Wedergeboorte, Zending.*

DOOPERSCHE; — richting; IV, 280, vgg.; — lijdelijkheid als reactie tegen Rome's werkheiligheid; IV, 7; verdienste der — richting; III, 42, vg.; gevaar der — richting; III, 44; IV, 451, vg.

Z. v. *Christus, Doop, Eed, Geloof, Kerk, Kerkisme, Kinderen, Naaktloopers, Natuur en genade, Mystiek, Onderwijs (universitair), Reformatie, Vleesch en geest, Vleeschwording, Wedergeboorte, Wederkomst, Wet.*

DOOPFORMULE; II, 529.

DOOPFORMULIER; II, 501; III, 49, vgg.; — voor Bejaarden; III, 56.
Z. v. *Formulier.*

DOOPLEDEN; III, 218.

DOOPWATER; II, 531, vgg.; 553, vgg.

DOOPZEGEL; II, 561.

DORDT (SYNODE VAN); niet gevolgd door andere Gener. Synoden; III, 325.

Z. v. *Geloofsverzekering, Kinderen, Praedestinatie, Unie (mystieke), Zedelijk leven.*

DOXOLOGIËN; IV, 574.

DRANKZUCHT; IV, 182.

DRIEËENHEID; I, 144, vgg.; openbaring der —; I, 170; 175, vg.; onbegrijpelijkheid der —; I, 144; de — de levensquaestie der kerk; I, 161; belijdenis der —, de grens tusschen kerk en wereld; I, 149; de — en de Immanentie en Transcendentie; I, 155, vg.; de tweede Persoon in de —; I, 288, vg.; 325 (Z. v. hierover: *Verhooging*); Doedes en de —; I, 172; Sabellius en de —; I, 152; 162, vg.

Z. v. *Confessie, Koningschap, Middelaar, Onze Vader, Praedestinatie, Sacrament, Souvereiniteit, Theïsme.*

DROIT DIVIN; z. *Gratie Gods.*

DRONKENSCHAP; z. *Drankzucht.*

DRÖOMEN; II, 224.

DUIZENDJARIG RIJK; z. *Chiliasme.*

E.

ECHTSCHIEDING; IV, 146; 152, vgg.; Reformatie en —, IV, 155, vg.; Rome en —; IV, 153, vgg.

EED; de — alleen om der zonde wil; III, 611; 616; de — en het 3e gebod; III, 609, vgg.; de — en de tegenstelling tusschen waarheid en leugen; III, 617, vgg.; de — en de val; III, 610; lichtvaardig zweren; III, 619, vg.; juramentum credulitatis; III, 630; de kerk en de —; III, 622, vg.; de overheid en de —; III, 620, vg.; Rome en de —; III, 624.

EEDSFORMULE; III, 621, vg.

EEDSHELPERS; III, 630.

EENSWILLENDHEID; z. *Wil Gods.*

EENZIJDIGHEID; III, 342.

EERBIED; voor het heilige; IV, 454.

EERE GODS; alle ding in verband met de —; II, 202; Rome miskent de —; III, 347. Z. v. *Heiligmaking, Zedelijk leven.*

EEREDIENST; de — en; III, 566, vgg.; in stand houden van den —;

IV, 16; subjectieve opvatting van den —; IV, 393; de Roomsche —; II, 71; III, 566, vgg.. Z. v. *Symbolen*.

EERLIJKHEID; z. *Handel*.

EEUWIG LEVEN; II, 385; trappen in het —; II, 387, vgg. Z. v. *Hemel*.

EEUWIGHEID DES HEEREN; I, 216, vg.

EGYPTEN; de uittocht uit —; I, 260.

EIGENAAR; God, de eenige —; III, 372; IV, 190; 193; 196; 200; geen mensch is —; IV, 212.

EIGENDOM; wij zijn Jezus' —; I, 14, vg.; al ons goed is Jezus' —; I, 362; hoe een geloovige (IV, 200), en een ongeloovige zijn geld en goed beschouwt; IV, 197, vg.; — en het 8e gebod; IV, 185, vgg.; — of gemeenschappelijk bezit? IV, 187, vgg.; — en overheid, IV, 207; — en Socialisme; IV, 197, vg.; 212; — en de Souvereiniteit Gods; IV, 193, vg.; 197; recht van — in vroeger eeuwen; IV, 212, vg.

Proudhon en het —; IV, 185, vg.. Z. v. *Geld*.

ELIA'S hemelvaart; II, 13; 32.

ELLENDE; z. *Dood*.

EMANCIPATIE; IV, 165, vg.

EMDEN; Synode van —; z. *Huwelijk*.

ENDOR; tooveresse van —; II, 226; IV, 493.

ENGELSCH; z. *Bidstonden*, *Episcopaalsche kerk*, *Sabbathsviering*.

ENGELN; leerstuk der — en de 3e bede; IV, 495; — niet naar Gods beeld geschapen; III, 558; gedaante der —; III, 553; dienst der —; IV, 489, vgg.; 502; gemeenschap onderling der —; II, 229; afbeeldingen der — in de Schrift; III, 553; onderscheid tusschen — en afgestorvenen; III, 492, vg.; gemeenschap tusschen — en menschen; I, 63; 93; IV, 493, vgg.; de — en de kerk, II, 115; de geboden, die de — niet verstaan; III, 554.

Val der —; I, 93, vg.; III, 272; — zonde, I, 62, vg.; — en menschen alléén kunnen zich tegen God verzetten; III, 271, vgg.; aanroeping der — (Rome); I, 63.

Z. v. *Ambten van Christus*, *Loven*.

EPISCOPAALSCH Kerk; I, 272. Z. v. *Beeldendienst*, *Crammer*, *Heiligen-dienst*, *Tucht*.

EPISCOPIUS; z. *Kerk en Overheid*.

ERASTUS (Th.); z. *Avondmaal*, *Kerk*, *Tucht*.

ERFGENAAM; van Christus; II, 347, vgg.

ERFGENADE; z. *Erfzonde*.

ERFRECHT; IV, 209, vg.

ERFSCHULD; de — is aller; III, 416; Neo-Kohlbruggianen en de — van Christus; I, 95; Böhl en de — van Christus; I, 38, vgg.; 432.

ERFZONDE; I, 61, vg.; II, 553, vg.; —, geen erfgenade (Ethischen); I, 120. Z. v. *Doop*.

ETHIEK; Pelagiaansche —; IV, 97; Vermittelungstheologen en de —; I, 177.

ETHISCHE RICHTING; I, 347; II, 9; 56. Z. v. *Confessie, Erfzonde, Evangelie, Gehoorzaamheid van Christus, Geloof, Godmenschelijk, Goede werken, Heiligmaking, Hemel, Hoofd der gemeente, Inspiratie, Plaatsbekleeder, Rechtvaardigmaking, Schepping, Sleutelmacht, Val, Verzoening, Wil, Wonder, Zedelijk leven, Zoonschap*.

EUGENIUS IV; z. *Mis*.

EUTYCHES; z. *Naturen van Christus*.

EVANGELIE; wat is —? I, 294; het — begint in het Paradijs; I, 117; 294; het — zoowel in Oud als in Nieuw Testament; I, 114; het — door Christus gepredikt en vervuld; I, 116, vg.; het — „op een stuivertje” (Ethischen, Methodisten); III, 603, vg. Z. v. *Wetpredikatie*.

EVANGELIËN; de 4 —; I, 296; 364, vg.

EVANGELISATIE; z. *Sacramenten*.

„EVANGELISCH;” I, 114, vg.

EZAU; z. *Conscientie-werking*.

EZECHIËL; het gezicht in de doodenvallei; II, 245. Z. v. *Engelenverschijningen, Opstanding*.

F.

FAILLIET; IV, 216.

FEITH (R.); z. *Hemel*.

FLORIS (J. v.); z. *Chiliasme*.

FORMALISME; z. *Gebedsopvatting*.

FORMULIEREN; zijn verwaarloosd; II, 483. Z. v. *Avondmaal, Doop, Huwelijk*.

FORMULIERGEBEDEN; III, 570; IV, 396, vgg.

FORTUIN; z. *Noodlot*.

G.

GALATEN; de brief aan de —; II, 271.

GEBED; IV, 321, vgg.; samenhang tusschen geloof, — en gebod; IV, 325, vgg.; wat het — moet zijn; III, 369; IV, 423, vg.; 435; 579; het — komt uit den drang onzer natuur; IV, 324, vg.; — en geestelijke receptiviteit; IV, 352, vgg.; — voor iets hebben; IV, 363; ontwikkeling van het gebedsleven; IV, 345; 349; — in tegenstelling met redeneering; IV, 324; Satan tegen het — als religieuse levensuiting; IV, 338, vgg.; 380, vg.; — en praedestinatie; IV, 331, vgg.; het — en de Voorzienigheid; I, 242, vgg.

God in het —; IV, 369, vg.; 423, vg.; 427; 441; 579; hoe wij God moeten aanspreken in het —; IV, 370, vg.; 426, vg.; het — om Christus' wil; II, 27; in Jezus naam; IV, 373, vgg.; het — tot Christus; IV, 368, vg.; — van Jezus op aarde; IV, 384.

Waarom wij moeten bidden; IV, 333; 350, vgg.; — uit dankbaarheid; IV, 349, vgg.; inhoud van het —; III, 371, vg.; mag men om alles bidden? IV, 335, vg.; 361, vgg.; 366, vg.; — om geestelijke en om stoffelijke behoeften; IV, 352, vgg.

G. tegen zonde; IV, 560, vg.; — voor anderen; I, 275; IV, 366; 413, vgg.; — voor de kerk; IV, 480, vg.; — van onbekeerden; IV, 338; eenzaam —; IV, 409; 412, vgg.; gemeenschappelijk —; IV, 416; 421; tafel —; I, 235; IV, 419, vg.; 513, vg.; — bij den dienst des Woords; IV, 402, vg.; 410, vgg.; — in vergaderingen; IV, 419; — in vergaderingen der overheid; IV, 342, vg.; 374, vg.; — van de wereld; IV, 376, vg.

Invloed van de zonde op ons —; IV, 423; onbeduidendheid van ons —; IV, 330, vg.; valsche schaamte bij het —; IV, 341, vg.; gebrek aan zelfkennis bij het —; IV, 371; zelfzucht in ons —; IV, 428; 432; 442.

Woordenkeus bij het —; IV, 411 (z. v. *Battologie*); overluid bidden; IV, 409; 417; 421; houding bij het —; IV, 340; 404, vgg.; duur van het —; IV, 411.

Het — bij andere richtingen; IV, 383, vgg.; formalistische opvatting van het —; IV, 388, vgg.; methodistische opvatting; IV, 390; 401; 418; mystieke opvatting; IV, 336; Roomsche opvatting; IV, 388; 405, vg.; 415; spiritualistische opvatting; IV, 390.

Z. v. *Battologie*, *Berusting*, *Bewustzijn*, *Bidden*, *Danken*, *Formuliergebed*, *Genezing*, *Gevaar*, *Hemelverlangen*, *Schaducen*, *Schietgebed*, *Smart*, *Strijd*, *Voorbede*, *Verhooring*, *Wil Gods*.

GEBODEN; de 10 —; z. *Wet*.

GEBOORTE; z. *Wedergeboorte*.

GEDAANTEVERWISSELING; II, 238, vgg.

GEDACHTEN; de — Gods; IV, 231 (z. v. *Adam*); onze verantwoordelijkheid voor booze —; IV, 261, vg.; 269, vg.

GEEST; onze —; II, 89. Z. v. *Stof*, *Vleesch*, *Zonde*.

GEESTELIJK LEVEN; z. *Verbond*.

GEESTELIJKE ZEGENINGEN; hooger dan tijdelijke, III, 359. Z. v. *Gebed, Voeding, Wandel*.

GEHOORZAAMHEID; lijdelijke en dadelijke — van Christus; I, 319, vg.; 407, vgg.; 465; Arminianen, Ethischen en Kohlbrugge hierover; I, 321, vg.; Z. v. *Plaatsbekleeding*.

— is meer dan liefde; IV, 56, vgg.; — bij het bewuste en bij het onbewuste schepsel; III, 516; grenzen der —; IV, 75, vgg.; 83; — en opvoeding; IV, 62; 91; — in het gezin; IV, 62; 92; — op kerkelijk terrein; IV, 59; de — des geloofs; II, 61.

Mystiek en —; IV, 61; Pelagiansche ethiek en —; IV, 97; Rome en —; IV, 59; Spinoza over de —; IV, 59.

Z. v. *Adam, Avondmaalsgang, Consciëntie, Overheid, Rechtsordening, Revolutie, Sacrament, grens tusschen Schepper en schepsel, Zedelijk leven, Zonde*.

GELD; ons — Gods eigendom; IV, 516, vg.; verdeeling van ons —; IV, 224, vg.; de — macht; IV, 199; 206, vg.; 216, vgg.; 279.

Z. v. *Dienst des Woords, Eigendom, Geven, Verkwisting*.

GELOFTE; Rome over de —; II, 562.

GELOOF; is God gelooven om Zijnszelfswil; I, 137; oorspronkelijk —; II, 295; 300; 305; de Schrift over het oorspronkelijk —; II, 307, vg.; het oorspronkelijk — en ons bewustzijn; II, 298, vg.; 310; het oorspronkelijk — en het 1e gebod, III, 517; het oorspronkelijk — in den hemel; II, 309; 314; de leer van het oorspronkelijk — verwaarloosd; II, 309.

GELOOF (*Zaligmakend*); I, 125, vgg.; II, 292, vgg.; de Schrift over het —; III, 386; — alleen noodig in deze bedeeeling; II, 486; herstelt onze natuur; II, 295; is geen nieuw orgaan; I, 130; III, 592; hooge waarde van het —; III, 387; het — de basis der Christelijke religie; II, 149; — is het leven, ongeloof is de dood; I, 435, vg.; — is niet de vervulling der wet, maar instrument, waardoor wij Christus aannemen; II, 353.

— is geen verstandswerking; I, 4; II, 293; 295; 310; — brengt geen verstandelijke kennis aan, maar clairvoyance; I, 135; voor het — kennis der waarheid onmisbaar; I, 132.

Inplanting en instandhouding van het —; IV, 536; ontwikkeling van het —; II, 313; kennis en toestemming; I, 130; wezen en welwezen; II, 149; gemeenschappelijk —; II, 480, vg.; III, 172, vg.; — van anderen slechts verondersteld; III, 281; half —; II, 57.

Antinomianen en het —; III, 443; Arminianen en het —; III, 386; Dooperschen en het —; III, 15; Ethischen en het —, I, 106; II, 308, vg.; van der Groe en het —; II, 353; Heilsleger en het —; III, 443; Refor-

matie en Rome over het —; II, 293; Rome en het —; I, 132; 135.

Z. v. *Adam, Arondmaal, Dienst des Woords, Doop, Gebed, Gehoorzaamheid, o3 de werken, Oordeel, Plaatsbekleeding, Rechtvaardigmaking, Sacrament, Schrift, Strijd, Wedergeboorte en geloof, Wil Gods.*

GELOOFSARTIKELEN (12); I, 138, vgg.; karakter der —; II, 311; 314, vg.; historie der —; I, 141, vgg.; de — en de gemeenschap met de andere kerken; I, 139, vgg.; indeeling der —; I, 143; de — vóór of na de Wet der 10 Geboden? III, 477, vgg.; Vermittelungstheologen over de —; I, 140. Z. v. *Arondmaal.*

GELOOFSKRACHT; IV, 533.

GELOOFSLEVEN; III, 259.

GELOOFSVERMOGEN; in doopelingen; II, 487; — in jonggestorvenen; II, 313; 564; — en geloofswerking; I, 125, vgg.; II, 60; 425; III, 18.

GELOOFSVERZEKERDHEID; I, 110, vgg. Z. v. *Heilige Schrift.*

GELOOFSVERZEKERING; behoort bij het geloof; III, 392; — uit het geloof, niet uit de goede werken; III, 451; — bij trappen; II, 101, vgg.; de — en de volharding der heiligen; II, 191, vg.; gemis aan —; III, 392, vg.; Synode van Dordt over de —; II, 202; Mystieken en de —; II, 102; Rome en de —; I, 112. Z. v. *Verzegeling.*

GELOOFSWEGEN; verschillende — in den Bijbel; II, 97, vg. Z. v. *Weg ter Zaligheid.*

GELOOFSWERKING; eerste — niet lof maar vrees; II, 181; eerste — niet met het gemoed maar met het bewustzijn; I, 136; — is verlangen naar Christus; II, 87; — is aannemen van Christus; I, 123; 129; 136; II, 104; II, 302; 353; — niet lijdelijk; II, 189; naar de — mag het geloof niet beoordeeld; I, 131; — op de zienlijke en onzienlijke wereld; III, 195; — op de zonde; II, 56, vg.; Ethischen over de —; I, 136.

Z. v. *Strijd, Wedergeboorte.*

GELOOVEN, „IN”; II, 75.

GELOOVIGE; z. *Eigendom, Nederigheid, Sleutelmacht.*

GELOOVIGEN DES OUDEN VERBONDS; III, 102, vg.; Coccejus en Voetius over de —; II, 351; algemeen geloovigen; IV, 160. Z. v. *Ambt der geloovigen.*

GELUK; is leven naar Gods wet; I, 20; — is betrekkelijk; II, 387, vg.; IV, 273; 275; 277; — buiten Christus; I, 266; — zoeken in onzen levenskring; IV, 258, vg.

Z. v. *Adam, Christus.*

GELIJKENIS; karakter der — sen; II, 459; IV, 189; de Pharizeër en de tollenaar; III, 298; Lazarus; II, 222; 225; 241; de barmhartige Samariiaan; III, 494; de Talenten; II, 390; IV, 458; de verloren zoon; IV, 189;

434; de werklieden; IV, 187, vgg.; de wijnstok; II, 397, vg.; de zaai-
er; IV, 353.

GEMEENSCHAP DER HEILIGEN; zoowel in de zichtbare als in de
onzichtbare kerk; II, 149, vg.; de — en het Avondmaal; III, 85; 173;
237; de — als troost in eenzaamheid; II, 87. Z. v. *Hiërarchie, Liefde*.

GEMEENSCHAP MET GOD; en de 1e bede; IV, 448; — hersteld door
de genade; III, 619.

Z. v. *Heilige Geest, Wandelen met God*.

GEMEENTE; z. *Hoofd, Kerk*.

GENADE; wat is —? II, 327, vg.; 463, vg.; — is niet vermindering
van straf; I, 82; — is niet gratie; II, 326; — in tweeërlei beteekenis;
II, 537; onderwerpelijke —; II, 538; alles in ons leven is —; IV, 515,
vg.; 526; beteuigelende —; I, 33, 35; Antinomianen over de —; II, 363.

Z. v. *Gemeenschap met God, Natuur, Organisch, Sacramenteele genade,
Toenemen, Verbond, Voorbereidende genade*.

GENADEMIDDELEN; II, 400; 406; 456; Mystieken en de —; II, 402;
405; Roomsche en Gereformeerde genademiddelen; II, 400, vg.

Z. v. *Dienst des Woords, Sacrament*.

GENADEWEG; z. *Weg ter zaligheid*.

GENADEWERK; in ons, begint buiten ons; I, 56; II, 98, vg. Z. v. *Voor-
bereidende genade*.

GENADEWERKING; in 3 stadiën; III, 382, vg.; — in den wortel, in
de takken, in de vruchten; II, 539, vg.; — volgens vaste wetten; I, 89.

Z. v. *Avondmaal, Dankbaarheid, Doop, Kennis van zonde, Sacramenteele
genade*.

GENERATIE DES ZOONS; I, 185, vg.; 352; 358.

GENEESMIDDELEN; gebruik van — is niet onvroom; II, 205; IV,
524, vg.

GENEZING OP GEBED; IV, 359, vg.; z. v. *Gezondmaking*.

GENOOTSCHAP; de kerk is geen —; III, 289.

GERECHTIGHEID; oorspronkelijk en hersteld; I, 41, vg.; 109, vg.;
Neo-Kohlbruggianen over de oorspronkelijke —; I, 109. Z. v. *Schepping,
Waarheid*.

GEREFORMEERD; z. *Antipapisme, Catechismus, Genademiddelen, Goede
werken, Zoon, Raad, Sacrament, Tucht, Wedergeboorte en bekeering, Wet
der 10 geboden, Ziel en lichaam*. De Christelijke Gereformeerden; z. *Sleut-
telmacht*.

GERICHT; het laatste —; z. *Middelaar, Wederkomst des Heeren*.

GERMAANSCH VOLKEN en het Pantheïsme; I, 343, vgg.

GESCHIEDENIS; — schrijven en het 6e gebod; IV, 247.

GETHSÉMANE; hoogtepunt van lijden; I, 447, vg.; Jezus' bede in —; IV, 486; 488; 559, vg.

GETUIGSCHRIFTEN; IV, 248, vgg.

GEVAAR; bidden in —; I, 241, vg. Z. v. *Middelen*.

GEVEN; van geld; IV, 224, vgg.

GEWETEN; woordafleiding; III, 498 (z. v. *Consciëntie*); — loos; III, 503.

GEZAG; goddelijk karakter; IV, 64, vg.; het — indien de zonde niet ware ingetreden; IV, 52, vgg.; het — en het 5e gebod; IV, 47; — van den man over de vrouw; IV, 74; ouderlijk —; IV, 50, vg.; 54, vg.; 91; overdracht van — in het gezin; IV, 71; — in de kerk; IV, 75; — Gods anders in de kerk dan in de maatschappij; III, 489.

G. der overheid; III, 489; IV, 69, vg.; — door eigen keuze; IV, 72, vg.; misbruik van —; IV, 65. Z. v. *Rechter, School*.

GEZANGEN; z. *Psalmen*.

GEZONDMAKING; gave der —; II, 232. Z. v. *Genezing op gebed*.

GIERIGHEID; IV, 222, vgg.

GNOSTIEKEN; z. *Schepper*.

GOD; uitgang en doel onzer Belijdenis, I, 180; — is een geest; III, 552, vgg.; — is onbegrijpelijk; I, 145, vg.; II, 163, vg.; maar wel te kennen; I, 145, vg.; — vóór de Schepping; I, 196, vg.; kan — hooren en zien? II, 409, vgg.; in — geen scheiding tusschen Rechter en Vader; II, 321, vgg.; Augustinus over —; II, 403; Pantheïsme en —; I, 151; II, 218.

Z. v. *Alomtegenwoordigheid, Avondmaal, Beeld Gods, Eigenaar, Gebed, Gedachtenwereld, Geloof, Gemeenschap, Gratie, Liefde, Loven, Middelaar, Middelen, Naam, Natuur, Oordeel, Ruad, Recht, Rechtvaardigmaking, Sacrament, Schepper, Uitgaande werkingen, Vader, Verdienste, Vertrouwen, Verzoeken, Voorzienigheid, Wet, Zedelijk leven, Zelfgenoegzaamheid*.

GODMENSCHELIJK; I, 373; Ethischen en —; I, 382, vg.; Lutheranen, Monophysieten en —; I, 152; Vermittelungstheologen en —; I, 370.

Z. v. *Natuur*.

GODSDIENST; en godsdiensten; III, 516, vg.; eigenwillige —; III, 285, vg.; 570, vg.; IV, 370; oorzaak der valsche — en; I, 197. Z. v. *Godskennis, Pantheïsme*.

GODSKENNIS; van Jezus; I, 372, vg.; oorspronkelijke en herstellde —; I, 372; — vloeit voort uit de schepping naar Gods beeld; III, 596; de natuurlijke — en de afgodendienst; II, 18, vg.; III, 193; III, 515; 519; de natuurlijke — en de valsche godsdiensten; I, 157; III, 511; 515; 519; de natuurlijke — en het vloeken; III, 591; de natuurlijke — is geen religie; III, 516; verband tusschen — en geloof; III, 595, vg. Z. v. *Afgoderij*.

Onze — is niet „wetenschap van God”; I, 178; geen „leer aangaande

God" (Vermittelungstheologen; Rationalisten); I, 146. Z. v. *Adam, God, Kennis van God, Wedergeborene.*

GOEDE WERKEN; drie maal behandeld in den Catechismus, Zond. 24, 32 en 33; II, 355, vgg.; III, 388; Gereformeerde leer over de — is niet antinomiansch; II, 363; 378, vg.; de — niet uit het werkverbond; III, 370; de — hebben geene zaligmakende kracht; III, 388; de — Gods werk in ons; II, 349; 352; III, 352, vgg.; — doen is het dooden van den ouden en het opstaan van den nieuwen mensch; III, 452; — moeten conform de Wet zijn; III, 454; onwaardigheid onzer —; III, 391, vg.; 451; — en Vr. 114; IV, 291, vg.; — en geloof; III, 390, vg.; prediking door —; III, 393, vg.; vergelding der —; II, 377, vgg.

Antinomianen en de —; II, 363; III, 378, vg.; Arminianen en de —; I, 406; Etischen en de —; III, 336, vgg.; 378; Kohlbrugge en de —; III, 341; Pelagianen en de —; II, 364, vgg.; Perfectionisten en de —; IV, 293; Rome en de —; I, 406; II, 213; Concilie van Trente en de —; II, 357, vgg.; Voetius en de —; III, 389, vgg.

Z. v. *Geloofsverzekering, Heiligmaking, Wil Gods.*

GOËL; z. *Borg.*

GOLGOTHA; I, 447, vg.

GOMARUS (F.); z. *Doop.*

GRAF; het — is een voorportaal der hel; I, 450, vg.; het — is een mysterie; I, 450, vg.; het — en Christus; I, 439, vgg.; — en hel in de Schrift; II, 240, vgg.; Calvinistische eenvoud bij het —; II, 209; „Hier rust"; II, 209.

GRATIE GODS; bij de —, geen droit divin; IV, 67, vg.

GRATIE (GEMEENE); tempert den vloek der zonde; I, 421; — en de werking des doods; II, 203, vg.; — en de strijd tusschen God en Satan; IV, 21, vgg.; — en de moord; IV, 100, vgg.; de — eindigt met den dood; II, 187; de — en Antwoord 37 van den Catechismus; I, 397; de — en wetkennis; IV, 306, vg.; de — en de wetten; IV, 307.

Z. v. *Rechtsbedeeling, Rechtsordening.*

GRIEKEN; z. *Noodlot.*

GRIEKSCHE KERK; z. *Avondmaal, Beeldendienst, Doop, Wet der 10 geboden.*

GROE (Th. VAN DER); z. *Geloof.*

GRONDBEZIT; IV, 207, vgg.

GRONINGSCHE RICHTING; IV, 462.

GROSZGEBAUER; z. *Tucht.*

GUNNING (J. H.); z. *Ethischen, Heiligmaking.*

H.

HAAT; I, 34.

HAND; z. *Hoofd, Rechterhand*.

HANDEL; en eerlijkheid; II, 44; IV, 214, vgg.; 244.

HART; z. *Hoofd*.

HEBREEËN; de brief aan de —; II, 271.

HEERE; de naam —; I, 326; III, 581; IV, 368. Z. v. *Souvereiniteit*.

HEERE; Christus, onze —; I, 356, vgg.

HEERLIJKHEID; — Gods; I, 198. Staat der —; z. *Heilige Geest*.

HEERSCHAPPIJ; — Gods door uitwendige macht en door de zedelijke wereldorde; III, 270, vgg. Z. v. *Koninkrijk der hemelen*.

HEIDENDOM; het vroegere en het tegenwoordige —; I, 148, vg.; priesters van het —; II, 153; zijn de heidenen verloren? II, 290, vg.; à Lasco hierover; II, 291. Z. v. *Afgoderij, Christelijke maatschappij, Heilig, Liefde, Priesterschap (oorspronkelijk), Scheppingsverhaal*.

HEILIG; schriftuurlijke beteekenis van —; III, 574; — als adjectief (*heilige kerk, enz.*); II, 153; 433, vgg.; III, 86; — in Roomschen zin; II, 154; 434; de heidenpriesters en — en onheilig; II, 153.

Z. v. *Adam, Heilige Schrift*.

HEILIGEN; in de Schrift; IV, 288; de Apostelen schreven aan —; II, 153; — der laatste dagen; II, 199, vg.; IV, 283; dienst der — in de Episcopaausche kerk; III, 374, vg.; aanbidding der — door Rome; II, 272; 275, vg.; IV, 367; (Concilie van Trente hierover; II, 187).

HEILIGE GEEST; II, 70, vg.; gemeenschap met God alleen door den —; II, 84; uitstorting van den — herhaalt zich niet meer; II, 506.

Werkingen van den —; II, 85, vgg.; in de kerk; I, 173; II, 93; 402; III, 164, vgg.; ten opzichte van de belijdenis; I, 173; ten opzichte van de Schrift; II, 424, vgg.; in den geloovige; II, 73; 83, vg.; 89, vg.; de overtuigende werking van den —; II, 183; de inwoning van den — in den staat der heerlijkheid; II, 84; de doop des Geestes (Kwakers); II, 505; Methodisten en de —; II, 506; Rome en de —; II, 402, vg.

Z. v. *Aholiab, Avondmaal, Bezaleël, Hoofd, Lichaam van Christus, Olie, Réveil, Saul, Trooster, Wedergeboorte*.

HEILIGHEID; der kerk; II, 153; 155; verschil in — bij de geloovigen; I, 293; IV, 291, vg.

HEILIGMAKING; de — Gods werk; III, 383; de — ter eere Gods; III, 377; tweeërlei —; I, 465, vg.; tweeërlei maatstaf bij de —; IV, 294;

troost der —; II, 86; de — ongelijk verdeeld; III, 383; te sterk drijven der —; III, 346.

Antinomianen en —; II, 352; IV, 290; Arminianen en —; II, 350; Ethischen en —; II, 350; III, 339; Neo-Kohlbruggianen en —; II, 352; IV, 289, vgg.; Methodisten en —; II, 350; Osiander en —; II, 350.

Z. v. *Bekeering*, *Deugdsbetrachting*, *Dienst des Woords*, *Goede werken*, *Rechtvaardigmaking*.

HEILSLEGER; het — en de kerk; II, 122, vg.; uniformen van het —; II, 133. Z. v. *Verlossing*.

HEL; in de Schrift; I, 448; 460, vg.; II, 240; de — moet geloofd om Christus wil; II, 216; de — en „het Woord zijner kracht”; II, 239, vg.; de — erkent Gods recht; II, 187; III, 576; poorten der —; III, 247; voorburcht der — (Coccejus, Rome); II, 211.

Z. v. *Graf*, *Nederdaling ter helle*.

HELDENVEREERING; II, 211. Z. v. *Menschenvergoding*.

HEMEL; beschrijving van den —; II, 8, vgg.; de — is het Vaderhuis; II, 291; Christus in den —; II, 27, vg.; 290 (z. v. *Verhooging*); de — mag niet verzinneelikt; II, 289; en niet vergeestelijkt; I, 8; 200, vg.; II, 28; — en aarde; II, 9, vg.; IV, 439; de — in het Onze Vader; IV, 437; 491; Ethischen en de —; II, 9; Feith en de —; II, 8; Spiritisten en de —; II, 289. Z. v. *Consciëntiewerking*, *Eeuwig leven*, *oorspronkelijk Geloof*, *Koninkrijk der hemelen*, *Leven, het nieuwe Jeruzalem*.

HEMELVAART VAN CHRISTUS; II, 1, vgg.; vergeleken met de andere hemelvaarten; II, 13; vrucht van de —; II, 25, vgg.; Lutherschen en de —; II, 5, vg.; 14, vg.; III, 132; Schwenkfeld en de —; II, 14. Z. v. *Naturen van Christus*, *Verhooging*.

HEMELVERLANGEN; II, 30; IV, 475, vgg.; — in het gebed; IV, 477, vg.

HENOCH; hemelvaart van — eene andere dan die van Christus; II, 13; 32.

HEPPE (H.); z. *Consciëntie*.

HERDER (A. DE); strijd met Riaderus over den doop; III, 46.

HERDERS; in de kerk; I, 297, 298. Z. v. *Dienaar des Woords*.

HERNHUTTERS; I, 347. Z. v. *Christus*, *Pantheïsme*.

HERODES; — en Johannes de Dooper; IV, 456; — en Christus; I, 245.

HERSCHEPPING; geen nieuwe schepping; IV, 282, vgg.; — der wereld; II, 176. Z. v. *Christus*, *Kerk*, *Schepping*.

HERVORMING; z. *Reformatie*.

HIËRARCHIE; II, 42, vgg.; de — en de gemeenschap der heiligen; II, 149; Rome's —; II, 46; verwerpt de verhooging van Christus; II, 47, vg. Z. v. *Ambt der geloovigen*.

HISTORIE EN PROFETIE; II, 231.

HOERERIJ; IV, 167, vgg.

HONERT (J. VAN DEN); z. *Doop*.

HOOFD; — hart en hand; I, 301; (— in overdachtelijken zin; z. *Organisme, Staat, Verbond*).

Adam's val als —; I, 59, vgg.; Adam's val als — en de zonde; I, 101; IV, 261; Adam als —, en Christus als —; I, 400; II, 324, vg.; 368; 480 vgg.; III, 279; Adam als — en de menschelijke geest, Christus als — en de Heilige Geest; III, 163; Christus als — in tweeërlei zin, II, 49, vgg.; praedestinatie van Christus als —; II, 179; Christus als — van het herschapen menschelijk geslacht; II, 368; — der kerk of — der gemeente? (Ethischen); II, 48, vgg.; — der gemeente en koning van Sion; I, 327, vgg.; — des lichaams; I, 492; opstanding van Christus als —; I, 487, vg.; 493; (Christus als —, z. v. *Beeld Gods, Pinksteren, Praedestinatie, Rechtvaardigmaking, Staat, mystieke Unie*.)

HOOGEPRIESTER; Christus als —; I, 299; 305; —lijk gebed; III 138, vg.; IV, 428.

HOONGLIED; II, 42; IV, 139.

HOOGMOED; geestelijke —; IV, 251; 291, vg.

HOOREN; II, 411, vg. Z. v. *God, Wederkomst des Heeren*.

HOREB; z. *Verbond*.

HOSTIE; III, 187, vgg. Z. v. *Mis*.

HUGO VAN ST. VICTOR; z. *Sleutelmacht*.

HUISBEZOEK; II, 139; 497; Calvijn's —; III, 265. Z. v. *Avondmaal*.

HUISGEZIN; (5e gebod); IV, 55. Z. v. *Gehoorzaamheid, Gezag*.

HUMANISME; — en Reformatie; I, 346.

HUWELIJK; eene scheppingsordinantie; IV, 134, vg.; 138; geen instelling der overheid; IV, 141; geen sacrament; II, 497, vg.; IV, 135; het — mag niet prijsgegeven; II, 44; IV, 135, vg.; 152, vg.; doel van het —; IV, 163; het — niet onrein; IV, 164, vg.; invloed der zonde op het —; IV, 134; 166, vg.; het — raakt ook de betrokken families; IV, 137, vg.; 141; sluiting van het — door kerk of overheid? IV, 141, vgg.; — en genadeverbond; IV, 142, vg.; man en vrouw; IV, 86; 91; 166; met wie mag men huwen? IV, 145, vgg.; — van Adams kinderen; IV, 141; 148; — met bloedverwanten; IV, 149; Leviraats —; IV, 148; tweede —; IV, 158, vg.; gemengd —; IV, 160; 163; ongelukkig —; IV, 139, vg.; 154, vg.; huwelijksleven vóór de sluiting des —s; IV, 167; onthouding van het —; IV, 134.

Calvinisme en —; IV, 140; Synode van Ennden en het —; IV, 142; Thomas van Aquino en het —; IV, 134; Islam en het —; II, 44; Pela-

gianen en het —; IV, 139, vg.; Rome en het —; II, 44; IV, 134; Reformatie contra Rome in zake het —; IV, 145; huwelijksbepalingen der Christelijk-Romeinsche overheid; IV, 146; huwelijksformulier; IV, 139; 164.

Z. v. *Gezag*.

HYPOCRIETEN; III, 229, vgg.; 281; 302. Z. v. *Avondmaal*.

I.

IGNATIUS; z. *Chiliasme*.

IK; het — in Jezus; I, 372; het — in den mensch; I, 371; II, 206; de zonde kleeft aan ons —; I, 380. Z. v. *Beeld Gods, Wedergeboorte*.

IMMANENTIE; en Transcendentie; IV, 436. Z. v. *Drieëenheid*.

INDEPENDENTISME; III, 323.

INFRALAPSARIËRS; en Supralapsariërs; II, 168, vgg.

INSPIRATIE; in Ethischen, Modernen en Mystieken zin; II, 413, vgg. Z. v. *Heilige Schrift*.

INSTITUUT (DE KERK ALS); III, 288; — en de dienst des Woords; II, 134, vgg.; 143, vg.; — eene navolging van Christus optreden; IV, 320; — en het Lichaam van Christus; III, 269; — en het Onze Vader; IV, 392; Voetius en —; II, 147. Z. v. *Reformatie, Zichtbare kerk*.

INTEEKENLIJSTEN; IV, 226, vg.

INTELLECTUALISME; en Mystiek; IV, 34; — (Kant en Spinoza); III, 515.

IRENISCHEN; z. *Koningschap van Christus, Wederkomst des Heeren*.

ISRAËL; een symbolische naam; II, 278; — symbool van het koninkrijk der hemelen; I, 284; schepping van —; II, 273; praedestinatie van —; II, 173, vg.; 279; — als volk der schaduwten; II, 276; profetie over —; II, 278; — als volkskerk; II, 277; beteekenis van — in het rijk der genade; II, 272, vgg.; — en de volken; II, 273; III, 291; — verwerpt den Christus; I, 268.

Z. v. *Chiliasme, Doop, Egypte, Erfrecht, Joden, Kerk, Pharaö, Roode Zee, Sabbath, Theocratie, Verbond, Volkskerk, Wet der 10 geboden, Zaad Abrahams, Zending*.

ISLAM; I, 269. Z. v. *Allah, Beeldendienst, Huwelijk, Noodlot*.

ISMAËL; z. *Besnijdenis*.

J.

JAKOB; zijn huwelijk; IV, 151.

JALOERSCHHEID; de — des Heeren; III, 555.

JAPHETH; nakomelingen van — en het Pantheïsme; I, 344, vg.

JEHOVAH; I, 149; III, 580, vg.; 584; 587, vg. Z. v. *Schepper*.

JEROBEAM; zonde van —; III, 551; 569, vg.; 572.

JERUZALEM; het nieuwe —; I, 200.

JEZUS; de naam —; I, 252, vgg.; — de éénige Zaligmaker (andere richtingen hiertegenover); I, 269. Z. v. *Jozua, Leven van Jezus, Naam*.

JOB; zijne zaaksgerechtigheid; II, 381, vg.

JOHANNES; Christus' verschijning aan —; I, 42.

JOHANNES DE DOOPER; zijne wedergeboorte; III, 420, vg.; zijn gebed; IV, 385; zijn bijzondere weg ter zaligheid; III, 430. Z. v. *Doop, Herodes*.

JONA; — in den walvisch; I, 440, vg.; — te Ninevé; III, 342; 374.

JOOD; z. *Chiliasme, Israël, Natuur van Christus, Zending*.

JORIS (David); z. *Chiliasme*.

JOSEPHUS; z. *Wet der 10 geboden*.

JOZUA; I, 260, vg.

JUDAS; z. *Consciëntiewerking*.

K.

KAARTSPEL; I, 219.

KAIN; zijn doodslag; IV, 99. Z. v. *Da Costa, Offer*.

KALF; het gouden —; III, 551; 569, vg.

KALVERDIENST; te Bethel en te Dan; III, 488.

KAMERLING; van Candacé; II, 553.

KANT (I.); z. *Intellectualisme*.

KENNIS; van God door openbaring; I, 158; — van God, en de 1e bede; IV, 449, vg.; (z. v. *Godskennis*); — van Christus, en de Schrift; I, 112; — der waarheid noodzakelijk; I, 105; II, 539; verstandelijke — der waarheid; I, 135; — van zonde vrucht van genadewerking; III, 232. Z. v. *Ambten, Belijdenis, Mystiek, Profet*.

KERK; II, 109, vgg.; — of gemeente; II, 53, vg.; stuk der — verwaarloosd; II, 111; de — het herschappen menschelijk geslacht; II, 324; — hoofdmiddel tot uitbreiding van Gods koninkrijk; IV, 480; de — eene

dienaresse; III, 21; de — en het koninkrijk der hemelen; II, 113, vgg.; III, 270; in de — geen uitwendig vertoon; II, 112; 183.

Instelling der — door Christus; II, 113; III, 282; 326; Christus en de —; III, 141, vg.; 318; de Apostelen en de —; III, 296; de eerste Christenkerken; III, 80, vg.; 376; de — vóór de reformatie, I, 346; de — in ons land in de 17e eeuw, III, 215, vg.; verval der — in de 18e eeuw; III, 325; organisatie van 1816; II, 216;

K. en de wereld; II, 112; 550; III, 251; de — in de wereld; I, 329; 332; de — vóór, onder en na Israël tegenover de wereld; II, 132; de — des nieuwen Verbonds, geene nationale afscheiding, maar geestelijke; III, 41, vg.; de — moet erkend in publieken rechte; III, 325, vg.; roeping der —; II, 141, vg.

Augustinus en de —; II, 403; 428; Darbisme en de —; II, 109, vg.; Dooperschen en de —; II, 110; III, 214, vg.; Mystieken en de —; IV, 32, vg.; Pelagianen en de —; III, 285, vg.; Pantheïsme en de —; I, 151; Rome en de —; I, 112; II, 401, vg.; III, 499, vg.; 501; Synodale —; III, 623.

Z. v. *Avondmaal, Belijdenis, Constantijn de Groote, Doop, Drieëenheid, Eed, Engelen, Gebed, Genootschap, Gezag, Heilige Geest, Heilsleger, Hoofd, Huwelijk, Instituut, Kinderen, Koningschap, Leervrijheid, Oordeel, Orgel, Reveil, Schaduwen, Heilige Schrift, Staatskerk, Strijd, Strijdende kerk, Teleologie, Volk des Heeren, Volkskerk, Zaad Abrahams.*

KERKBESTUUR; presbyteriaal —; II, 43, vg.

KERKEDIENST; onderhouding van den —; IV, 37, vg.

KERKELIJK LEVEN; grondwet voor het — in 5 artikelen; III, 222
Z. v. *Dienst des Woords, Gehoorzaamheid, Kerk.*

KERKERAAD; z. *Avondmaal, Dienst des Woords, Sacrament.*

KERKISME; II, 135, vg.

KETTERIJEN; zijn altijd oud; I, 429; de — en de 1e bede; IV, 449, vg.; de — en het 3e gebod; III, 605, vg. Z. v. *Oordeel.*

KINDEREN; natuurlijk en geestelijk kndschap; I, 189; ons kindschap en het Zoonschap van Christus; I, 343; 354, vgg.; (z. v. *Beeld Gods, Schep- per*); — Gods; I, 348; 419; — als exempel voor de geloovigen; IV, 431, vg.; de — het zaad der kerk; III, 40, vgg.; 439; zaligheid van jonggestorvene —; I, 133, vg.; II, 55; 99; 564; III, 6, vgg.; 417, vgg.; IV, 287; beschouwing hierover van de Dooperschen; III, 40; van Luther; II, 212; van de Synode van Dordt; III, 55; van Rome; III, 420.

Zonde in —; I, 38; — en onzedelijkheid; IV, 180; lectuur van —; IV, 174, vg.; 238; vriendjes onzer —; IV, 175; waarheid in den omgang met —; IV, 245; gebed van —; IV, 338; 346, vg.; 409; 415, vg.; — uit gemengde huwelijken; IV, 163.

Z. v. *Doodslag, Doop, Geloofsvermogen, Gezag, Sterven, Wedergeboorte.*

KLEEDING; moet kuisch zijn; IV, 182.

KNIELEN; in de kerk; III, 567, vg.; IV, 406, vg.

KOHLBRUGGE (H. F.); en zijn tijd; III, 307, vg. Z. v. *Borg, Dankbaarheid, Gehoorzaamheid (dadelijke) van Christus, Goede werken, Rechtraadigmaking.*

KONING VAN SION; z. *Hoofd.*

KONINGSBURCHT VAN DAVID; III, 247, vgg.

KONINGSCHAP; van God Drieëenig en van Christus; I, 325, vg.; — van Christus, I, 324; over alle terrein des levens; I, 267; 286; over het koninkrijk der hemelen; IV, 465, vgg.; en over de kerk; I, 327, vgg.; Irenischen hierover, II, 52, vg.; het — wortelt in de machtoefening; I, 302. Z. v. *Ambten.*

KONINKRIJK; aardisch —; z. *Chiliasme*; uitbreiding van Gods —; z. *Kerk.*

KONINKRIJK DER HEMELEN; wat is een rijk? III, 76, vgg.; 275; — in de Schrift; III, 273, vgg.; het — en de algemeene heerschappij Gods; III, 282; het — en het rijk der waarheid; III, 248; het — verstoord door de zonde; IV, 466, vgg.; het — in den hemel veilig voor Satan; III, 283; het — in het Onze Vader; IV, 461, vgg.; 576, vgg.; het — en de instelling van den Doop; II, 526, vg.

Het — in de oude bedeeeling; I, 284; III, 277; Christus' komst, en het —; II, 526, vg.; IV, 469; — in modernen zin; IV, 461, vg.; 470.

Z. v. *Instituut, Israël, Koningschap, Sleutelnacht, Vergeving der zonden, Wedergeboorte.*

KRUISDOOD; I, 417, vgg.; vrucht des kruises; I, 426, vg.

KUYPER (Dr. A.); „*Leugen in de kerk*”; IV, 250; *Tractaat van den Sabbath*; IV, 5; 14. Z. v. *Erfschuld.*

KWAKERS; z. *Doop.*

II.

LABADISME; en Avondmaal; III, 216; Bestrijding van het —; I, 333.

LAM; het — Gods; III, 138. Z. v. *Avondmaal, Bruiloft des Lams, Pascha.*

LASCO (J. à); z. *Cranmer, Heiligen.*

LASTER; IV, 251.

LECTUUR; onzedelijke —; IV, 180; roman —; IV, 238. Z. v. *Kinderen,*

LEERREGELEN VAN DORDT; *Hoofdst. I*: art. 12 en 13; II, 101; *Hoofdst. III en IV*: art. 11 en 12; III, 410, vg.; 424.

LEERVRIJHEID; III, 599.

LEGER; ontucht in het —; IV, 179.

LEIDING ter zaligheid in verband met den levensloop; III, 429.

LEO I; z. *Vergeving der zonde*; LEO III; z. *Beeldendienst*.

LEUGEN; III, 366, vg.; IV, 231, vgg.; de nood —; IV, 253. Z. v. *Adam, Waarheid*.

LEVEN; hemelsch — en aardisch —; IV, 14, vgg.

„LEVEN VAN JEZUS”; een verkeerd denkbeeld; I, 254; 363, vgg.; 369; 389; II, 63, vg.; Van Oosterzee's —; I, 364; Strausz' —; I, 364.

LEVI; z. *Strijdende kerk*.

LICHAAM; het — als microcosmos; II, 234; het — lotgemeen met het heelal; II, 234, vg.; minachting van het —; IV, 130, vg.; de lichaamskiem en de opstanding; II, 251. Z. v. *Dood, Opstanding, Wederkomst des Heeren*.

LICHAAM VAN CHRISTUS; z. *Verhooging*.

Het — (*in overdrachtelijken zin*), en het koninkrijk der hemelen; III, 279, vg.; het — en de praedestinatie; II, 178; 396; het — en de H. Geest; III, 164; het — op aarde nooit vlekkeloos; III, 281; gemeenschap met het —; II, 547, vg.; het — en de sacramenteele genade; II, 480; 542, vg.; 545; 548; 552; 554.

Z. v. *Avondmaal, Hoofd, Instituut, Réveil, Wedergeboorte*.

LIDMATENBOEK; II, 148.

LIEFDE; — uit gehoorzaamheid; IV, 95; — tot God; I, 304, vg.; III, 361, vg. (z. v. *Onze Vader*); — tot Christus; II, 88; III, 446, vg.; — tot den naaste; I, 30; gebrek aan —; IV, 99; 105, vg.; 548, vg.; de — en het priesterschap des menschen; I, 301, vgg.; algemeene menschenliefde; IV, 97; — tot den vijand; I, 102, vgg.; IV, 96, vgg.; in het O. Testament; I, 25; III, 481; de heidensche filosofie over de —; III, 351, vg.

Z. v. *Adam, Gehoorzaamheid, Gemeenschap der heiligen*.

LIEFDEMAALTIJD; z. *Agape*.

LIJDELIJKHEID; zondige —; II, 188, vg.

LIJDEN; het — heiligt alleen door genade; IV, 564. Z. v. *Dood*.

LIJDEN VAN CHRISTUS; I, 388, vgg.; 403; 447; II, 7. Z. v. *Gëthsemanë, Golgotha*.

LITURGIE; z. *Onze Vader*.

LOFZEGGING; als uiting der dankbaarheid; III, 362, vgg.; 374; Methodisten minachten de —; III, 362. Z. v. *Loven*.

LOGICA; I, 232.

LOMBARDUS (P.); z. *Sleutelmacht*.

LOON; de — quaestie door de gereformeerde schrijvers verwaarloosd; II, 377, vg.; 384; verschil tusschen — en belooning; II, 391, vgg.; genadeloon in het eeuwige leven; II, 389, vg.; — en pensioen; IV, 221, vg. Z. v. *Verbond*.

LOTSPEL; I, 219, vg.

LOVEN; God —; III, 368, vgg.; de schepping looft God onbewust, mensch en engel bewust; III, 372, vg. Z. v. *Lofzegging*, *Openbaringen*.

LUTHERSCHE THEOLOGIE; I, 7, vg.

LUTHERSCHEN; z. *Alomtegenwoordigheid*, *Arondmaal*, *Catechismus*, *Clericalisme*, *Doop*, *Godmenschelijk*, *Hemelvaart*, *Kinderen*, *Naturen van Christus* *Onze Vader*, *Oude Testament*, *Pantheïsme*, *Praedestinatie*, *Rechtvaardigmaking*, *Reformatie*, *Sacrament*, *Sleutelmacht*, *Tucht*, *Vergeving der zonde*, *Wedergeboorte*, *Wet der 10 geboden*, *Zonduar*, *Zonde*.

M.

MAALTIJDEN; in het Oosten, III, 92; 142. Z. v. *Gebed*.

MAASTRICHT (P. van); z. *Doop*.

MAATSCHAPPIJ; z. *Christelijke* —.

MACCOVIUS (I.); z. *Doop*.

MAMMON; z. *Dienst des Woords*.

MANICHEËN; II, 212; III, 141, vg.

MANNA; III, 113.

MARCK (J. à); z. *Doop*.

MARESIUS (S.); z. *Doop*.

MARIA; en Martha; IV, 448; — (de moeder van Jezus) vereering; II, 401; onbevleete ontvangenis van —; I, 380.

MARTELAREN; hun onrechtvaardig vonnis; III, 322.

MARTHA; z. *Maria*.

MARTYR (P.); z. *Doop*.

MATERIALISME; z. *Pantheïsme*, *Ziel en lichaam*.

MEDISCHE WETENSCHAP; de — en de ontucht; IV, 172.

MELAATSCHEN; de 10 —; III, 356.

MELAATSCHHEID; de wet op de —; IV, 215.

MELANCHTON (Ph.); z. *Zonde*.

MELCHIZEDEK; priesterschap van —; I, 306, vgg.; 319; 321. Z. v. *Abraham*.

MENNO SIMONS; III, 16. Z. v. *Dooperschen*.

MENSCH; de — de voleinding der schepping; II, 208; de — een microcosmos; IV, 331, vg. Z. v. *Loven*.

MENSCH: oude en nieuwe —; IV, 23, vg.; de nieuwe — in de bekeering; III, 405. Z. v. *Goede werken*.

MENSCHENVERGODING; I, 271.

MESSIASVERWACHTING; I, 284; II, 253. Z. v. *Chiliasme*.

MESMERISME; I, 473.

METHODISME; het —; II, 100. Z. v. *Bekeering, Borg, Christelijke werkzaamheden, Doop, Evangelie, Heilige Geest, Heiligmaking, Lofzegging, Opvoeding, Rechtaardigmaking, Verlossing, Wedergeboorte*.

MEIJER (H. A. W.); exegese van Hebr. VII: 22; I, 430.

MIDDELAAR; de —; I, 104, vgg.; 284, vgg.; II, 27, III, 444; zonder zonde geen —; I, 287, vg.; God werkt door den —; II, 35, vg.; 54; God Drieëinig zal door den — in den oordeelsdag rechtspreken, II, 69; de — en de menschheid als organisme, II, 331; Vermittelungstheologen en de —; I, 172; 285. Z. v. *Verhooving*.

MIDDELEN; de — en de praedestinatie; II, 195; de — en de Raad; I, 250; werkt God door of zonder —; IV, 521, vgg.; is afwending van gevaar geoorloofd? IV, 124, vgg. Z. v. *Genademiddelen, Geneesmiddeelen, Roeping*.

MIS; ontstaan van de —; III, 148, vg.; de —; III, 176, vgg.

Het bijwonen van de — is hoofdzak in de Roomsche kerk; III, 179, vg.; 213; is zonde; III, 182, vg.; tijdens de Reformatie; III, 180.

Concilie van Trente en de —; III, 185, vgg.; 190; 205, vg.; 211; Eugenius IV en de —; IV, 204, vg.; oude kerkvaders over de —; III, 202; Pantheïsme en de —; III, 193. Z. v. *Amen, Offer*.

MODERNEN; hun zin voor het ideale; IV, 462.

Z. v. *Inspiratie, Koninkrijk der hemelen, Onze Vader, Sleutelmacht, Souvereiniteit, Zoonschap*.

MONOPHYSIETEN; z. *Godmenschelijk*.

MONOTHEISME; afval der Christenen tot het — naar Joodsche opvatting; II, 288.

MONTANISTEN; z. *Chiliasme, Doop, Sleutelmacht*.

MOOR (B. DE); Commentaar op à Marck; Deel IV, p. 299; II, 308. Z. v. *Doop*.

MOORD; de — en de schepping naar Gods Beeld; IV, 116, vg. Z. v. *Doodslag, Gemeene Gratie*.

MOORDENAAR; de — aan het kruis; III, 298.

MORIA; z. *Abraham*.

MORMONEN; II, 199, vg.

MOTHE GÜYON (Madame de la); IV, 281.

MOZES; en Pharaö; IV, 243; verschil tusschen — ' dood en Christus' hemelvaart; II, 13.

MURRAY (J.); IV, 280.

MUZIEK; is eene schepping Gods; III, 371; gewijde — en het 3e gebod; III, 609.

MYSTERIËN; zijn onbegrijpelijk; maar moeten in het bewustzijn opgenomen; I, 99; 350; 373; Eleusinische —; II, 449, vg.; — van Mithra; II, 450, vg.

MYSTIEK; gezonde en ongezonde —; IV, 15; 33; gevaar der —; I, 165; II, 102; III, 338; 340; — en kennis; III, 597.

Z. v. *Bevinding, Gehoorzaamheid, Geloofsverzekering, Genademiddelen, Inspiratie, Intellectualisme, Ontucht, Pantheïsme.*

N.

NAAKTLOOPERS; II, 199; IV, 283. Z. v. *Dooperschen.*

NAAM; onze — bij de menschen; III, 589; IV, 234, vgg.; de — drukt het wezen uit; I, 257, vg.

De namen van Christus; I, 258, vg.; in Jezus' —; I, 267.

NAAM DES HEEREN; III, 582, vgg.; de — is de openbaring Gods; III, 602, vg.; IV, 445, vg.; 499; belijden van den —; III, 598, vgg.; heiligen van den —; IV, 442, vg.; de — in de 1e bede; IV, 456, vg.; de — en de schepping; I, 197, vgg.; IV, 442, vg. Z. v. *Adam.*

NAAMGEVING; in de Schrift; III, 580; *Naamsveranderingen* in de Schrift; I, 260.

NAÄMAN; II, 529.

NAASTE; verhouding tot den —; IV, 94, vg. Z. v. *Gebed, Liefde.*

NATURALISME; I, 225.

NATUUR; Godsvereering in de —; I, 277, vg.; Gods werking in — en Schrift; I, 236, vg.; macht der — tegenover God; I, 474; vergoding der —; I, 224, vgg.; Supranaturalisme en de —; I, 238.

Rijk der — en rijk der genade; III, 137; *Dooperschen* hierover; III, 16, vg.; IV, 35, vg. Z. v. *Dienst des Woords.*

Onze — komt verdorven voort uit onze ouders; I, 71, noot; willekeurige en onwillekeurige werkingen onzer —; III, 471, vg. Z. v. *Ambten, Dood, Gebed, Geloof, Val, Zonde.*

Christus heeft geen persoon, maar onze — aangenomen; I, 323; 370; 373; verband tusschen Christus' aannemen van onze — en het dragen der schuld; I, 395; Christus' — eene geschapen —; III, 139; Christus' — verzwakt, I, 379; toch heilig; I, 102; Christus heeft eene joodsche — aangenomen; II, 275; grens tusschen de beide naturen in Christus; II, 17, vgg.; geen godmenschelijke —; I, 205; II, 17.

Eutyches over de naturen van Christus; II, 14; 17; Luther over de naturen van Christus; I, 401; II, 14, vgg.; III, 132, 155.

Z. v. *Alomtegenwoordigheid, Lijden, Tegenwoordigheid, Verhooging, Ziel en lichaam.*

NATUURDIENST; III, 523, vg.

NATUURKUNDE; terrein en grenzen der —; I, 225, vgg.; 234, vg.; de — en de dood; I, 483, vg.

NATUURLIJKE MENSCH; z. *Consciëntiewerking, Dankbaarheid, Deugdsbetrachting.*

NATUURWETTEN; I, 190, vg.; 228, vgg.; III, 465; 472.

NEBUCADNEZAR; III, 376.

NEDERDALING TER HELLE; I, 443, vgg.

NEDERIGHEID; van den geloovige; III, 232; IV, 539, vgg. Z. v. *Onwaardigheid.*

NEO-KOHLBRUGGIANEN; z. *Beeld Gods, Erfschuld, oorspronkelijke Gerechtigheid, Heiligmaking, Rechtvaardigmaking, Vergeving der zonden, Zondaar.*

NIEREN; onze — in de Schrift; IV, 262; 267.

NIEUWE HEMEL EN NIEUWE AARDE; II, 235.

NIEUW TESTAMENT; z. *Oude Testament, Strijdende kerk, Verbond.*

NIEUW VERBOND; z. *Kerk.*

NINEVÉ; het geloof van de lieden van —; II, 307. Z. v. *Jona.*

NOACHITISCH VERBOND; het — is de stuiting van de macht der zonde; IV, 126; het — en het Darwinisme; IV, 116, vg. Z. v. *Rechtsordening, Regenboog.*

NOODLOT; I, 217, vgg.

OEFENAARS; III, 303, vg.

OFFER VAN CHRISTUS; het — en de Mis; III, 208, vg.

OFFERS; — zijn symbolisch; I, 92; — van Abel en Kaïn; I, 309;

dank — en lof —; I, 300, 316; III, 350; 356; het Avondmaal is geen offer; III, 183. Z. v. *Wet der 10 geboden*.

OFFERMAALTIJDEN; III, 92, vgg.

OLEVIANUS (C.); z. *Praedestinatie, Sleutelmacht, Tucht*.

OLIE; symbool van den Heiligen Geest; I, 280.

OLIESEL; het laatste —; II, 495, vgg.

OLIJFBERG; de verheerlijking op den —; II, 13.

OLIVA (P.); z. *Chiliasme*.

ONBEKEERDEN; z. *Gebed*.

ONBEWUSTE SCHEPSEL; z. *Gehoorzaamheid, Loven*.

ONDANKBAARHEID; — is zonde; IV, 349; — en de 4e bede; IV, 511, vg.

ONDERWERPELIJK; — of voorwerpelijk Christendom; I, 324. Z. v.

Dienst des Woords.

ONDERWIJS; Christelijk — noodzakelijk; IV, 37; Christelijk — en belooningen; II, 392; Dooperschen en universitair —; IV, 35, vgg. Z. v. *School*.

ONDERWIJZERS; IV, 72.

ONGEHOORZAAMHEID; z. *Zonde*.

ONGELIJKHEID; in lotsbedeeling; IV, 272.

ONGELOOF; II, 293, vgg. Z. v. *Avondmaal*.

ONGELOOVIGEN; in 2 soorten; III, 608; — bij den Dienst des Woords en de Sacramenten; II, 471.

Z. v. *Dienst des Woords, Eigendom, Sacrament, Schepping, Sleutelmacht, Weldaden*.

ONMAGT; van den mensch na den val; II, 300, vg. Z. v. *Schepper*.

ONMATIGHEID; II, 205.

ONRECHTVAARDIGE RECHTSPRAAK; III, 481; IV, 84; 212; 322. Z. v. *Overheid*.

ONSTERFELIJKHEID; geloof aan de —; II, 219; opstanding van Christus geen bewijs der —; I, 490; conditioneele —; I, 75; II, 215, vg.

ONTBINDING; II, 207.

ONTEVREDENHEID; IV, 274, vgg.

ONTFERMING; Gods — eerst geopenbaard na den val; II, 201.

ONTUCHT; IV, 170, vgg.

ONVOORZICHTIGHEID; II, 205.

ONWAARDIGHEIDSGEVOEL; van den geloovige; III, 358. Z. v. *Nederigheid*.

ONZEDELIJKE boeken en platen; IV, 173, vg.; 180.

ONZEDELIJKHEID; z. *Kinderen, Schouwburgen*.

ONZE VADER; de twee vormen van het —; IV, 385, vg.; 392; 572; 575; algemeene bespreking van het —; IV, 380, vgg.

Het — is geen gebed buiten Christus om; IV, 433; het — is geen neutraal gebed; IV, 374; het — moet dagelijks gebeden; IV, 394; 442; 550; het — bij het Avondmaal; III, 139; het — in de Liturgie; IV, 391; 400; het — en de liefde tot God; IV, 314, vg.; Modernen en het —; IV, 436.

Indeeling van het —; 506, vg.; 529, vg.; 549; 552; trinitarische indeeling; III, 394, vg.; indeeling van het — en van de Wet; IV, 394; 440, vg.; indeeling van het — en van de 12 Geloofsartikelen; IV, 322, vgg.

De beden van het — zijn geen wenschen; IV, 439, vg.; 447; 1e bede; 493, vgg.; 2e bede; II, 57; IV, 461, vgg.; de eerste twee beden; IV, 461; 463; 3e bede; IV, 483, vgg.; 4e bede; IV, 191; 506, vgg.; 5e bede; IV, 529, vgg.; 6e bede; IV, 551, vgg.; 5e en 6e bede; IV, 539.

Z. v. *Chicago, Instituut, Koninkrijk der hemelen.*

OOG EN OOR; geschapen in rapport met Sacrament en Woord; II, 407, vgg.; 427, vg.

OORDEEL; ons — afhankelijk van sympathie en antipathie; IV, 274, vgg.

OORDEEL GODS; over onze zonden; I, 405; — over onze daden; III, 64; 67; 363; 501; — over hen die beter weten; IV, 178. Z. v. *Staat, Verdienste.*

OORDEEL DER KERK; over het geloof berust op onderstelling; III, 19, vgg.; 51; 60; 233; 328, vg.; 439; 473, vgg.

OORDEELSDAG; z. *Middelaar, Wederkomst des Heeren.*

OORLOG; IV, 119, vg.

OORZAKEN; de tweede —; I, 192, vg.; 244, vg. Z. v. *Wil Gods.*

OOSTERZEE (J. J. VAN); z. *Leven van Jezus.*

OPENBARING GODS; in- en uitwendige —; II, 412, vg.; de — en het 3e gebod; III, 595; 604, vgg. Z. v. *Heilige Schrift, Kennis van God, Naam, Zedelijk leven.*

OPENBARINGEN (*het boek der*); vroeger niet als echt erkend; II, 263; beteekenis van —; II, 281, vgg.; het leven van God in —; III, 371; Augustinus over —; II, 232, vg. Z. v. *Beeld van het Beest, zeven Zegelen.*

OPROER; IV, 90. Z. v. *Revolutie.*

OPSTANDING VAN CHRISTUS; I, 469, vgg.; de — en de rechtvaardigmaking; II, 341, vg.; de — als troost tegen de werkingen des doods in ons lichaam; II, 85; de — misbruikt voor eene zinlijke voorstelling onzer opstanding; II, 244; 246; onze opstanding gewaarborgd door de —; I, 489, vgg. Z. v. *Christelijke maatschappij, Hoofd, Onsterfelijkheid, Rechterlijke daad.*

OPSTANDING; II, 196, vgg.; vergeestelijking der —; II, 247; — des vleesches, geen lichaamskiem in de ziel; II, 210; 219; 251; III, 158, vg.;

— van personen in de Schrift; II, 224; IV, 493; — der verlorenen; I, 490; II, 239.

Rauwenhoff, Remonstranten en het Supranaturalisme over de —; I, 470, vg. Z. v. *Lichaam*.

OPVOEDING; Christelijke — noodzakelijk; III, 10; 596, vgg.; — en het schaamtegevoel; IV, 239, vg.; — en ontucht; IV, 173; Calvinistische en Methodistische —; IV, 175. Z. v. *Doop, Gehoorzaamheid, Onderwijs, School*.

OPWELLINGEN; z. *Gedachten*.

OPZIENERSAMBT; III, 240, vg.; 301.

ORDENING; de — als priesterwijding; II, 497.

ORDINANTIËN GODS; niet willekeurig; IV, 135; het leven naar de — vloeit voort uit de schepping naar Gods beeld; IV, 20; de — zoowel over 't zichtbare als over 't geestelijke; I, 191; 202.

ORGANISME; de menschheid als zedelijk — onder een Hoofd; II, 324; de menschheid als — en de liefde; I, 303, vg.; de menschheid als — en de sacramentele genade; II, 541; de menschheid als — en de vleeschwording; III, 170; de menschheid als — en de vrije wil; II, 394, vg.; — van het menschenlijk geslacht verstoord door de zonde; I, 485, vg. Z. v. *Middelaar, Wedergeboorte*.

ORGANISCHE werking Gods in de genade; IV, 286.

ORGEL; in het huisgezin; III, 370; — in de kerk; III, 570, vg.

ORIGENES; z. *Stof*.

ORTHODOXIE; is niet „dood”; II, 106.

OUDE BEDEELING; symbolisch karakter der —; III, 101, vgg.; IV, 28; Coccejus over de —; III, 102. Z. v. *Christus, Geloovigen, Koninkrijk der hemelen*.

OUDE TESTAMENT; achterstelling van het — door de Lutherschen; III, 478; Rome en de Oud-Testamentische eeredienst; III, 568.

Z. v. *Liefde, Praedestinatie, Profetische boeken, Rechtvaardig*.

OUD EN NIEUW TESTAMENT; z. *Beeldendienst, Evangelie, Zedeleer*.

OUDERS; z. *Gezag*.

OVERGEESTELIJKHEID; II, 530.

OVERHEID; om der zonde wil; I, 413; IV, 48, vg.; IV, 470; de — draagt het zwaard; III, 320, vgg.; gehoorzaamheid aan de —; I, 413; verzet tegen de —; IV, 76; de — en de ontucht; IV, 171.

Z. v. *Eed, Eigendom, Gebed, Gezag, Huwelijk, Martelaren, Onrechtvaardig, Wet der 10 geboden*.

OVERHEID EN KERK; III, 320, vgg.; 17e eeuw over —; III, 320; Brakel over —; III, 325; Rome over —; III, 324.

OWEN (J.); exegese van Hebr. VII: 22; I, 430.

P.

PANTHEISME; leer en historie; I, 343, vgg.; — beter dan Deïsme en Materialisme; III, 196; — en Deïsme zijn zonde; I, 153, vg.; — en Theïsme; IV, 436, vg.; — en de godsdiensten; III, 521, vg.; — in de Hershutters in hunne leer over den Christus; I, 161, vg.; — en de kerk; I, 151; — in de Lutherschen in hunne leer over het Avondmaal; II, 15; 405; III, 196; over de hemelvaart; II, 15; over de naturen van Christus; I, 401; III, 155; over Sacramenten en Schrift; II, 405; — en mystiek; II, 16; — en het Onze Vader; IV, 436, vg.; — en Reformatie; I, 346 — in de Rationalisten (deugdenleer); II, 405; Rome en het —; I, 346, vg.; — in de hedendaagsche theologie; I, 349; — in de Vermittelungstheologie; I, 155; 347.

Z. v. *Alomtegenwoordigheid, Bekeering, Germaansche volken, God, Jehovah, Mis, Paulus, Recht, Reformatie, Rome, Zedelijk leven.*

PARADIJS; z. *Evangelie, Zonde.*

PASCHA; III, 96, vg.; instelling van het —; III, 103; beteekenis van het —; III, 103, vg.; 137; Jezus' sterven op het —; III, 105, vg.

PAASCHLAM; III, 105; 107; 110, vg.; 137, vg.

PAASCHMAALTIJD; III, 109, vg.; 136; — in Jezus' dagen; III, 107, vg.; — van Jezus en de discipelen; III, 107, vg. Z. v. *Sacramenten.*

PAULUS; zijne bijzondere roeping; II, 102; III, 286; 430; — en het Pantheïsme; I, 153; — en de wet; IV, 310, vgg. Z. v. *Chiliasm.*

PAUS; z. *Antichrist.*

PEARSALL SMITH (R.); IV, 281.

PELAGIANEN; z. *Avondmaal, Ethiek, Goede werken, Huwelijk, Jezus, Kerk, Praedestinatie, Raad, Rechtvaardigmaking, Straf, Toelating, Verbond, Werkheiligheid.*

PELGRIM; als beeld voor den geloovige; II, 124, vg.

PENSIOEN; z. *Loon.*

PERFECTIONISME; IV, 280, vgg.

PETRUS; de verloochening van —; IV, 557.

PHARAO; zijn strijd tegen God; III, 506; tegen Israël; II, 558; III, 103, vg. Z. v. *Mozes.*

PIANO; III, 370.

PIËTISTEN; z. *Tucht.*

PILATUS; het vonnis van —; I, 412, vgg. Z. v. *Raad, Recht, Rechts-ordering, Val, Vonnis.*

PINKSTEREN; de wonderen van —; III, 163, vg.; beteekenis van —; III, 37; Christus als Hoofd en —; III, 236.

PLAATSBEKLEEDING; I, 84, vgg.; hooge eisch, die den Plaatsbekleeder moet gesteld worden; I, 338, vg.; — van Christus gepraedestineerd; I, 39; de — van Christus begint bij zijne ontvangenis; I, 382; de — van Christus en zijne dadelijke gehoorzaamheid; I, 323; II, 359, vg.; de — van Christus en zijne staten; I, 369; de — van Christus geldt niet voor ons gelooven; III, 386, vg.

Arminianen, Ethischen en de —; I, 322, vg.; Rome en de —; II, 358, vg. Z. v. *Betalen der schuld, Borg, Zedelijk leven.*

PLAGEN; en het 6e gebod; IV, 106, vgg.

PLICHTSBESEF; IV, 496, vgg.

POLYCARPUS; z. *Chiliasme.*

POLYGAMIE; de zending tegen de —; IV, 136.

POUDEROYEN (C. VAN); z. *Doop.*

PRACTIJK DER GODZALIGHEID; verslapping in de — uit tweeërlei oorzaak; III, 343, vgg.; Calvijn en de —; III, 338. Z. v. *Goede werken, Heiligmaking.*

PRAEDESTINATIE; I, 118, vgg.; II, 158, vgg.; — van Christus; I, 370; I, 187, noot. (Z. v. *Hoofd, Plaatsbekleeding*).

Pr. niet door Christus, maar door God Drieëenig; II, 132; vastheid der —; II, 188, vgg.; — in het Oude Testament; II, 167; III, 36; de — en het verbond; II, 168; — in de geslachten; II, 173; 177, vg.; 193; III, 34, vg.; 38, vg.; — van de personen; II, 179; — tot een levensdoel; IV, 458, vg.; — ook van den weg; II, 188, vg.; — en de verantwoordelijkheid; IV, 334; werking der — op de geloovigen; II, 181, vgg.; 192; leer der — de kracht onzer vaders; IV, 458, vg.; prediking over de —; II, 190; 197, vg.; misbruik van de leer der —; II, 395.

Augustinus en Pelagius over de —; II, 160; Calvijn en de —; II, 161; Synode van Dordt en de —; II, 163; Luther en de —; II, 160; Vermittelungstheologen en de —; II, 173.

Z. v. *Berinding, Dienst des Woords, Gebed, Israël, Kruis, Lichaam van Christus, Middelen, Plaatsbekleeding, Verworpenen, Wederkomst des Heeren.*

PREDIKANT; z. *Dienaar des Woords.*

PREUTSCHHEID; IV, 181.

PRIESTERSCHAP; *het oorspronkelijk* —; I, 299. Z. v. *Liefde.*

PRIESTERSCHAP; het — van Christus; I, 299, vgg.; 318, vgg. (Z. v. *Aäron, Adam, Melchizedek*).

Het — bij de heidenen; I, 309, vg.; II, 153; het — van Gods kind; I, 300, vg. Z. v. *Ambten.*

PROCESKOSTEN; betalen der — door de doleerende kerken; III, 481.

PROFEET; Ambt van — en de kennis; I, 302; een — is orgaan van wat God spreekt; II, 267; karakter van eenen —; I, 290, vgg.

Christus als —; I, 288, vgg.; *vóór*; I, 291, vgg.; *in*; I, 296; en *nà* de vleeschwording; I, 298, vg.; bediening van Christus' profetisch ambt door wonderen en ceremoniën; I, 296; Christus als — en de profeten; I, 291. Z. v. *Ambten*, *Theologie*.

PROFETIE; is openbaring van Gods raad; I, 292, vg.; II, 266, vgg.; het terrein der — bestaat *nòg*; II, 198; karakter der —; II, 200; 267, vgg.; geen *ideëele* —; II, 266, vg.; nieuwsgierigheid bij de —; I, 289; II, 200; vervulling der —; II, 266, vgg.; III, 365; verschil tusschen Apocalyptiek en —; II, 281, vgg.

Auberlen, Baumgarten en Coccejus over de —; II, 268, vg. Z. v. *Israël*.

PROFETISCHE BOEKEN; de — in den oorspronkelijken Hebreeuwschen Bijbel; I, 292.

PROEFGEBOD; het — en de souvereiniteit Gods; III, 518.

PROSELIETEN; z. *Doop*.

PROUDHON (P. J.); z. *Eigendom*.

PSALMEN; of Gezangen? I, 114, vg.; III, 571.

PSALMGEZANG; der gemeente; IV, 243, vg.; 418; gedachteloos psalmzingen; III, 370.

R.

RAAD GODS; I, 189, vgg.; de — en de Voorzienigheid; I, 192; 216; de keuze in den —; I, 194; de — over de zedelijke wereldorde; I, 193, vgg.; de — en de verantwoordelijkheid; I, 249; de — en de val; II, 172; de — en Pilatus' vonnis; I, 245; de gereformeerde belijdenis en de —; III, 365.

Arminius en Pelagius over den —; 245, vg.; III, 365. Z. v. *Middelen*, *Profetie*, *Rechtvaardigmaking*, *Wil Gods*.

RABBIJNEN; z. *Wet der 10 geboden*.

RATIONALISTEN; z. *Godskennis*, *Pantheïsme*, *Woord Gods*.

RAUWENHOFF (L. W. E.); z. *Opstanding*.

RECHT; het — Gods; IV, 79; 212, vg.; het — Gods en Pilatus' vonnis; IV, 118; God en het —; II, 317; werking van het — zonder de zonde; IV, 79, vg.; het — Gods en het beschreven —; IV, 81, vg.; 213; (— Gods; z. v. *Hel*).

Het — en het 5e gebod; IV, 77, vgg.; het Romeinsche — en Christus' dood; I, 414; Nominalisme en —; IV, 79, vgg.; Pantheïsme en —; I, 65; IV, 211; Vermittelungstheologen verwarren — en heiligheid, II, 328.

RECHTER; God als —; I, 64, vgg.; (z. v. *God, Zedelijke wereld*).

Niet de Vader — en Christus de Verzoener; I, 84; 108; een — is bekleed met Goddelijk gezag; I, 412. Z. v. *Adam*.

RECHTERHAND GODS; III, 39, vg. Z. v. *Verhooving*.

RECHTERLIJKE DAAD; des Heeren; I, 65; Christus' opstanding, eene —; I, 482.

RECHTSORDENING (DE MENSCHELIJKE); IV, 80, vgg.; — en het Noachitisch verbond; IV, 82, vg.; — en Pilatus' vonnis; I, 415; — om der zonde wil; IV, 80; — is gemeene gratie; I, 414; IV, 82; wanneer moet de menschelijke — wijken voor de Goddelijke? IV, 83.

RECHTSPRAAK; gebrekkigheid der —; IV, 211, vg. Z. v. *Dienst des Woords, Onrechtvaardig, Wederkomst des Heeren*.

RECHTVAARDIG; beteekenis van —; II, 316, vgg.; — in het Oude Testament; II, 318; 382, vgg.; 482. Z. v. *Staat*.

RECHTVAARDIGMAKING; II, 315, vgg.; — beteekent rechtvaardigverklaring; I, 478; II, 333, vgg.; — in de Schrift; II, 335; conclusiën over de —; II, 339; — in drie deelen; I, 479, vg.; II, ~~339~~³³⁷; — in 5 stadiën; II, 340, vgg.; in de — rekent God ons als rechtvaardigen; II, 333; 351; wij brengen niets tot onze — toe; II, 321; de — raakt onzen staat; II, 352; de — in den raad des Heeren; I, 478; II, 320; 334; 338; 340; de — onder Christus als Hoofd; I, 479; troost der —; II, 85, vg.; de — en de 5e bede; IV, 533; — en het geloof; II, 312; 333, vgg.; 344, vg. 354; de — en de vergeving der zonden; II, 155; III, 297.

Calvijn en Comrie over de —; I, 479; Da Costa over de —; II, 351; Luther over de — en de vergeving der zonden; II, 155; Arminianen, Osiander, Ethischen en Methodisten stellen de — ten achter bij de heiligmaking; II, 350; Kohlbrugge over de —; II, 351; Neo-Kohlbruggianen en Pelagianen over de —; III, 307, vg.; Roomschen over de —; II, 334, vgg. Z. v. *Dienst des Woords, Geloof, concilie van Trente, Wedergeboorte, Wederkomst des Heeren*.

REDDING; door de consciëntie voor onmogelijk gehouden, door Christus geopenbaard; II, 301, vg.

REDE; z. *Wet der 10 geboden*.

REFORMATIE; van het instituut; II, 141; verschil tusschen — en Réveil; II, 110.

REFORMATIE; van 1834; II, 110; III, 317; — en het Avondmaal

III, 217; — van 1886; III, 317; 325; — van 1886 en de Avondmaalsquaestie; III, 217; IV, 250; — van 1886 en de beschuldiging van beloftebreuk; III, 627. Z. v. *Proceskosten*.

REFORMATIE DER 16e EEUW; en het Avondmaal; III, 213, vg.; de — en de consciëntie; III, 499, vg.

Z. v. *Apostelen, Chiliasme, Consciëntie, Dooperschen, Echtscheiding, Geloof, Humanisme, Huwelijk, Kerkisme, Mis, Pantheïsme, Sacramenten, Werkheiligheid, Zedeleer*.

REGENBOOG; de — aan Noach getoond; II, 432; III, 145.

REINIGINGEN; in het Oosten; II, 518.

REINIGMAKING; onze — vrucht van Christus' kruis; I, 461, vg.

RELIGIE; beteekenis van —; III, 516; absoluut karakter der —; I, 10; — is geen „zaak des harten alleen”; IV, 413; 450; geen alleenzaligmakende —; I, 10. Z. v. *Vreemde woorden*.

REMONSTRANTEN; z. *Arminianen, Opstanding, Tucht*.

RÉVEIL; als doorstraling van den Heiligen Geest in het Lichaam van Christus; III, 165; — minacht de kerk; II, 109, vg.; 136; IV, 480. Z. v. *Reformatie*.

REVOLUTIE; de Fransche — en 1 Sam. XV: 25; IV, 86; — en gehoorzaamheid; IV, 57; — en het 5e gebod; IV, 490, vg. Z. v. *Oproer*.

RIDDERUS (F.); z. *Herder*.

RIJK; z. *Koninkrijk*; — der heerlijkheid; III, 275.

RITSCHL (A.); z. *Verlossing*.

ROEKELOOSHEID; IV, 122, vg.

ROEPING; de inwendige en de uitwendige —; III, 428, vgg.; de middellijke en de onmiddellijke —; II, 101, vgg. Z. v. *Dienst des Woords, Wedergeboorte*.

ROMANS; z. *Lectuur*.

ROME; z. *Antipapisme, Avondmaal, Beeldendienst, Bekeering, Biecht, Boete en geloof, Catechismus, Consciëntie, Dienst des Woords, Doop, Dooperschen, Echtscheiding, Eed, Eeredienst, Eere Gods, Engelen, Gebed, Gehoorzaamheid, Geloofte, Geloof, Geloofsartikelen, Geloofsverzekerdheid, Genademiddelen, Goede werken, Heilig, Heiligendienst, Heilige Geest, Hiërarchie, Hostie, Huwelijk, Kerk, Kerkisme, Maria, Mis, Oliesel, Ordening, Oude Testament, Overheid en kerk, Pantheïsme, Rechtvaardigmaking, Reformatie, Sacrament, Schaduwen, Heilige Schrift, Sleutelmacht, Symbolen, gouden Tegel, Thomas à Kempis, concilie van Trente, Tucht, Vagevuur, Val, Verbond, Verhooging, Vormsel, Wedergeboorte, Wedergeboorte en bekeering, Werkheiligheid, Wel der 10 geboden, Wijding, Zedelijk leven, Zichtbare kerk*.

ROMEINEN; z. *Noodlot*.

ROMEINSCHE RECHTSPLEGING; z. *Recht, Sacrament*.

ROODE ZEE; Israël's tocht door de —; II, 557, vg.

S.

SABBATH; en het 4e gebod; IV, 1, vgg.; eischt de — onthouding van arbeid? IV, 12, vg.; 21; — en kerkgang; IV, 15, vgg.

SABBATHSQUAESTIE; historisch overzicht der —; IV, 6, vgg.; Ursinus' Schatboek over de —; IV, 8; Voetius en de —; IV, 7, 10; Sabbaths-schennis; IV, 31; Sabbathisme; IV, 10, vg.; Engelsche Sabbathsviering; IV, 9, vgg.; Joodsche Sabbathsviering; IV, 12, vg.

SABELLIUS; z. *Drieëenheid*.

SACRAMENT; II, 426, vgg.; het — in de Romeinsche rechtspleging; II, 447, vg.; leer van het — verwaarloosd; II, 483; het woord —; II, 452; beteekenis van het —; II, 447, vgg.; III, 492; — meer dan symbool; II, 280; 460; 463, vg.; het — als bondszegel; II, 106, vg.; 431; 434; 438; 446; het — als teeken; II, 428, vg.; 440; noodzakelijkheid van het —; II, 487; was er een — vóór den val? II, 466, vgg.; het — en de Schepping; II, 457; III, 88, vg.; het — en de kerk; I, 139; II, 436; 447; 490; 564; het — en ziel en lichaam; II, 233; — en evangeliesatie; II, 436; instelling van het —; II, 453, vg.; het — om der zonde wil; II, 456.

Het aantal sacramenten; II, 491, vgg.; Besnijdenis en Pascha; II, 467, vg.; Besnijdenis en Doop; III, 27, vgg.; 37, vg.; Pascha en Avondmaal; III, 96, vg.; 101, vgg.; Doop en Avondmaal, waarom 2 sacramenten; II, 491, vg.; Doop, — der katholieke kerk, Avondmaal, — der gesplitste kerken; III, 78, vg.; verband tusschen Doop en Avondmaal; III, 70, vgg.; 78; en Belijdenis, III, 222; 227; 229; Doop en Avondmaal in de Kerkgeschiedenis; II, 448, vgg.; III, 79, vg.; in de Reformatie; III, 126; Doop lijdelijk —, Avondmaal, actief —; III, 220; Doop onderstelt wedergeboorte, Avondmaal bekeering; III, 77; dezelfde maatstaf bij Doop als bij Avondmaal; II, 465; 471, vg.; dezelfde maatstaf bij Dienst des Woords als bij Sacrament; II, 471, vg.; één teeken in den Doop, twee in het Avondmaal; III, 121, vg.

Teekenen van het —; II, 457, vgg.; 482, vgg.; formule van het —; III, 145, vg.; het — zichtbaar en onzichtbaar; II, 453; daad Gods en daad des menschen bij het —; II, 454; 485, vg.; God Drieëenig bij het —; II, 467, vg.; Christus is het — in vollen zin; II, 468; Christus de *eigenlijke* bedienaar van het —; II, 445; 468, vg.; 488; 535; het — eene kerkelijke

handeling; II, 564, vg.; — en kerkeraad; II, 488; — en dienaar; II, 469; 472, vg.; 478; 488.

Voor wie is het — ingesteld; II, 465; 470; 473, vgg.; 481; 485; het — bediend op onderstelling van geloof; III, 220; het — bediend aan ongelooovigen; II, 476; III, 22; bediening van en deelneming aan het — uit gehoorzaamheid; II, 478, vg.; verzuim van het —; II, 563; het — niet noodig ter zaligheid; II, 489; het — is een genademiddel; II, 456, 472.

Augustinus en het —; II, 428; Calvijn en het —; II, 483; Doedes en het —; II, 452; III, 128; Lutherschen en het —; II, 405; 428, vgg.; 483, vgg.; III, 100, vg.; Rome en het —; II, 428; 483, vgg.; 491; III, 212, vg.; Buurman en Schleiermacher over het —; II, 452; Zwingli's invloed op de beschouwing van het —; II, 431.

Z. v. *Boom des levens, Huwelijk, Oog, Organisme.*

SACRAMENTEELE GENADE; II, 463, vgg.; 477, vgg.; III, 126; de — sterkt het geloof; II, 465; 485; 489; 540, vg.; IV, 538; de — in verband met de sacramenteele teekenen; II, 484, vg.; de — door sommigen geloochend; II, 477, vg.

Z. v. *Avondmaal, Doop, Lichaam van Christus, Sacrament.*

SALOMO; als type; III, 277, vgg.

SARA; z. *Naamsverandering.*

SAUL; III, 422.

SAUSSAYE (D. CHANTEPIE DE LA); z. *Heiligmaking.*

SATAN; een vorst met een leger; II, 128; val van —; III, 509; IV, 177; — volgt Christus na; III, 563; macht van — over het menschelijk leven; II, 128, vg.; IV, 472, vg.; 481, vg.; werkingen van — op ons; II, 58; IV, 566, vgg.; toch komt de zonde voor onze rekening; I, 62; — als tweede oorzaak; I, 245; onze slavernij onder —; I, 360; onze onmacht tegenover —; IV, 571, vg. Z. v. *Gebed, Gemeene Gratie, Koninkrijk der hemelen, Strijdende kerk, Val, Verzoeking, Volharding der heiligen.*

SCEPTICISME; I, 473.

SCHAAMTE; IV, 239. Z. v. *Gebed, Opvoeding.*

SCHADUWEN (DIENST DER —); doel van den —; II, 277; de kerk onder den —; II, 152; gebeden in den —; I, 274; — en der vervulling; II, 277; III, 207, vg.; aanhouden van den — is verloochenen van Christus; II, 277. Z. v. *Israël.*

SCHELDEN; IV, 106, vgg.

SCHELDWOORDEN; als Doleerenden, Geuzen, enz.; III, 177, vg.

SCHEPPEN; I, 203; 206, vg. Z. v. *Dichtkunst.*

SCHEPPER; grens tusschen — en schepsel; I, 204, vg.; II, 16; Gnostieken hierover; I, 97; (z. v. *Val*).

God als — en het kindschap van Christus, en van ons; I, 343; 354, vg.; God als — en onze onmacht ter redding; I, 97; God als — en de naam Jehovah; I, 150. Z. v. *Afhankelijkheid, Verlosser*.

SCHEPPING; I, 195, vgg.; — der stoffelijke en der geestelijke wereld; II, 202; 237; de — is symbolisch; II, 518, vg.; 458, vg.; de zonde in de —; I, 198, vg.; de — is nog in wording; I, 198, vg.; de — heeft de roeping God te verheerlijken (*a.* het onbewuste schepsel, *b.* de kerk, *c.* de ongelooften); III, 377; en te aanbidden; IV, 343, vgg.; de — en de Ie bede; IV, 451; kracht Gods ter — en ter herschepping; I, 486; onze — naar Gods beeld en in oorspronkelijke gerechtigheid; I, 475; tijdsverloop tusschen — en val; I, 45; Darwin en de —; I, 205, vg.

Z. v. *God, Loven, Mensch, Muziek, Naam des Heeren, Sacrament, Voorzienigheid, Wet, Zonde*.

SCHEPPINGSDAGEN; IV, 17; 19.

SCHEPPINGSVERHAAL; I, 208, vg.

SCHEPSELEN; in drie soorten; III, 553.

SCHIETGEBEDEN; IV, 412.

SCHIJNGESTALTEN; in de Schrift; I, 374.

SCHLEIERMACHER (T. D. E.); I, 347. Z. v. *Vermittelungstheologen, Zoon-schap*.

SCHOLTEN (J. H.); z. *Opstanding, Souvereiniteit*.

SCHOOL; de christelijke —; III, 598; de — en het gezag; IV, 91; Ursinus' Schatboek over „scholen” in Antw. 103 van den Cat.; IV, 34. Z. v. *Onderwijs*.

SCHOUWBURGEN; IV, 238; onkuische tooneelvoorstellingen in —; IV, 182, vg.

SCHRIFT (HEILIGE); II, 406, vgg.; waarom *Heilig*? II, 420; de — is Gods Woord; II, 422; in de — veel getoond, weinig geleerd; III, 153; de — geschonken aan de wereldkerk; II, 418; 424; de — doet te niet de scheiding van plaats en tijd in de kerk; II, 419; de kerk in het Oosten levert, en de kerk in het Westen formuleert den inhoud der —; I, 173; III, 153, vg.; de — om der zonde wil; II, 456; tijdelijk karakter der —; II, 421.

De — sluit den tijd der openbaring; II, 423; autoriteit der —; I, 2; I, 275; inspiratie der —; II, 415, vg.; uitlegging der —; II, 426; de rede en het zedelijk besef bij het bestudeeren der —; III, 493; geloof aan de — nooit vrucht van redeneering; II, 424; critiek op de —; II, 425; IV, 483; de — bron van geloofsverzekerdheid, en niet de kerk (Rome); I, 112.

Ethischen over de —; I, 111; II, 422; Lutherschen over de —; II, 405; 423; Rome over de —; I, 112; II, 426. Z. v. *Heilige Geest*.

SCHRIJVEN; het —; II, 418.

SCHWENKFELD (K.); z. *Hemelvaart*.

SLAAP; II, 209.

SLAVERNIJ; IV, 73; 201. Z. v. *Satan*.

SLEUTELN; de twee — des hemelrijks zijn eigenlijk slechts ééne sleutel; III, 266. Z. v. *Zwaard*.

SLEUTELMACHT; III, 243, vgg.; zeer verwaarloosd; III, 267, vgg.; de — geen uitoefening van heerschappij; III, 323; de — eene uitwendige bediening met bedoeling op het inwendige; III, 287; de — der Apostelen; III, 297, vg.; Christus' werking en de —; III, 284, vg.; de — niet van de zichtbare kerk, maar van het koninkrijk der hemelen; III, 287; de — en de kerk; III, 293; 300; de — en de Dienst des Woords; III, 313, vgg.; de — berust op de scheiding tusschen geloovigen en ongeloovigen; III, 251; 305, vg.

Historisch overzicht van de leer der —; III, 251, vgg.; Cyprianus, Augustinus, Montanisten en de —; III, 253, vg.; Petrus Lombardus, Hugo van St. Victor, Thomas van Aquino en de —; III, 256, vg.; Concilie van Trente en de —; III, 258, vg.; Rome en de —; III, 258, vg.; 267; 293, vgg.; Luther en de —; III, 260, vg.; Calvijn, Zwingli en de —; III, 256; 262, vgg.; Ethischen, Irenischen en Modernen ontkennen de —; III, 266, vg.; Gereformeerde leer over de —; III, 269, vgg.; Christelijke Gereformeerden en de —; III, 268.

Z. v. *Biecht, Strijdende kerk, Zichtbare kerk*.

SMART; afbidden van —; II, 559.

SOCIALISME; IV, 274, vgg. Z. v. *Eigendom*.

SODOM; zonde van —; IV, 177, vgg.

SOUVEREINITEIT GODS; en de Drieëenheid; I, 180, vgg.; de — en de naam „Heere”; I, 357, vg.; de — en zijne eischen te onswaart; I, 433; II, 366; de — en het 5e gebod; IV, 63; de — en God als wetgever; I, 20; 59; III, 464; de — in het veroordeelen van onze zonde; I, 405; Scholten en de Modernen over de —; I, 181. Z. v. *Eigendom, Proefgebod*.

SPANJE (ONZE STRIJD TEGEN —); III, 377, vg.; — en het 5e gebod; IV, 86.

SPECULEEREN; IV, 215, vgg.

SPINOZA (B.); z. *Gehoorzaamheid, Intellectualisme*.

SPIRITISME; I, 273; II, 226, vg. Z. v. *Hemel*.

SPIRITUALISME; z. *Gebed*.

SPRAAKVERMOGEN; z. *Beeld Gods*.

SPURGEON (Ch.); zijn strijd tegen de Downgrade in zijne kerk; III, 43.

STAAT; verschil tusschen — en wezen; I, 367, vg.; 390, vg.; 476; de — van het Hoofd beslist voor de leden; I, 489; onze — afhankelijk van

Gods oordeel; I, 390, vg.; er zijn slechts twee staten; I, 56; II, 96; 336, vg.; III, 313; — van eenen zondaar; I, 477; — van eenen rechtvaardige; I, 481; men mag niet oordeelen over eens anders —; II, 474; III, 14.

Z. v. *Rechtvaardig, Rechtvaardigmaking.*

STATEN VAN CHRISTUS; I, 366, vgg.; 385; 392, vgg. Z. v. *Plaatsbekleeding, Vernedering.*

STAATSMACHT; III, 523, vg.; IV, 51.

STAATSKERK; de — in de 17e en 18e eeuw; II, 126, vg.; de doop in de —; III, 40, vg.; Erastus en de —; III, 318, vg.; Zwingli en de —; III, 318, vg.

STELEN; dat niet door de menschelijke wet geoordeeld wordt; IV, 213.

STEPHANUS; Christus' verschijning aan —; II, 42.

STERFBED; II, 186, vg.; II, 496, vg.

STERVEN; het — van Christus; I, 424, vgg.; — is scheiden; II, 206, vgg.; 218, vg.; 243; — van Gods kind is triumfeeren over den Dood; I, 442, vg.; — van de ziel; II, 203; de helft der menschheid sterft zonder tot bewustzijn gekomen te zijn; III, 6, vg. Z. v. *Dood, Doop.*

STOF; de — is niet eeuwig; I, 205, vg.; macht van de — over het menschelijk leven; II, 518; 531, vg.; geest en — mogen niet vereenzelvigd worden; II, 217; Origenes over de —; I, 206.

STOICIJNEN; I, 218.

STOKBEWAARDER VAN PHILIPPI; III, 440.

STRAF; Pelagiaansche opvatting van —; II, 365, vg. Z. v. *Genade.*

STRAUSZ (D.); z. *Leven van Jezus.*

STRIJD; van Gods volk; I, 474; III, 607; — van Gods volk onderling; IV, 549, vg.; — tusschen Satan en de kerk; II, 56; III, 283; geen — zonder gebed en geloofswerking; II, 58.

Z. v. *Christus, Gemeene Gratie, Mystieke Unie, Zichtbare kerk, Zonde.*

STRIJDENDE KERK; I, 116; 119, vg.; 121; 130; de — gesymboliseerd in *Levi's* roeping; II, 117; de — in het nieuwe Testament; II, 118, vg.; de — en de sleutelmacht; III, 284; de triumpf der —; II, 118, vg. Z. v. *Wederkomst des Heeren.*

SUBJECTIEF; z. *Dienst des Woords, Eeredienst.*

SUPRALAPSARIËRS; en Infralapsariërs; II, 168, vgg.

SUPRANATURALISME; z. *Natuur, Opstanding, Wonder.*

SYMBOLEN; in het Oude Testament; II, 276, vg.; III, 41; 153; — in de Schrift; I, 280; Rome en de dienst der —; III, 208; de schrifttaal is symbolisch; III, 153.

Z. v. *Avondmaal, Brood, Egypte, Oude bedeeeling, Sacrament, Schepping, Strijdende kerk, Tabernakel, Verbond, Wet (opschrift der), Wijn.*

T.

TABERNAKEL; de —; II, 38.

TALE KANAÄNS; IV, 411.

TEEKENEN; de — in de Schrift; II, 432; 457, vg. Z. v. *Abraham, Avondmaal, Doop, Regenboog, Sacrament*.

TEETOTALERS; III, 123.

TEGENWOORDIGHEID; van Christus bij ons; II, 20, vgg.

TELEOLOGIE; I, 195.

TEUGEL; de gouden — van Rome; II, 294, vg.

THEISME; I, 345, noot; IV, 436; het — vóór de Reformatie; I, 346; het — en de Drieëenheid; I, 176, vgg. Z. v. *Pantheïsme*.

THEIST; Calvijn als —; I, 347.

THEOCRATIE; IV, 256, vg.

THEOLOGIA UNIONIS; I, 290; 393.

THEOLOGIE; de — en Christus profetisch ambt; I, 297; de Duitse —; I, 347. Z. v. *Pantheïsme*.

THEOSOFEN; I, 347.

THOMAS VAN AQUINO; z. *Huwelijk, Sleutelmacht, Wet der 10 geboden*.

THOMAS à KEMPIS' navolging van Christus; II, 71.

TOELATING; een semi-pelagiaansch woord voor Voorzienigheid; I, 245. Z. v. *Avondmaal, Doop, Sacramenten*.

TOENEMEN; in genade; IV, 291.

TOEPASSING; der predikatie; III, 314.

TOEVAL; er bestaat geen —; I, 224.

TOLLENAAR; de — en de Pharizeër; III, 233.

TOORN; de — Gods; I, 96; 103; 395, vgg.

TRADUCIANISME; I, 49.

TRANSCENDENTIE; z. *Immanentie*.

TRANSSUBSTANTIATIE; III, 184, vg.; 204, vg.

TRELCAIUS (L.); z. *Wedergeboorte en Geloof*.

TRENTE (*Concilie van* —); z. *Begeeren, Biecht, Doop, Goede werken, Heiligen, Mis, Rechtvaardigmaking, Sleutelmacht*.

TRIGLAND (J.); z. *Kerk en Overheid*.

TROOST; I, 3, vgg.

TROOSTER; de Heilige Geest als —; II, 78, vg.

TUCHT (*kerkelijke*); historie en leer; III, 315, vgg.; de — als voortdurende reformatie; II, 141; de — is de heilighouding van het Verbond; III, 45.

Rome, Luther, de Piëtisten (Groszgebauer), de Episcopaalsche kerk, de Remonstranten en de —; III, 316; de — in de Synodale kerk, III, 316; 623; Erastus, Olevianus, Beza en de —; III, 316, vg.; Zwingli en de —; III, 318, vg.; de — in de 17e eeuw; III, 228; 320.

Z. v. *Avondmaal, Ban, Belijdenis, Censuur, Verbond, Zichtbare wereld.*

TYPEN; z. *David, Jozua.*

U.

UBIQUITEITSLEER; I, 347.

UITVERKIEZING; geen goed woord; II, 166; z. v. *Praedestinatie.*

UNIE (*de mystieke*); de — met Christus als Hoofd; II, 54; 90; 369; de — met den verhoogden Middelaar; II, 25; de — en de Vleeschwording; III, 170, vgg.; de — en ons strijden; II, 59; de — en de wedergeboorte; III, 385; de — en de zalving; I, 333, vg.

UNIVERSITEIT; z. *Onderwijs.*

URSINUS' SCHATBOEK; z. *Begravenis van Jezus, Bekeering, Dankbaarheid, Praedestinatie, Sabbath, Sacrament, Scholen, Vergeving der zonden.*

V.

VADER; de — als geslachtshoofd; III, 64. Z. v. *Doop.*

VADERSCHAP VAN GOD; I, 181, vgg.; het — archetypisch; IV, 79; het — oorspronkelijk en hersteld; IV, 434; het — en zijne eischen te onswaart; I, 434.

Z. v. *Beelddrager, Christus, God, Rechter, Teleologie.*

VAGEVUUR; II, 210, vgg.; 361.

VAL; de — een historisch feit; I, 44; Adams — beslissend voor ons; I, 48, vg.; 59; de — een — voor immer; I, 45, vg.; werking van den — op de menschelijke natuur; I, 48; II, 295; de — bracht onder de heerschappij van Satan; I, 360; in den — wilde de mensch zelf beslissen over goed en kwaad; III, 462, vg.; en de grens tusschen Schepper en schepsel vernietigen; II, 16; — der engelen en — des menschen; I, 93, vg.; de — en het 3e gebod; III, 598; Pilatus vonnis en de —; I, 413; 416; Ethischen en de —; I, 44; Rome en de —; II, 295.

Z. v. *Adam, Bewustzijn, Eed, Engelen, Onmacht, Ontferming, Raad, Sacramenten, Satan, Schepping, Zonde.*

VEGETARIËRS; III, 109; IV, 203, vg.

VERANTWOORDELIJKHEID; z. *Praedestinatie, Raad, vrije Wil, Zedelijk leven.*

VERBOND; persoonlijk of tusschen 2 geslachten; III, 38; — tusschen geslachtshoofden; II, 175; 476; het — op Horeb; I, 421; de verbondsleer tegenover Antinomianen, Pelagianen en Rome; II, 363; 366.

Noachitisch —; z. *Rechtsordering.*

Z. v. *oud en nieuw Verbond, Praedestinatie.*

VERBOND DER GENADE; de genade werkt in den vorm van een verbond; I, 120; het — in den Nieuw-Testamentischen vorm; III, 38, vg.; het uitwendig en het inwendig —; II, 475, vg.; het — gesymboliseerd in Israëli; II, 382; het — en de kerk; III, 479; het — steunt ons geestelijk leven; II, 192.

Z. v. *Doop, Hoofd, Verbond der werken, Wet der 10 geboden.*

VERBOND DER WERKEN; — en der genade; I, 25, vg.; II, 368, vg.; het loon in het — en der genade; II, 369; 384; 389; wanneer is het — begonnen? II, 374, vg.; het — niet gesloten, maar aangeboden; II, 367, vg.; verdienste en leven in het —; II, 374, vg.; het — nooit afgeschaft I, 465; II, 367; het — en de vloek; I, 47; 421.

Z. v. *Adam, Wet der 10 geboden.*

VERBONDSHOOFD; z. *Adam, Hoofd.*

VERBONDSNAAM; z. *Jehovah.*

VERDICHTING; IV, 237, vg.

VERDIENSTE; — geldt nooit voor God; II, 376, vg. Z. v. *Deugdsbe- trachting, Oordeel Gods, Verbond der werken.*

VERDOEMENIS; I, 405. Z. v. *Dienst des Woords.*

VERGADERING; z. *Gebed.*

VERGELDING; z. *Goede werken.*

VERGEVING DER ZONDEN; II, 151, vgg.; de — middelpunt der belijdenis; II, 157, vg.; III, 298; 301; 308; principieele —, niet zonde na zonde; III, 296; eerst —, daarna heiligmaking; III, 291; de — in het koninkrijk der hemelen; III, 290, vgg.

Calvijn en de Confessie over de —; II, 156; de — in de 12 Geloofsartikelen; II, 157; Leo de Groote en de —; III, 255; Luther en de Neokohlbruggianen over de —; II, 155, vgg.; Ursinus' Schatboek en de —; II, 151; — onder menschen; IV, 545, vg.

Z. v. *Biecht, Rechtvaardigmaking.*

VERHOOGING VAN CHRISTUS; II, 31, vgg.; de — aan de rechter-

hand Gods; I, 326, vgg.; de — als Middelaar, niet als de Zoon; II, 40; de — in vier trappen; II, 13; de — naar beide naturen; II, 41; de — naar zijne menschelijke natuur; I, 401, vg.; de verheerlijking van Christus' lichaam; II, 13; vrucht van de —; II, 13, vg.; 25; de — en de hemelvaart; II, 32, vgg.; de — en de heiligmaking; I, 466; Lutherschen en de —; II, 13.

Z. v. *Hiërarchie, mystieke Unie.*

VERHOORING DES GEBEDS; de — hangt aan Gods wil; IV, 435; 580, vg.; de — blijkt niet uit het verkrijgen van het gevraagde; IV, 365, vg.; de — zonder tusschenpersonen; I, 277; geloof aan de —; IV, 435; vrucht des gebeds afgescheiden van de —; IV, 580.

VERKWISTING; IV, 222, vgg.

VERLOOCHENEN; Christus —; I, 267.

VERLORENEN; z. *Opstanding.*

VERLOSSING; het recht ter — gegrond in het Scheppersrecht; III, 506; de — is niet hoofdzaak; I, 300, vg.; 321; zooals de Methodisten en het Heilsleger leeren; IV, 477; de — als een proces; II, 302.

VERLOSSINGSLEER; de Ritschliaansche —; I, 82; II, 362.

VERMITTELUNGSTHEOLOGEN; invloed der —; I, 347; II, 7. Z. v. *Christus, Ethiek, Godmenschelijk, Godskennis, Pantheïsme, Praedestinatie, Recht, Scheppingsverhaal.*

VERMOGEN EN WERKING; III, 17, vg.

VERNEDERING VAN CHRISTUS; I, 361, vgg.; 424.

VERNIEUWING DES GEMOEDS; IV, 270.

VERTROUWEN OP GOD; I, 216.

VERVULLING; dienst der —; z. *dienst der Schaduwen.*

VERWERPING; de —; II, 184, vgg.

VERWORPENE; de — gelooft niet aan de praedestinatie; II, 186. Z. v. *Consciëntie.*

VERZEGELING; II, 93, vgg.; 99; 103; groot belang der — voor ambtsdragers; II, 103; de weg der — in de Schrift; II, 104, vg.

VERZOEKEN; God —; II, 553, vgg.; 563; — komt in de Schrift ook voor als beproeven; IV, 553; 555.

VERZOEKING; God leidt ons in —; IV, 555, vg.; 566; gewone en buitengewone —; IV, 563, vgg.; de bekoring der —; IV, 561, vgg.; niet Satan, maar wij zijn schuldig als wij in — vallen; IV, 568; mijden van —; IV, 563; de — in de woestijn; II, 128; IV, 470.

VERZOENING; met de broederen; z. *Avondmaal.*

VIJAND; z. *Liefde.*

VLEESCH; het woord — in de Schrift; IV, 567; eten van —; III,

109; — en geest naar Doopersche opvatting; IV, 302. Z. v. *Opstanding*.

VLEESCHWORDING; de —; I, 101; 290; Apollinaris en de —; I, 371; Dooperschen en de —; III, 16.

Z. v. *Avondmaal, Sacramenteele genade, mystieke Unie, Wedergeboorte*.

VLEIEN; IV, 248.

VLOEK; in tegenstelling met zegen; I, 418, vg. Z. v. *Verbond der werken*.

VLOEKEN; III, 590, vgg.

VOEDING; zoowel voor 't natuurlijk als voor 't geestelijk leven; IV, 17.

VOETIUS (G.); z. *Dienst des Woords, Doop, Geloovigen des ouden Verbonds, Goede werken, Instituut, Overheid en kerk, Sabbath*.

VOLBRACHT; het is —; II, 63.

VOLHARDING DER HEILIGEN; de — als troost tegen Satan; I, 16 en tegen het vallen in zonde; III, 330; de — en de onverliesbaarheid der genade; II, 192; Antinomianen misbruiken de —; III, 343.

Z. v. *Geloofsverzekering, Vrije Wil*.

VOLK DES HEEREN; verschil tusschen — en kerk; II, 120, vgg. Z. v. *Strijd*.

VOLKSKERK; de — in Israël; II, 121; de — is nu een verkeerd begrip; I, 332, vg.; II, 121; III, 41; 218; de — in de 17e eeuw; III, 325.

VOLKSSOUVEREINITEIT; IV, 66; 68.

VOLK SZONDE; — en volksrampen; I, 227.

VOLMAAKTHEID; in de deelen, niet in de trappen; IV, 288.

VONNIS; Christus' —; I, 411. Z. v. *Pilatus*.

VOORBEDE; de — van Christus; I, 324; IV, 534, vgg.; de — onder menschen; IV, 428, vg.; de — in de gemeente; I, 273; de voorbidder; IV, 419. Z. v. *Gebed*.

VOORBEREIDENDE GENADE; — in kinderen; III, 11, 14; de — en de Doop; III, 83; 44; 51; de — is regel, plotselinge bekeering uitzondering; II, 99. Z. v. *Bekeering, Genadewerk*.

VOORNEMENS; goede —; II, 372.

VOORSPOED; gevaar in — gelegen; IV, 565.

VOORSPRAAK; Christus onze —; II, 78, vg.

„VOORWAAR”; III, 615; IV, 582.

VOORWERPELIJK; z. *Onderwerpelijk*.

VOORZIENIGHEID (de); I, 210, vgg.; de — vloeit voort uit de Scheping; I, 210, vg.; God mag niet — worden genoemd; I, 213, vg.; betekenissen van —; I, 215, vg.; de — in het kleine; I, 222, vgg.; de bijzonderste —; III, 43; Antinomianen en de —; IV, 123, vg.; Semi-pelagianen en de —; II, 245.

Z. v. *Bestel, Gebed, Raad, Vertrouwen, Vrije Wil.*

VORMEN; conventioneele —; IV, 242, vg.

VORMSEL; II, 493, vg.; III, 66.

VORSTEN; ontaarding der —; IV, 66.

VREEMDE WOORDEN; (consciëntie, religie, confessie, enz.); II, 446, vg.

VREEZE; z. *Adam.*

VROUW; de — in den strijd tegen de ontucht; IV, 172. Z. v. *Doodslag, Emancipatie, Gezag, Huwelijk.*

W.

WAARHEID; Gods — en gerechtigheid; I, 435, vg.; de „waarheid” in tegenstelling met de ceremoniën; I, 320; „de — zal zichzelf wel handhaven”; III, 606, vg.; IV, 233, vg.; — en leugen; IV, 228, vg.; genade brengt uit de leugen in de —; III, 431, vg.

Z. v. *Adam, Eed, Kennis, Koninkrijk der hemelen.*

WACHT; de — des Heeren waarnemen; II, 117.

WALAEUS (A.); z. *Kerk en Overheid.*

WANDEL; invloed van onzen — op ons geestelijk leven; IV, 356, vg.

Z. v. *Belijdenis, Dienaar des Woords.*

WANDELEN MET GOD; IV, 363. Z. v. *Gemeenschap met God.*

WEDERGEBOORTE; is niet eene nieuwe schepping; II, 539; III, 406; 421; maar vernieuwing van het ik; III, 384, vg.; 406; en inplanting van het nieuwe leven; III, 381; en verandering van onze organen; III, 413; — is geboorte; III, 405; de — onbegrijpelijk; III, 412; de — geschiedt onmerkbaar; III, 388; 414; 421; lijdelijkheid bij de —; I, 56; II, 189; III, 72, vg.; 411, vg.; — heeft gewoonlijk op jeugdigen leeftijd plaats; III, 420, vg.; de — moet plaats grijpen in kinderen, anders sterven zij buiten Christus; III, 9; 13; — moet verondersteld in alle kinderen der geloovigen; III, 10; 12; 51; 60; hieruit volgt hun Doop; III, 18, vgg.; — en besnijdenis; III, 33. (Z. hierover v. *Doop, Kinderen, Voorbereidende Genade.*

Zonder God kan de wedergeborene niet opstaan; III, 385; 415; 429, vg in de — ligt het zaad des geloofs; II, 312; ontkieming van dit zaad; III, 73, vg.; in overeenstemming met de scheppingsordinantie voor het organisme; III, 423; — en de H. Geest; II, 90; III, 60; 421, vg.; 428; — en het Lichaam van Christus; III, 173; — en het Koninkrijk der hemelen; IV, 472; — en de roeping; III, 415.

Dooperschen en de —; III, 421; Methodisten en de —; II, 100; Rome

en de —; III, 399; IV, 260; de Gereformeerde leer over de — is dieper dan de Luthersche en Roomsche; III, 412; en stelt meer — en bekeering op den voorgrond dan rechtvaardigmaking; II, 156.

WEDERGEBOORTE EN BEKEERING; zonder — geen bekeering; III, 384; verschil tusschen —; III, 14, vg.; 407, vgg.; de wedergeboorte wordt openbaar in de bekeering; III, 67; de overgang van wedergeboorte tot bekeering; III, 421, vgg.; een leek vraagt eerst naar bekeering, de godgeleerde naar wedergeboorte; III, 403, vg.; het Onze Vader over —; III, 397, vgg.; Voetius over —; III, 421; Rome over —; III, 339, vg.; 398, vgg.

WEDERGEBOORTE EN GELOOF; III, 338; Calvin, Luther en Trelca-tius over —; III, 400.

Z. v. *Avondmaal, Bekeering, Dienst des Woords, Doop, Sacrament, mystieke Unie.*

WEDERGEBOORTE VAN HET HEELAL; II, 233, vgg.; III, 406, vg. Z. v. *Nieuwe hemel.*

WEDERKOMST DES HEEREN; II, 62; 197; hooge beteekenis van de —; II, 235; de — het einddoel der geschiedenis; II, 67; de — de eind-triumf na den strijd; II, 64, vg.; 201, vg.; IV, 577, vg.; de — geldt vooral ons lichaam; zijne eerste komst vooral onze ziel; II, 232, vg.; troost van de —; II, 65, 201.

Wanneer zal de — plaats hebben? I, 491; menschelijke voorspellingen over de —; II, 200; schriftuurlijke voorspellingen; II, 259.

De rechtspraak bij de —; II, 67; 319, vgg.; is gepraedestineerd; II, 319, vg.; de rechtvaardigverklaring bij de —; II, 338; 345, vg.; het leven in de —; II, 199, vgg.

Bengel over de laatste dagen; II, 283; Dooperschen, Irenischen, en de —; II, 199, vg.

Z. v. *Chiliasme.*

WEDERZIEN; na den dood; II, 229.

WEG TER ZALIGHEID; tweërlei wijze om op den — te komen; III, 416, vg.; er is slechts één —; III, 8; 13; 416; gewone — door prediking en bekeering; III, 417; verschil van genadeweg; IV, 315, vg.

Z. v. *Geloofsweg, Praedestinatie.*

WERELD; beteekenis van — in de Schrift; I, 201; II, 175, vg.; ons standpunt ten opzichte van de —; IV, 563; 569, vg.

Z. v. *Doop, Drieëenheid, Gebed, Kerk.*

WERELDKERK; de — begint met Pinksteren; III, 37. Z. v. *Heilige Schrift.*

WERKINGEN; inblijvende en uitgaande — Gods; I, 165, vgg.; III, 429. Z. v. *Christus.*

WERKHEILIGHEID; Arminiaansche en Pelagiaansche ---; I, 269; III, 365; Protestantsche —; II, 395; de Reformatie en de Roomsche —; IV, 6.
Z. v. *Dooperschen*.

WERKSTAKING; IV, 74.

WET; de —; I, 18, vgg.; de — in Zond. 2 en 23; I, 19; karakter der —; I, 22, 30; — in onderscheidene beteekenis; III, 456, vgg.; IV, 303, vg.; 307; natuurlijke en geestelijke wetten; I, 21, vg.; 190; II, 330 zonder haar geen ellende; I, 19; werking der —; I, 22, vgg.; 35; op het uitwendig leven; I, 35.

God en de —; I, 23, vg.; God handhaaft de —; I, 59; 71; 82; Jezus volbrengen van de —; I, 322.

Z. v. *Geloof, Genadewetten, gemeene Gratie, Goede werken, Paulus, Sou vereiniteit, Wil*.

WET DER 10 GEBODEN; III, 454, vgg.; de — in Deut. V en in Ex. XX; III, 484; de — en de oorspronkelijke wet; IV, 307; de — en de overige wetten; III, 458, vg.; — en de zedewet; III, 473, vgg.; de — en genade- en werkverbond; III, 394, vg.; 458, vg.; 505; God en de —; III, 464; Christus en de —; III, 480, vgg.

Onze verhouding tot de —; IV, 280, vgg.; werking der —; IV, 298 na de bekeering; IV, 312; op de ongeloovigen; III, 479, vg.; IV, 305, vgg.

De — zeer verwaarloosd in den laatsten tijd; III, 454, vgg.; evenals in den tijd vóór de Reformatie; III, 477, noot; uitlegging van de — niet alleen met behulp van de Schrift; mede doen dienst: de rede, het zedelijk besef en het oordeel der vaderen; IV, 493; uitlegging van de — is de zedekunde; III, 493, vgg.

God heeft zelf de — gesproken en geschreven; III, 456; 459, vgg.; de — gegeven aan Israël; III, 468; de — niet meer letterlijk geldig voor andere volken; III, 403, vgg.; 457, vg.; 462; 468; 482; de — is geen overheidswet; III, 490; de — en de offeranden; III, 459.

De tien geboden zijn geen beloften; IV, 299, vg.; waarom tien geboden en niet één gebod; III, 496; achtergrond der tien geboden; III, 490, vgg.; 565; 587; IV, 19; 43; 69; 78; 94; 255; 299.

Indeeling der —; III, 483, vgg.; IV, 41, vgg.; 129, vgg.; 184, vg.; 230; 265, vgg.; (z. v. *Onze Vader*); historisch overzicht van de indeeling der —; III, 483, vgg.; Josephus, Augustinus, de Westersche en de Grieksche kerk over de indeeling der —; III, 483; Rabbinistische indeeling der —; III, 483; Lutherschen, Gereformeerden, Roomschen over de indeeling der —; III, 483, vgg.; Calvijn over de indeeling der —; III, 485. Z. v. *Adam, Onze Vader*.

Gebod en verbod; III, 474; 494; „Gij zult niet”; III, 474, vg.; 486; 494;

summier der —; III, 479; 506, vgg.; opschrift der —; III, 457; IV, 77; opschrift der — is symbolisch; III, 505, vg.

Het 1e gebod; III, 506, vgg.; het 1e en het 2e gebod; III, 556, vg.; het 1e en het 6e gebod; III, 507, vg.; het 2e gebod; III, 549, vgg.; het 3e gebod; III, 579, vgg.; IV, 234; 236; de eerste drie geboden; III, 585; het 4e gebod; IV, 5, vgg.; het 5e gebod; IV, 40; bij de eerste of bij de tweede tafel der wet; III, 485; IV, 41, vgg.; het 4e en 5e gebod; IV, 40; het 6e gebod; IV, 92, vgg.; het 7e gebod; IV, 129, vgg.; 269; het 8e gebod; IV, 184, vgg.; het 9e gebod; IV, 228, vgg.; het 10e gebod; III, 479; 484; 486; 489; IV, 254, vgg.

Thomas van Aquino over de —; III, 477, noot; Lutherschen en Calvinisten, en de —; III, 478, vg.; Antinomianen en de —; IV, 298, vg.; 302, vgg.; 310; Dooperschen en de —; IV, 298, vg.

Z. v. *Adam, Consciëntie, Engelen, Gebed, Geloofsartikelen.*

WETKENNIS; de geestelijke —; III, 480, vgg.; de natuurlijke —; IV, 306, vg.

WETPREDIKATIE; IV, 299, vgg.; 320; — noodzakelijk bij de Evangelieprediking; III, 468; de — in den dienst des Woords; II, 396, vgg.

WETSBETRACHTING; doet leven, wetsovertreding doodt; I, 22, vg.; III, 473, vg.; in welke gevallen heeft — waarde? I, 26, vgg.; 35; 68; 90, vg.; II, 372.

WETSOVERTREDING; II, 328, vg.; III, 602. Z. v. *Wetsbetrachting.*

WEZEN; het — der dingen; z. *Theosofen*; — en welwezen; I, 383.

WIJDING; de — in de Roomsche kerk; II, 154.

WIJN; symbolische beteekenis van —; III, 136, vgg.; 169, vg. Z. v. *Arondmaal.*

WIL; eenswillendheid met God; IV, 503, vgg.; onze — afgeleid van Gods —; IV, 501; strijd tusschen Gods — en onzen —; IV, 502, vgg.; oorsprong van den —; IV, 262; de — en de wet; I, 22; de — en het geloof; I, 130; III, 392; de — en de goede werken; III, 392; de leer van den vrijen — brengt tot dwalingen over de Voorzienigheid; I, 221; 245; en over de volharding der heiligen; II, 39; de mensch heeft geen vrijen — en is toch verantwoordelijk; I, 250; de mensch heeft geen vrijen — ter bekeering; I, 50, vgg.; Ethischen en de —; III, 339.

Z. v. *Ambten, Bekeering, Doop.*

WIL GODS; IV, 502, vg. Z. v. *Verhooring.*

De verborgen en de geopenbaarde — vloeit voort uit den Raad; I, 193; — en de twee oorzaken; I, 248; ons tegenstreven tegen den geopenbaarden wil belet niet dat wij den verborgen wil volbrengen; IV, 501; — en het gebed; IV, 360, vgg.; — en de 3e bede; IV, 483; vgg.

De besluitende en de gebiedende —; IV, 486, vgg.

WILSMENSCHEN; z. *Dienst des Woords*.

WONDER; I, 239, vgg.; de wonderen; II, 433. Z. v. *Confessie, Pinksterdag, Christus als Profeet*.

WOORD GODS; het — in onderscheiden beteekenis; II, 420, vgg.; in de Schrift eerst het —, daarna de daad Gods; III, 364, vg.

WROEGING; z. *Consciëntiewerking, Zonde*.

Z.

ZAAD; — Abrahams, is niet de Joden maar de kerk; II, 272; — der kerk; z. *Kinderen*; — des geloofs; z. *Wedergeboorte*.

ZAAKSGERECHTIGHEID; z. *Job*.

ZALIG; I, 266.

ZALIGHEID; z. *Doop, Kinderen*.

ZALIGING ALLER ZIELEN; II, 216.

ZALIGMAKER; z. *Jezus*.

ZALVING; de — in het Oosten; I, 279, vgg.; de — in de Schrift; II, 283, vg.; de — van Christus; I, 281, vgg. Z. v. *mystieke Unie*.

ZEDELEER; de — in Nieuw en Oud Testament één; I, 25; de Gereformeerde — verwaarloosd; III, 455; de — in de dagen der Reformatie eenigs zins heidensch; III, 350, vg.; Aristoteles' —; III, 350; Danaeus' —; III, 351. Z. v. *Wet der 10 geboden*.

ZEDELIJK BESEF; het — een overblijfsel uit den staat der rechtheid I, 287; III, 504.

ZEDELIJK LEVEN; het — werkt naar God toe of van God af; III, 494; het — niet te rijmen met de openbaring; II, 164, vg.; de wetten van het —; II, 330, vg.; 466; 472; de verantwoordelijkheid eene wet van het —; II, 164; het — is niet individueel, maar solidair; IV, 261; plaatsbekleeding een mysterie in het —; II, 84, vg.; 89.

Ethischen en het —; II, 165; de Synode van Dordt heeft zoowel de eischen van het — gehandbaafd, als die der openbaring; II, 165; en die der eere Gods; III, 347; — in pantheïstischen zin; III, 371, vgg.; Rome en het —, III, 501.

Z. v. *Adam, David, Organisme, Zonde*.

ZEDELIJKE WAARDE; eene daad heeft geen —, het motief beslist; III, 501.

ZEDELIJKE WERELDORDE; I, 64; 192, vg. Z. v. *Heerschappij Gods, Raad*,

ZEDELIJK WEZEN; de mensch een —; IV, 300.

ZEDEWET; de — en de 10 Geboden; III, 473, vgg. Z. v. *Consciëntie*.

ZEDEWETTEN; IV, 311, vg.; 317, vg.

ZEGEL; in de Schrift; IV, 442, vg.; de zeven zegelen in de Openbaring; II, 442, vg. Z. v. *Besnijdenis, Doop, Sacrament*.

ZEGEN; I, 418, vg.; de —, dien de Dienaar des Woords uitspreekt; I, 418; de — Gods in ons voedsel; IV, 518; 521. Z. v. *Vloek*.

ZELFBEVLEKKING; IV, 180.

ZELFGENOEGZAAAMHEID GODS; I, 197.

ZELFMOORD; IV, 112, vg.

ZENDING; de — kan niet buiten vasten gedachtenkring; IV, 329, vg.; — is dienst des Woords; III, 301, vg.; doel der —; IV, 477; 481; — en Doop; II, 551, vg.; de — en het 3e gebod; III, 597; niet — onder Israël, maar — onder de Joden; II, 278; 289. Z. v. *Polygamie*.

ZICHTBARE en onzichtbare wereld; hierop sluiten dienst des Woords en tucht; III, 327, vg.

ZICHTBARE KERK; verband van de — met de onzichtbare; III, 145; 281; 290; de — en het Lichaam van Christus; III, 281, vg.; de — en de kerk als instituut; II, 145, vgg.; de — en de sleutelmacht; III, 284, vg.; de — (niet de onzichtbare) strijdt tegen Satan; II, 135; de — in Rom. X; II, 134; de — en de onzichtbare als lichaam en ziel; III, 289. Z. v. *Gemeenschap der heiligen*.

ZIEKTE; II, 204; besmettelijke —; IV, 125.

ZIEL; de — tusschen sterven en opstanding; II, 208; 220, vgg.; 230. Z. v. *Dood, Opstanding, Sterven, Zonde*.

ZIEL EN LICHAAM; de Gereformeerde leer over —; II, 219; saamvoeging van —; IV, 131; 133; de mensch is niet *samengesteld* uit —; II, 217, vg.; de mensch bestaat niet uit drie deelen, maar uit —; II, 206; — en het 3e gebod; III, 585; onze redding naar —; I, 8; 406, vg.; II, 538; — als voorbeeld voor de beide naturen van Christus; II, 22; de leer van — tegenover Materialisme en Spiritualisme; I, 7, vg.; en tegenover het Darwinisme; II, 218.

Z. v. *Sacrament, Wederkomst des Heeren, Zichtbare kerk, Zonde*.

ZIELESLAAP; II, 208, vgg.

ZIELMISSEN; II, 214.

ZIEN; z. *God*.

ZINGEN; werktuigelijk —; III, 193.

ZONDAAR; I, 52. Z. v. *Staat*.

ZONDE; definitie van —; III, 475; — is gif; II, 373; — niet iets positiefs, maar eene omzetting in „minus”; I, 68; 79; IV, 265; 284; — geen

lagere ontwikkelingsvorm; I, 46; — is ongehoorzaamheid; I, 359; IV, 473; 478, vg.; wortel der —: God niet God laten; III, 509, vg.; de moederzonde in het Paradijs; I, 61, vg.; organisch karakter der —; I, 94; — wordt bedreven door middel van het in de schepping gegevene; I, 68; I, 395, vg.

Werking der — op het zedelijk leven; III, 463, vg.; op de ziel; II, 532; op onze natuur; I, 52, vg.; 380; op onze verhouding tot God; I, 359; II, 300; besef van — gaat door tot den val; II, 183; Christus is gekomen alleen om der — wil; I, 262.

Gevolgen der —: wroeging; I, 68; zucht naar onafhankelijkheid; IV, 432; het lichaam heerscht door de —; III, 554, vg.; verschillende soorten van —; I, 69, vg.; verborgen —; III, 229, vg.; gemeenschappelijke —; I, 69, vg.; 398; belijdenis van —; II, 494, vg.; III, 315.

Strijd tegen de —; III, 345; na de bekeering; III, 311; 345; de dagelijksche strijd tegen de — en de 5e bede; IV, 541, vg.; 568; alleen uit geloof; II, 58, vg.; Christus' hulp bij den strijd tegen de —; II, 59; 62; vrucht van den strijd tegen de —; II, 60.

Antinomianen en de —; IV, 531, vg.; Luther, Melanchton en de —; I, 68.

Z. v. *Christus, Deugdsbetrachting, Eed, Engelen, Gebed, Gezag, Gemeene Gratie, Hoofd, Huwelijk, Ik, Kennis, Kinderen, Koninkrijk der hemelen, Middelaar, Noachitisch verbond, Oordeel, Overheid, Recht, Sacrament, Schrift, Vergeving der zonde, Volharding der heiligen, Volkszonde.*

ZONDIGEN; op de eens ontvangene genade; II, 394, vg.

ZONDVLOED; II, 557.

ZOONSCHAP VAN CHRISTUS; I, 187; 337, vgg.; Arius, de Socinianen, en het —; I, 340, vg.; het Pantheïsme, de Modernen, de Ethischen, Schleiermacher, onze vaderen, en het —; I, 343, vg.

Z. v. *Kindschap, Generatie, Teleologie, Verhooging.*

ZWAARD EN SLEUTEL; III, 320, vgg.

ZWEREN; z. *Eed.*

ZWINGLI; z. *Arondmaal, Doop, Sacrament, Sleutelmacht, Staatskerk.*

II.

Register van Bijbelplaatsen.

De *gewone* cijfers der bladzijden duiden aan, dat de genoemde tekst op die bladzijde eenvoudig wordt *aangehaald*. De cursieve cijfers, dat de genoemde tekst als *opschrift* boven de hoofdstukken van *E voto* staat. De *onderlijnde* cijfers, dat genoemde tekst alleen als *bewijsplaats* dienst doet. De *vette* cijfers, dat genoemde tekst *breedvoeriger besproken* wordt.

Genesis.

HOOFDST.

I	1, enz. I, 209.
	1. I, 196, 200. II, 9, 417.
	2. I, 167.
	3. . . I, 206, 419. II, 420.
	III, 365.
	26. I, 39, <u>175</u> . III, 465 , 563.
	27. I, 40 , <u>175</u> .
	31. I, 41 .
II :	1, enz. I, 209.
	1. IV, <u>13</u> .
	2. IV, <u>13</u> .
	3 . IV, <u>12</u> , <u>13</u> , 18 , 26 , 27 .
	7. IV, <u>132</u> .
	15. II, 131 .
	17. I, 46, <u>64</u> , <u>71</u> , <u>72</u> , 73 , 75 , 399, 425, 444 . III, <u>472</u> .
	IV, 89.
	22. IV, <u>129</u> , <u>132</u> .
	23. I, 303.
III :	1, enz. I, 44.

HOOFDST.

	3. IV, 524.
	4. . . . I, 434 . II, <u>306</u> .
	5. I, 413, 434. II, 297 , <u>306</u> .
	III, 499, 503, 511, 522 .
	15. I, <u>110</u> .
	17. II, 235.
	19. I, 440. II, 461, 531. III, <u>108</u> , 109. IV, 215, 221 , 510.
IV :	1. III, <u>580</u> .
	9. III, 331.
	10. IV, 115.
	13. II, 301.
	14. IV, 115.
V :	1. I, 188.
	3. I, 40 .
	29. III, <u>580</u> .
IX :	3. IV, <u>203</u> .
	5. . . IV, <u>114</u> , 115, <u>116</u> .
	6. . IV, 99, 111, <u>114</u> , 116 .
	9, 10. IV. 100.
X :	1, enz. II, 272.

HOOFDST.

- XIV : 18. . . . III, 197, **198**, 201.
 21. III, 615.
 XV : 1. I, 179.
 6. II, 235.
 XVII : 1. I, 179. III, 367.
 7. III, **35**.
 10. II, 447. III, 33.
 11. II, 426.
 12. III, 27, 30.
 XXI : 17. IV, 345.
 23, 24. III, 615.
 XXII : 8. I, 214.
 16. III, 615.
 XXVI : 31. III, 615.
 XXXI : 53. III, 615.

Exodus.

- III : 14. . . . I, **150**, 356. III, 581.
 IV, 331.
 15. II, 220.
 XIV : 14. II, 58.
 XVIII : 25. II, **50**.
 XIX : 5. IV, 210.
 XX : 1, enz. IV, 306.
 2. III, **457**. IV, 77, 483.
 3. III, 457, 483, 505, **505-548**.
 4. I, 201. III, 488, **549-578**.
 5, 6. III, **549-578**.
 7. III, **579-630**. IV, 426.
 8. III, 486. IV, **5-39**.
 9-11. IV, **5-39**.
 12. III, **457**. IV, **40-91**.
 13. III, 486, **507**, **565**, **587**.
 IV, **12**, **78**, **92-128**, 236, 395.
 14. III, 470. IV, **128-183**,
 236, 395.
 15. III, 470, 474, 512. IV,
 184, **184-227**, 236, 299,
 307, 395.

HOOFDST.

16. IV, **228-256**, 307.
 17. III, 253, 475, 479, 484,
 486. IV, 196, **254-279**.
 20. IV, **555**.
 XXII : 11. III, 616.
 XXIII : 4. I, 25. III, 481.
 5. I, 25. III, 481.
 XXXV : 40. II, 10.

Leviticus.

- VII : 11, enz. III, 93.
 17. III, 97.
 XVI : 4. II, 519.
 XVII : 11. I, 407.
 14. IV, 132.
 XVIII : 1, enz. . . . IV, **147**, **150**.
 3. IV, 145.
 4. IV, 144.
 16. IV, 147, **148**, **149**, **150**, 151.
 18. IV, **149**, **150**, **151**.
 20. IV, 147.
 XIX : 3. IV, 40, 41, **43**.
 18. I, 25. III, 481.
 XX : 21. IV, 151.
 XXIV : 11. III, 586.
 11-16. III, 587.
 XXV : 23. IV, 201.
 36. IV, **206**, 207.

Numeri.

- VI : 24-26. I, 164, 170.
 VIII : 23. II, **117**.
 24. II, 115, **117**.
 25, 26. II, **117**.
 XIII : 16, enz. I, **260**.
 XIV : 4. II, 50.
 XVII : 10. II, 458.
 XXIV : 3. I, 295.

Deuteronomium.**HOOFDST.**

I:	13.	II, 50.
IV:	9.	I, 295.
	15, enz.	III, 550.
V:	21.	III, 484. IV, 255.
VI:	2.	IV, 44.
	5.	I, 25. III, 480.
	7.	IV, 210.
	13.	III, 616.
VII:	7.	II, 166.
VIII:	3. I, 235, 419. II, 420, 462.	
	IV, 506, 518, 521.	
	17.	I, 234. IV, 513.
	18. I, 231, 234, 419. IV, 513.	
	19, 20.	I, 235.
X:	20.	III, 616.
XIII:	3.	IV, 555.
	17.	I, 396.
XIV:	2.	IV, 210.
XVIII:	11—15.	II, 227.
	15.	I, 285, 292.
XXI:	23.	I, 422.
XXII:	6.	IV, 204.
	8. . IV, 121, 122, 124, 127.	
XXV:	4.	IV, 204.
XXVI:	18.	IV, 210.
XXVII:	15.	IV, 582.
	26.	I, 28.
XXX:	6.	IV, 283.

Jozua.

IV:	6.	II, 458.
-----	------------	----------

Richteren.

X:	18.	II, 50.
XI:	11.	II, 50.

I Samuël.

III:	10.	II, 101.
------	-------------	----------

HOOFDST.

VIII:	7.	IV, 257.
XV:	23. III, 564, 564. IV, 85, 85.	
XX:	3.	III, 615.

II Samuel.

I:	6.	I, 222.
XVI:	10.	IV, 104.
XVIII:	33.	IV, 424.
XX:	1.	I, 222.

I Koningen.

II:	23.	III, 615.
-----	-------------	-----------

II Koningen.

II:	2.	III, 615.
-----	------------	-----------

I Kronieken.

XXIX:	11.	IV, 572, 574.
-------	-------------	---------------

II Kronieken.

VI:	13.	IV, 405.
XV:	17.	IV, 283.

Ezra.

IX:	5.	IV, 405.
-----	------------	----------

Nehemia.

XIII:	14.	II, 381.
-------	-------------	-----------------

Job.

I:	6.	I, 340.
	21.	IV, 439.
XII:	6.	III, 541.
XIII:	18.	II, 335.
XV:	15.	II, 167.
XXXIII:	23, 24.	I, 79.
XXXVI:	26.	I, 145, 146, 178.
XXXVII:	5, 6.	I, 237.
	10—12.	I, 237.

HOOFDST.

XXXVIII: 35. I, 237.XXXIX: 3. I, 237.

Psalmen.

II: 1 enz. I, 330.

3, 4. IV, 58.

6. I, **281**, 293, 324.

7. I, 337.

V: 11. IV, 106.

VI: 6. II, 242.

VII: 9. II, **381**.VIII: 2. IV, 344.3. III, **26**, **27**. IV, **345**.10. IV, **344**.X: 4. III, **475**.XV: 1. III, 211.

XVI: 8. IV, 425.

10. I, 437, 440.

XVIII: 21. II, **381**.

44. , II, 50.

XIX: 2. III, 372. IV, **343**.

4. IV, 451.

8. II, **165**.

13. III, 626. IV, 503.

XX: 6. IV, **263**.

XXII: 1, enz. I, 417.

16. I, 399, 403.

26. I, 292.

XXV: 1. . III, 163. IV, 425, 579.

XXVII: 4. IV, 263.

XXIX: 3-9. I, 237.9. III, 372.

XXX: 6. I, 396.

XXXII: 1. I, 386.

5. IV, 536.

9. IV, 306.

XXXIII: 6. . I, 195, **410**. II, 238, 420.

9. II, 267.

XXXVI: 10. I, 243.

HOOFDST.

XXXVIII: 10. IV, 263.

XXXIX: 6. I, 271.

XL: 7. II, **409**. IV, 91.

8. I, 282.

9. III, 335.

10. I, 316.

XLII: 1, enz. IV, 393.

1. IV, 222, 243.

XLIV: 18-23. II, **381**.23. II, **383**.XLV: 8. I, 283.18. III, 362.XLVII: 1, enz. II, **32**, 34.1-3, 6. II, **33**.7. II, 31.L: 15. IV, 333, 577.LI: 4. II, **520**. IV, 396.6. I, **361**.9. IV, 529.13. II, **74**, 93.

19. II, 181.

LVI: 13. III, **360**.

LXII: 13. II, 350.

LXVIII: 1, enz. . . II, **32**, **33**, **34**.19. . . I, 454, **454**. II, 212.

LXXIV: 1. I, 396.

9. II, 470.

17. I, 236.

LXXVI: 12. I, 88.

18. III, 114.

LXXX: 20. IV, 357.

LXXXII: 1. I, 412. II, 67.

6, 7. I, 340.

LXXXV: 10. IV, 305.

XC: 7. I, 395.

XCI: 15. IV, 321.XCIV: 9. II, 406, **407**, 408. III, 460.

IV, 380.

XCV: 1, enz. IV, **25**.

HOOFDST.

6. IV, 406, 408.
 7, 8. IV, **25**.
 10. IV, 25.
 11. III, 614, IV, 25.
 XCVI: 8. III, 579.
 C: 3. III, 534.
 4. III, 512.
 CII: 18. IV, 350.
 26—28. II, **237**.
 CIII: 20. IV, 490, 491.
 CIV: 10—26. I, 236.
 14, 15. III, 162.
 24. IV, 193.
 27. I, 212, 236.
 28. I, 256.
 29. I, 212, 236.
 CVII: 25, 29. I, 237.
 CIX: 8. II, **268**.
 CX: 1, enz. I, **311**, 428. II, 116.
 III, 197.
 1. . . II, 37, **39**, 40, 523.
 3. II, 523.
 4. I, 299, 306, **311**, III, 615.
 CXV—CXVIII. III, 107.
 CXVI: 12. . . III, 355, **361**, **362**.
 13. III, 355, **362**.
 14. III, **362**.
 17. I, **301**.
 CXIX: 1, enz. I, 465. II, 398. IV,
 325, 382, **489**.
 27. IV, 503.
 30. II, 167.
 90. I, 237.
 91. . . . I, 237, 238, 239.
 96. I, 191. III, **465**. IV, 294,
 490.
 105. II, 420.
 142. III, 454.
 152. IV, 306.

HOOFDST.

173. II, 167.
 CXX—CXXVII. III, 107.
 CXXX: 3. IV, 283.
 CXXXII: 13, 14. . . . III, 291.
 CXXXV: 4. IV, 210.
 19, 20. IV, 430.
 CXXXIX: 4. IV, 330.
 8. I, 452. II, 14.
 15. I, **454**. II, 250.
 21, 22. III, 481.
 23, 24. II, 496.
 CXLI: 2. IV, 336.
 CXLIII: 8. IV, 425.
 CXLV: 15. IV, 521.
 CXLVII: 1. III, 368.
 14—18. I, 236.
 17, 18. II, **420**.
 19, 20. II, **275**.
 CXLVIII: 3, 7, 9, 10. . . III, 372.
 8. II, **420**. III, 372.
 CL: 6. III, 374.

Spreuken.

- I: 29. II, 167.
 III: 27. IV, 210.
 VIII: 23. I, 283, 293.
 IX: 5. III, 93.
 XII: 10. IV, 204.
 XVI: 4. II, 191.
 9. I, 244, **249**.
 33. I, 217, 219. III, 531,
 544.
 XVIII: 18. I, 219.
 XIX: 5. IV, 245.
 XX: 9. IV, 283.
 12. II, 410.
 XXV: 21. I, 25.
 XXVI: 2. I, 419.
 XXX: 8. . . . IV, 200, **264**, 508.

Prediker.

HOOFDST.

- VII: 1. III, 582.
 XII: 7. II, 217.

Jesaja.

- I: 5. IV, 559.
 15. IV, 379, 514.
 18. III, 219, 330.
 II: 22. I, 271. IV, 63.
 IV: 4. II, 214.
 VIII: 20. I, 36. IV, 33.
 IX: 7. II, 420.
 XI: 13. II, 274.
 XXII: 22. III, 245, 246.
 XXV: 6. IV, 118.
 XXVI: 8. IV, 263.
 XXVIII: 24—29. IV, 205.
 XXXIII: 22. IV, 468.
 XL: 1. I, 1.
 26. I, 224, 227. IV, 451.
 XLV: 7. I, 202, 203.
 XLVI: 10. I, 189, 357. IV, 332, 576.
 LIII: 1, enz. II, 383.
 2, 3. I, 392, 403.
 5. I, 409, 411, 444.
 6. I, 318, 416, 444.
 9. I, 440, 441. IV, 237.
 10. I, 367, 393.
 11. II, 335.
 12. I, 388.
 LIV: 5. I, 434. IV, 138.
 LV: 1. II, 464. IV, 263.
 9, 10. I, 236.
 11. II, 267, 420.
 13. III, 407.
 LVI: 4. II, 167.
 LVIII: 6—8. III, 568.
 LIX: 31. III, 40, 46.
 LXI: 1. I, 283, 293. IV, 77.

HOOFDST.

- LXIII: 9. II, 132, 327.
 11. II, 29.
 16. II, 225. III, 571, 574.
 LXIV: 6. II, 355, 370.
 LXV: 16. IV, 581.
 17. II, 235.
 LXVI: 23. IV, 32.

Jeremia.

- I: 5. III, 17, 58.
 II: 16. I, 291.
 IV: 2. III, 624, 624.
 14. II, 519.
 XX: 7, 9. I, 291.
 XXIII: 23, 24. II, 21. IV, 431.
 XXX: 21. I, 431.
 XXXI: 18. III, 221, 424.
 33. IV, 307.
 34. I, 112.
 35. I, 237.
 LI: 56. I, 88.

Klaagliederen.

- III: 41. IV, 425.

Ezechiël.

- XVIII: 4. I, 91.
 XX: 12. IV, 5.
 XXX: 27. IV, 283.
 XXXVI: 25—28. II, 519.
 27. IV, 299.
 XXXVII: 1, enz. II, 245.
 XL—XLVIII. II, 269—271.

Daniël.

- VI: 11. IV, 405.
 XII: 3. II, 335.
 13. II, 223.

Hosea.

- I: 11. II, 50.

HOOFDST.

VI: 7. I, 421.

XIV: 3. I, 88.

Joël.

III: 4. III, 362.

Jona.

I: 17. I, 440.

II: 1—10. I, 440.

Micha.VII: 8. II, 214.

18. I, 396.

Habakuk.

III: 2. I, 396.

Zacharia.

III: 7. IV, 18.

IX: 9. II, 52.

11. II, 214.

XIII: 1. . . . II, 519. III, 210.

3. IV, 47.

8. II, 274.

Maleachi.

I: 2. II, 170.

6. I, 354, 356, 358.

10. III, 199.11. . . . III, 199, 201, 202.

II: 7. I, 295.

III: 2, 3. II, 214.

14—16. III, 475.

17. IV, 210.

Mattheüs.I: 21. I, 252, 261, 262.III: 2. II, 114, 165, 526. III, 277,

439. IV, 469, 478.

11. II, 214, 504, 507.15. IV, 250.17. I, 340.

HOOFDST.

IV: 1. IV, 566.

4. II, 420.

7. IV, 533.

9. III, 526, 533.

10. III, 526, 540.

17. III, 243, 430.

V: 1. IV, 392.

6. IV, 263.

6, 7. IV, 385.

8. IV, 271.

12. II, 379, 384.16. III, 374, 375, 567, 601.

IV, 454, 456.

21. IV, 78, 93.22. IV, 93.

23. . . . III, 234. IV, 152.

24. III, 234.

26. I, 87. II, 214.

27. III, 480.28. . . . III, 486. IV, 268.31. I, 303.32. IV, 153, 156.34. . . . III, 612, 613, 614.

34, 35. IV, 437.

34—36. . . . III, 613, 614.

43. I, 25.

44. IV, 102.

46. II, 379.

48. I, 28.

VI: 1. II, 378.4. II, 377, 378.

6. II, 378. IV, 385.

7. IV, 385, 388, 3. 9.

9a. III, 139. IV, 314, 386,

422-438, 440.9b. III, 139, 273. IV, 439-460, 461.10a. III, 139, 273. IV, 314,440, 461. 461-482.

HOOFDST.

- VI: 10b. III, 139, 273. IV, 56,
314, 392, 440, **483-550**.
11. IV, 191, 264, 440, **506-528**.
12. . I, 276. IV, 392, 440,
529-550.
13a. II, 57. IV, 385, 395,
551-572.
13b. . . . IV, **572-586**.
14. IV, 549.
16, 20. II, 379.
21. II, **385**.
25. IV, **509**.
28-30. I, 236.
33. IV, 509.
34. IV, **510**.
VII: 1. IV, 549.
11. IV, 435.
17. III, 389.
23. I, 447.
VIII: 11. . . . II, 265. III, 118.
IX: 6. III, 258.
9. IV, 392.
29. III, 251.
X: 29. I, 210, 213.
XI: 3. II, **98**, 509.
25, 26. II, 191.
28. I, 105. IV, 30.
XII: 40. . . . I, 441, 453, **459**.
XIII: 12. IV, 328.
15. III, 426.
27. I, 356.
34, 35. II, **459**.
38. III, 151.
XIV: 25. II, **462**.
XVI: 15, 16. I, 338.
15-19. . . . III, 244, **244**.
18. I, 108, 137.
18, 19. . II, **246-252**, 292.
21. I, 389.

HOOFDST.

- XVI: 26. I, 86.
27. II, 350.
XVII: 5. II, **227**.
20. III, 130.
XVIII: 3. IV, 431.
10. I, 63.
17. III, **294**, 327.
18. III, **250**, 253, 292, **294**.
XIX: 6. IV, 152.
8. IV, 155.
9. IV, **155**, 156.
12. IV, 134.
14. III, 5, 20, 25.
18, 19. . . . III, 485, 486.
28. . . . II, **233**, 380, **406**.
29. II, 379, **385**.
XX: 14, 15. . . . IV, **188**, **189**.
15. IV, 190.
16. II, **217**.
22. II, **504**.
23. II, **508**.
25, 26. IV, 474.
XXI: 16. III, **7**, **26**. IV, 343, 345.
XXII: 30. II, **230**.
32. II, 220.
37. . . . III, **475**, 479. IV, **507**.
37-39. . . . I, 24, 25, **304**.
38. III, 483.
39. III, 483. IV, 95, **96**.
XXIII: 2. III, **481**.
15. II, 515.
38. I, 25.
XXIV: 1, enz. III, 275.
27. II, 259.
40. II, 216.
XXV: 31. II, **260**, 262.
34. II, 350.
36. II, 379.
41. II, 191, 240.

HOOFDST.

- XXV: 46. II, 240.
 63, 64. III, 609, 614.
 XXVI: 2. III, 105.
 5. III, 105.
 22, 23. IV, 567.
 26. . III, 132, 147, 151, 200,
203, 204.
 26—28. III, 87.
 27. II, 379.
 28. III, 107.
 29. . II, 233, 264. III, 119.
 38. I, 447.
 42. IV, 552.
 48. II, 432.
 53. IV, 84.
 XXVII: 40. IV, 554.
 46. I, 443, 448.
 52. II, 224.
 66. II, 443.
 XXVIII: 18—20. . II, 399, 522.
 18. . II, 40, 521, 523, 529.
 19. I, 138, 142, 144. II, 469,
494.
 20. . II, 18, 23, 463, 525.

Marcus.

- I: 8. II, 512.
 15. I, 132. III, 256, 270, 274.
 II: 5, 10. III, 259.
 IV: 12. III, 426.
 VII: 21—23. IV, 263.
 IX: 24. III, 225.
 X: 6. IV, 137.
 29, 30. II, 385.
 XIV: 22—24. III, 87.
 25. III, 116.
 36. . . IV, 360, 361, 366.
 XV: 34. IV, 427.
 XVI: 15. II, 132.

HOOFDST.

- XVI: 16. II, 499, 540. III, 13, 15.

Lucas.

- I: 15. III, 58, 416.
 16, 17. III, 426.
 30. II, 327.
 34, 35. . . . I, 375, 376.
 35. I, 341, 384.
 II: 34. II, 484.
 40. II, 327.
 52. I, 373.
 III: 8. II, 274, 517.
 38. . . . I, 188, 340, 341.
 X: 17. II, 103.
 25. . . . II, 25. III, 480.
 27. I, 27, 31.
 XI: 2. IV, 385, 392.
 13. IV, 422, 435.
 52. III, 248.
 XIV: 15. II, 462.
 26. III, 481.
 30. IV, 567.
 XV: 18, 19. III, 233.
 21. . . . III, 449. IV, 434.
 XVI: 23. II, 241.
 25. II, 220.
 XVII: 20, 21. III, 275.
 XVIII: 8. I, 333.
 13. II, 184. III, 345. IV, 365.
 XIX: 12. III, 276.
 XXII: 14. III, 70.
 16. III, 264.
 17—20. III, 87.
 19. . . . III, 147, 155, 201.
 31. II, 56.
 32. . . . II, 56. III, 426.
 42. IV, 56, 552.
 XXIII: 43. . . . II, 220, 221, 225.

Johannes.

HOOFDST.

- I: 1. I, 325.
 3. I, 207.
 4, 5. I, **289**.
 11. I, 294.
 29. . I, 105, 367, 382, **390**.
 II, 98, **175**. III, 104.
 30. II, **527**.
 III: 3. I, 50, **56**, 129. III, 396,
 409.
 5. II, **556**.
 7. II, **233**.
 13. I, 455. II, 21.
 16. I, 107, 258. II, **175**. III,
 138, 387.
 22. II, 527.
 33. II, 443.
 IV: 1, enz. I, 401.
 2. II, **527**.
 14. II, 349, 460.
 22. II, 273.
 23. I, 274. III, 195, 552, 566.
 34. IV, 56.
 42. II, **175**.
 V: 17. I, **213**. IV, 26, 29.
 21. III, 519.
 28. I, 490. II, 219, 239, **243**,
 252, **259**, 260.
 29. I, 490. II, 252.
 VI: 27. II, **441**.
 29. III, 387.
 32. II, 454.
 44. II, 472.
 47. II, **386**.
 48. III, **111**, **112**.
 49. III, 113.
 51. II, **175**, 460. III, **113**.
 53. III, 111, 125, 171.

HOOFDST.

- VI: 67. IV, 593.
 VII: 39. . . II, 509, **512**. III, 164.
 VIII: 9. III, 499.
 12. II, **175**.
 40. I, 381.
 44. . III, 617. IV, 228, 232,
 233.
 56. I, **294**, 374.
 X: 28. I, 362. II, 55, 60, 188, 191.
 III, 231.
 XI: 43. II, 243.
 XII: 8. IV, 191, 192.
 32. II, **216**.
 40. III, 426.
 XIII: 19. II, **268**, 285.
 26. II, 502.
 34. I, 24. III, **236**. IV, **103**.
 XIV: 6. I, **320**. IV, **233**, **237**.
 16. II, 77, 78, **80**.
 17. II, **80**.
 23. I, 169.
 28. I, **352**.
 30. II, 128.
 XV: 1. II, **459**. III, 111.
 3. I, 466. III, 297.
 5. I, 56. II, 391.
 18. II, 64.
 26. II, 70.
 XVI: 7. II, 547.
 15. II, 55.
 23. IV, 372.
 26. . . I, **288**. IV, 373, **379**.
 27. IV, 379.
 XVII: 2. IV, 466.
 3. I, 160, 255. II, **387**. III,
 418.
 5. I, **201**, 402.
 6. III, 594.
 9. II, 176. IV, **428**.

HOOFDST.

- XVII: 15. III, 280.
 24. I, **201**, II, 30.
 XVIII: 36. III, 274, **274**.
 XIX: 6. I, 422.
 11. I, 411, **412**, 415.
 22. I, 72.
 30. I, **441**.
 XX: 22. . . II, **74**, **514**, III, **292**.
 23. III, 290, **292**.
 28. I, 256, 471. III, 253, 538.
 30, 31. II, 418.
 31. I, 338.

Handelingen.

- I: 6. III, 270.
 9. II, 5.
 11b. II, 196.
 20. II, 268.
 II: 1, enz. II, 506.
 3, 4. II, 72.
 24. I, 449, 453, **460**.
 27. I, 453, 459, **460**.
 31. I, 214.
 33. II, 29.
 36. I, 356.
 39. I, 121, III, 38.
 41. II, 540.
 III: 19. III, 425, 426.
 IV: 12. . . . I, 264, **266**, III, 8.
 19. IV, 70, 76.
 27. I, 284.
 V: 31. III, 424.
 VI: 7. IV, 56.
 VIII: 36. II, 552.
 IX: 35. III, 426.
 X: 35. I, 284.
 XI: 21. III, 426.
 XIII: 43, 50. III, 517.
 XIV: 15. III, 426.

HOOFDST.

- XV: 3. III, 426.
 11. II, 210.
 18. III, 137.
 19. III, 426.
 XVI: 31. . . II, 308, III, 387, **440**.
 33, 34. II, 491.
 34. III, 79.
 XVII: 4. III, 517.
 22. III, 517.
 28. I, 151, **153**, 154, 212.
 XIX: 1-7. II, **508-510**.
 XX: 1, enz. II, 271.
 7. III, 70.
 XXIV: 3. III, 349.
 XXVI: 18, 20. III, 426.
 XXVIII: 27. III, 426.

Romeinen.

- I: 1, enz. IV, 158.
 20. IV, **344**, 375.
 24-32. IV, **170**.
 26. IV, 179.
 28. IV, 175.
 II: 1. III, 193.
 4. III, 424.
 6-11. III, 395.
 14. III, **502**.
 15. IV, **306**, 375.
 24. IV, 187.
 III: 1, 2. II, 273.
 4. I, 95, III, 617.
 12. III, 467.
 19. I, 476.
 20, 21. IV, **310**.
 23. I, 476, II, 275, III, 233.
 24. II, 292, III, 233.
 25. II, 292.
 26. III, **376**.
 29. II, 254.

HOOFDST.

- III: 31. IV, 311.
 IV: 3. II, 335.
 6. II, 335.
 11. . II, 433, 440. III, 31.
 15. IV, 310.
 17. . . . I, 205. II, 420.
 19. . . . I, 380. II, 273.
 25. . I, 469, 475. II, 340.
 V: 1. I, 420. II, 333. IV, 430,
 530.
 4. I, 111.
 12. I, 44.
 13. . . III, 476. IV, 310.
 15. I, 119.
 18. I, 57.
 19. II, 335.
 24. II, 312.
 28. II, 443.
 VI: 1. II, 395. III, 378. IV, 302.
 2. IV, 283.
 3. II, 544, 547.
 4. II, 555.
 5. II, 332, 547.
 6. I, 461.
 14. IV, 310. •
 VII: 1, enz. . III, 344. IV, 532,
 534.
 2, 3. . . . IV, 158, 159.
 3, 4, 5. . . . IV, 310.
 7. . . IV, 254, 257, 297.
 8. IV, 310.
 12. IV, 311.
 12—26. . . . III, 226.
 14. IV, 311.
 16. IV, 311.
 17. II, 154.
 22. . III, 342. IV, 294, 311.
 23. I, 18.
 24. II, 246, 554. IV, 271, 542.

HOOFDST.

- VII: 25, 26. IV, 294.
 26. IV, 311.
 VIII: 1, enz. IV, 534.
 3. I, 396, 400, 402, 404, 424,
425.
 7. I, 30, 52.
 15. . I, 132. IV, 311, 429.
 16. III, 438.
 17. II, 346, 347.
 28. IV, 558.
 29. . . . I, 344. III, 380.
 30. . . . I, 462. II, 326.
 39. III, 231.
 IX: 5. I, 394. II, 272. IV, 582.
 6. II, 254.
 6—8. II, 278.
 11, 12. II, 170.
 11, 13, 17, 18. . II, 184.
 18, 22. II, 191.
 22, 23. II, 180.
 X: 10. III, 419.
 14, 15. II, 130.
 20. II, 298.
 XI: 1, enz. II, 266.
 12. II, 175.
 20. I, 118.
 22. II, 109.
 25. II, 279.
 33. II, 164.
 35. III, 372.
 36. . I, 176, 180. III, 133.
 XII: 1. . I, 467. III, 197, 381,
566.
 XIII: 1, enz. I, 413.
 1. . . . IV, 63, 64, 256.
 9. III, 461, 485.
 XIV: 8. I, 7, 9.
 11. IV, 405.
 23. III, 391.

I Corinthe.

HOOFDST.

- I: 30. . I, 104, 108, 110, 404.
II, 179.
- II: 9. II, 289.
15. I, 129.
- III: 8. II, **380**.
13, 14, 15. . . II, 215.
15. II, 380.
16. III, 250.
22. II, **177**.
- V: 3—5. III, 296.
4, 5. III, 313.
5. III, 320.
7. III, 101.
- VI: 10. III, 395.
11. . II, **153**, 495, 550, 559.
13. III, 118.
19. . . . I, 12, II, 74, 85.
- VII: 14. . . . III, 38, 54, 58.
31. II, 237.
32. IV, 134.
- VIII: 5. I, 207, 352.
6. I, 325, III, 429.
- IX: 2. II, 443.
- X: 1, enz. II, 558.
1, 2. III, 61.
3, 4, 16. . . . III, 79.
16. . II, 477, III, **200**, **201**.
21, III, 78, 79, **93**, 227, 532.
31. III, 545.
- XI: 3. II, 51.
19. III, 605.
20. III, 79.
23. . . . III, 85, **86**, 140.
24. III, 146.
25. . II, 494, III, 146, 152.
26, II, 233, III, 79, 87, 120.
27. III, 79, 169.

HOOFDST.

- XI: 28. III, 230.
30. III, **157**, 158.
- XII: 3. I, 356, 362.
13. . II, 536, 541, III, 47.
18. III, 279.
- XIII: 1, enz. IV, 99.
12. I, **145**, 288.
- XV: 15, 16. I, 490.
17, 18. I, 488.
20. I, 488.
22. . . . I, 491, II, 260.
24. I, **329**.
28. . . I, 288, II, **41**, **216**.
29. II, **215**.
33. IV, 172.
35—44. II, 244.
40. II, 225.
42. II, 236, 248.
44. II, 244.
52. II, 260.
55. . . I, 442, II, 215, 243.
56. IV, 310.
57. II, 243.

II Corinthe.

- I: 20. IV, 579, 584.
22. II, 443.
- II: 10. III, 296.
16. III, 305.
- III: 16. III, 426.
18. III, 380, 556.
- IV: 15. IV, 413.
- V: 1. II, 248.
1—6. II, **225**.
2, 3. I, 442.
8. II, 203, 220.
10. II, 323, 350.
19. . II, **175**, 176, 319, 321.
20. III, 300.

HOOFDST.

- VI: 14. IV, 160.
 VII: 1. IV, **430**.
 9. III, 437.
 XII: 16. IV, 242, **253**.
 XIII: 5. II, 101.
 13. I, 157.

Galaten.

- I: 11, 12. III, **86**.
 20. III, 615.
 II: 19. IV, 310.
 20. III, 385, 445.
 III: 1. IV, 57.
 6. II, 335.
 10. . I, 65, 70, 421. II, 371.
 13. I, 417, 423.
 19. IV, 310.
 20. I, 107, 278.
 27. II, 551, 555.
 V: 19. . III, 605. IV, 168, 567.
 20. . . . III, 605. IV, 567.
 21. IV, 567.
 VI: 16. II, **278**.

Epheze.

- I: 1. IV, 288.
 3. II, 178.
 4. II, 158, 168.
 6, 7. II, 151.
 7. III, 302.
 11. II, 166.
 13. II, 443.
 13, 14. II, 93.
 19, 20. . . . I, 486, 493.
 20. I, 329. II, 40.
 20—22. II, 54.
 22, 23. II, 42.
 II: 1. III, 412.
 3. I, 395, 397, 420.
 5. I, 482. II, 327.

HOOFDST.

- II: 6. I, 488.
 8. I, 125, 126. II, 327. III,
 144.
 10. I, 322. III, 383, 391, 411.
 IV, 284, 292, 299.
 15. IV, **286**.
 21, 22. III, 250.
 III: 10. III, 282.
 12. IV, 376.
 14. IV, 405.
 14, 15. I, 183.
 IV: 5. II, 540, 541.
 8—11. . . . I, **453—455**.
 10. I, 366.
 11. III, 298.
 15, 16. II, 51.
 24. I, 37.
 25. III, 617. IV, 236, 237, 243.
 30. II, 443.
 V: 1. III, 488. IV, 20.
 14. II, 134.
 22. II, 51. IV, 74, 87, 166.
 23. . II, 48, 51. IV, 74, 87.
 26. . . II, 451. III, 59, 129.
 27. II, 272.
 32. II, **498**. IV, **135**.
 VI: 1. III, 38.
 12. . . . II, 123, **127**, 129.

Philippensen.

- I: 11. IV, 288.
 23. II, 30, 220, 221, 246. IV,
 271.
 II: 3, 4. I, 363.
 6, 7. I, 393.
 7. I, 367. III, **553**.
 6, 9. I, 366.
 9. II, 41, 392.
 9, 10. . . . I, 329. III, 276.

HOOFDST.

- II: 10. . . IV, 404, 405, 406.
 11. III, 602.
 12. IV, 56.
 13. . . . II, 363. IV, 483.
 23. I, 214.
 III: 12. IV, 22.
 21. II, 12, 197, 235. III, 159.
 25. II, 246.

Colossensen.

- II: 10. II, 51.
 11, 12. III, 101.
 14. II, 555.
 III: 1. II, 24.
 3. II, 178.
 5. III, 445.
 12. III, 39.
 15. III, 348, 349.
 16. III, 394.
 20. . . . III, 39. IV, 55.
 23, 24. II, 379.

I Thessalonicensen.

- I: 9. III, 426.
 II: 5. III, 615.
 IV: 4. IV, 166.
 16. II, 260.
 V: 17. IV, 333, 334.
 17, 18. . . . IV, 336, 357.

II Thessalonicensen.

- I: 6. II, 380.
 8. IV, 56.
 III: 10. IV, 221.

I Timotheüs.

- I: 4. II, 288.
 8. IV, 311.
 9. . . . III, 469. IV, 310.
 II: 5. I, 107, 270.
 14. IV, 88.
 III: 5. I, 9.

HOOFDST.

- III: 15. III, 266.
 V: 18. IV, 221.
 VI: 10. IV, 222, 279.

II Timotheüs.

- II: 3. II, 118.
 13. III, 205.
 19. II, 442.
 25. III, 424.
 IV: 7. II, 118.
 8. II, 380.

Titus.

- II: 14. II, 278.
 III: 5. II, 555. III, 70, 128, 403.
 7. II, 335.
 10. III, 605.

Hebreëen.

- I: 3. I, 188, 207. II, 238, 421.
 III, 557.
 6. II, 265.
 14. I, 63, 276.
 II: 14. . . . I, 369. III, 114.
 14, 15. . . . I, 425.
 15. IV, 429.
 16. I, 375.
 17. I, 98.
 18. I, 379.
 IV: 4. IV, 26.
 8. I, 260.
 9. IV, 24, 25, 29.
 12. II, 421.
 16. IV, 376.
 V: 5, 6. III, 197.
 9. IV, 56, 57.
 VI: 1, enz. . . . II, 103, 184.
 4, 5. II, 474.
 17. III, 615.
 VII: 3. I, 307, 311.

HOOFDST.

VII: 20—27. . . . I, **428**, **429**.
 22. . . . I, **427**, **433**.
 26. . . . I, **381**.
 27. . . . III, **209**.
 28. . . . I, **312**, **385**.

VIII: 8. . . . III, **38**.
 13. . . . II, **277**. IV, **310**.

IX: 16, 17. . . . II, **347**.
 24. . . . II, **11**.
 25, 27. . . . III, **209**.

X: 2. . . . III, **497**.
 4. . . . I, **92**, **314**. III, **183**.
 9. . . . III, **190**.
 10. . . . III, **176**, **204**.
 10, 11. . . . III, **209**.
 14. . . . III, **183**.
 35. . . . II, **379**.
 39. . . . I, **436**.

XI: 1, enz. . II, **64**, **131**, **383**.
 1. . . . II, **304**, **308**.
 1, 3, 6. II, **305**, **306**, **309**.
 3. . . . I, **205**. II, **421**.
 6. . II, **379**, **470**. III, **517**.
 10. . . . I, **314**.
 17. . . . IV, **558**.
 26. . . . II, **379**.
 27. . . . III, **549**, **552**.

XII: 2. . . . I, **366**.
 4. . . . II, **58**.
 7. . . . IV, **559**.
 23. . . . II, **326**.

XIII: 7. . . . III, **575**.
 15, 16. . . . I, **300**.

Jacobus.

I: 5. . . . IV, **264**.
 5—7. . . . IV, **435**.
 13. . . . IV, **551**.
 13—15. . . . IV, **556**.

HOOFDST.

I: 14. . . . IV, **568**.
 17. . . . I, **237**. IV, **380**.
 18. . . . II, **421**.
 26. . . . III, **517**.
 27. . . . III, **566**.
 II: 10. I, **70**. II, **371**. III, **490**.
 18. . . . III, **388**, **389**.
 23. . . . II, **335**.
 III: 2. . . . IV, **283**.
 6. . . . I, **486**.
 V: 13—17. . . . II, **496**.
 14, 15. . . . II, **495**, **496**.
 16. . II, **494**. III, **315**, **574**.
 19, 20. . . . III, **426**.

I Petrus.

I: 3. . . . III, **410**.
 10. . . . I, **294**.
 11. . . . I, **459**.
 16. . . . IV, **20**.
 23. . . . II, **421**.
 25. . . . II, **237**, **423**.
 II: 5. . . . I, **299**.
 8. . . . II, **184**, **191**.
 9. II, **144**, **173**, **278**. III, **376**.
 12. . . . III, **375**.
 17. . . . III, **236**.
 24. . . . I, **390**.
 25. . . . III, **426**.
 III: 1, 2. . . . III, **393**.
 14, 17, 19. . . I, **455**, **456**.
 19. . . . I, **453**, **455**, **459**.
 20, 21. . . . II, **556**, **558**.
 21. . II, **233**, **531**. III, **128**.
 IV: 2, 3. . . . IV, **498**.
 3, 5, 6. . . . I, **457**, **458**.
 6. . . . I, **453**.
 7. . . . IV, **396**.
 10. . . . IV, **218**, **219**.

HOOFDST.

- V: 8. IV, 565, 567.
 19. III, 236.

II Petrus.

- II: 1. III, 605.
 II: 10, 13. II, 235.
 10. II, 262.

I Johannes.

- . 1. II, 427.
 8. IV, 280, 283.
 II: 1. . II, 79. IV, 376, 534.
 2. II, 175, 176.
 15. II, 176.
 16. IV, 272.
 17. II, 237.
 27. I, 330.
 I: 2. I, 493. IV, 21.
 9. II, 155. IV, 283.
 14. II, 94. III, 392.
 15. IV, 92, 93.
 20. I, 164. IV, 503.
 V: 3. I, 304. III, 170.
 7. I, 204.
 9. I, 350.
 18. . . . IV, 312, 429, 430.
 : 1. IV, 104.
 5. I, 338.
 10. I, 435.
 14. IV, 360.
 19. II, 176.
 21. III, 519.

Judas.

- II, 184.
 II, 191.
 III, 120.

Openbaring.

HOOFDST.

- I: 1. II, 286.
 7. II, 248.
 13—18. II, 42.
 18. III, 248.
 19. II, 413.
 II: 5. III, 446.
 17. II, 392.
 23. II, 380.
 26. II, 392.
 III: 4. II, 392.
 7. III, 240, 246.
 12. II, 392.
 14. IV, 584.
 23. II, 392.
 24. I, 201.
 V: 13. I, 201.
 VI: 10. I, 491. II, 230. IV, 476.
 11. I, 491.
 VII: 1—9. II, 272.
 2. II, 441.
 4. II, 440.
 IX: 1. III, 248.
 X: 4. II, 443.
 6. III, 615.
 XI: 15. II, 175.
 17, 18. II, 380.
 XIV: 13. II, 220.
 XVII: 14. II, 52.
 XX: 1—6. II, 258-290.
 10. IV, 475.
 12. II, 380.
 XXI: 5. III, 406.
 XXII: 3, 4, 5. II, 290.
 9. I, 63.
 10. II, 443.
 12. II, 380.
 20. II, 280.

ERRATA.

IN DEEL I.

Blz.	46,	regel	9 v. o.,	<i>staat</i> :	ontzettelijk;	<i>lees</i> :	opzettelijk.
"	89,	"	18 " "	"	dat;	"	als.
"	126,	"	2 " "	"	onverwijd;	"	onverwijd.
"	137,	"	19 " "	"	wat gelooven zult;	"	wat gegelooven zult.
"	230,	"	6,	"	beheerlijke;	"	behoorlijke.
"	246,	"	6,	"	en;	"	er.
"	261,	"	11 " "	"	mijn;	"	min.
"	284,	"	10,	"	verbiedt;	"	verbeidt.
"	355,	"	12 " "	"	eeuwigge eneratie;	"	eeuwige generatie.
"	428,	"	2 " "	"	bleef;	"	bleek.
"	433,	"	15 " "	"	onverdrachtelijk;	"	overdrachtelijk.

IN DEEL II.

Blz.	5,	regel	9,	<i>staat</i> .	waarachtig God;	<i>lees</i> :	waarachtig mensch en waarachtig God.
"	17,	"	7 v. o.,	"	elkander;	"	van elkander.
"	23,	"	11 " "	"	te;	"	de.
"	89,	"	8,	"	hetzij;	"	tenzij.
"	105,	"	1 " "	"	daar;	"	duur.
"	145,	"	8,	"	feit;	"	feil.
"	244,	"	15 " "	"	sketel door een nog groote;	"	skelet door een nog groot.
"	268,	"	9 en 10, v. o.,	<i>staat</i> :	Psalm XXVIII;	<i>lees</i> :	Psalm LXIX.
"	275,	"	4,	<i>staat</i> :	verstrekt;	<i>lees</i> :	versterkt.
"	306,	"	21,	"	Hebr. I;	"	Hebr. XI.
"	310,	"	13,	"	het leven komt uit ons bewustzijn;	"	uit het leven komt ons bewustzijn op.
"	320,	"	18 v. o.,	"	anders als;	"	anders dan als.
"	338.	"	4 " "	"	overtuigt;	"	overbuigt.

Blz. 376, regel 19 v. o.,	<i>staat</i> :	dus, het;	<i>lees</i> :	dus, dat het.
" 384, " 7,	"	tegenover met;	"	tegenover ons met.
" 390, " 8,	"	dat en;	"	dat en dat.
" 395, " 18 " "	"	leer vrije;	"	leer der vrije.
" 403, " 10 " "	"	Want;	"	wat.
" 404, " 2,	"	naar;	"	naast.
" 413, " 8 " "	"	wil;	"	wel.
" 425, " 2,	"	geloof;	"	ongeloof.
" 427, " 15,	"	1 Joh. I: 1;	"	1 Joh. I: 1 en 3.
" 441, " 9,	"	communicatie van het;	"	communicatie het.
" 451, " 3,	"	Tithra;	"	Mithra.
" 455, " 2 " "	"	in;	"	is.
" 461, " 15 " "	"	dit;	"	die.
" 462, " 19,	"	Matth.;	"	Marc.
" 486, " 12,	"	er is;	"	is er.
" " " 12 " "	"	gehouden;	"	houden.
" 493, " 2 " "	"	ons;	"	in ons.
" " " " " "	"	opwerkt;	"	opwekt.
" 500, " 1,	"	behoorde;	"	behoorende.
" " " 18,	"	beding;	"	geding.
" 538, " 6 " "	"	volkoming;	"	volkomen.

IN DEEL III.

Blz. 22, regel 8 en 7 v. o.,	<i>staat</i> :	blijken worden	<i>lees</i> :	blijken) worde weg
		weggeborgen) het;		geborgen, het.
" " " 5 v. o.,	<i>staat</i> :	alles, het tot de	"	alles, tot de laatste
		laatsten korrel;	"	korrel.
" 24, " 17,	"	worden, dat;	"	worden, dan dat.
" 35, " 16,	"	blijkt;	"	blijft.
" 36, " 7,	"	brengt en omgekeerd;	"	brengt, en omge- keerd.
" 37, " 7 en 8,	"	aan genadewerk;	"	als genadewerk.
" 41, " 12,	"	en elk;	"	elk.
" " " 2 v. o.,	"	in;	"	is.
" 42, " 5,	"	betreed;	"	bestreed.
" 64, " 4,	"	Ava;	"	Eva.
" " " 7 " "	"	iets anders;	"	ieder ander.
" " " 3 " "	"	overtreding;	"	overreding.
" 65, " 16,	"	even;	"	evenmin.

Blz.	86,	regel	14,	<i>staat:</i>	op de;	<i>lees:</i>	op wat de.
"	"	"	15,	"	29;	"	23.
"	90,	"	20,	"	wie;	"	men.
"	"	"	21,	"	grondtrek;	"	grondtrek niet.
"	103,	"	17,	"	niet;	"	maar.
"	106,	"	16,	"	eengeborene;	"	eerstgeborene.
"	109,	"	7,	"	en;	"	de.
"	118,	"	17,	"	in hemel den;	"	in den hemel.
"	"	"	12 en 11 v. o.,	"	en die wereld de mens- schelijke natuur de idee;	"	en in die wereld de menschelijke natuur en met die mensche- lijke natuur de idee.
"	133,	"	25 v. o.,	"	hoe het de;	"	hoe het met de.
"	"	"	16 "	"	van hun besef;	"	voor hun besef.
"	155,	"	10,	"	onze goddelijke ac- tie;	"	deze goddelijke actie.
"	178,	"	12,	"	al kwam;	"	afkwam.
"	184,	"	18 "	"	kelk, niet;	"	kelk heeft, niet.
"	189,	"	5,	"	dat;	"	dat is.
"	"	"	11,	"	eeredienst zoo;	"	eeredienst. Zoo.
"	193,	"	14 "	"	hieruit ten;	"	hieruit blijkt ten.
"	194,	"	19,	"	langere;	"	lagere.
"	202,	"	18 "	"	Christen;	"	Christus.
"	209,	"	9,	"	25 en 27;	"	25, 26 en 28.
"	"	"	15,	"	10, 11;	"	10—12.
"	224,	"	8 "	"	men;	"	ge.
"	240,	"	18 "	"	en allerlei;	"	en in allerlei.
"	243,	"	21,	"	en zoo naar;	"	en zoo zij naar.
"	270,	"	3 "	"	er tweeërlei;	"	op tweeërlei.
"	276,	"	19,	"	werken;	"	werden.
"	282,	"	15 "	"	XXXVIII;	"	XXXI.
"	284,	"	15 "	"	en;	"	op.
"	304,	"	5 "	"	uitbleek;	"	uitbleef.
"	314,	"	19,	"	is het op;	"	is op.
"	315,	"	17 "	"	mag verheeld;	"	mag niet verheeld.
"	"	"	" "	"	dat iemand;	"	dat, zoo iemand.
"	316,	"	5 "	"	niemand;	"	iemand.
"	321,	"	3 "	"	slaat den ban;	"	slaat op den ban.
"	327,	"	17,	"	eere van;	"	eere weg van.
"	331,	"	17 "	"	men iemands;	"	men in iemands.

Blz.	332,	regel	8 v. o.,	staat :	moet ;		lees :	mocht.
"	347,	"	6	"	"	ze ;	"	er.
"	348,	"	14	"	"	heel ;	"	deel.
"	353,	"	4,	"	"	vernietigd ;	"	vernietigend.
"	356,	"	8	"	"	omdat rechtstreeks ;	"	omdat zij rechtstreeks.
"	361,	"	11	"	"	klem ;	"	kiem.
"	377,	"	9	"	"	de ;	"	der.
"	394,	"	5	"	"	en ;	"	een.
"	399,	"	21,	"	"	gij ;	"	hij.
"	403,	"	17,	"	"	resinisseptia ;	"	resipiscentia.
"	428,	"	18	"	"	Dooper, het ;	"	Dooper, dat het.
"	440,	"	1,	"	"	Wie dit is ;	"	Wie dit niet is.
"	452,	"	3,	"	"	onderzoek ;	"	onderzoekt.
"	470,	"	14,	"	"	en ;	"	de.
"	471,	"	9	"	"	ongelijk ;	"	ongeluk.
"	474,	"	10	"	"	majesteit, die ;	"	majesteit.
"	481,	"	10,	"	"	XXXIX ;	"	CXXXIX.
"	485,	"	20,	"	"	6e ;	"	5e.
"	486,	"	19	"	"	Israël van ;	"	Israël de overtreding van.
"	493,	"	17	"	"	gaan ;	"	te gaan.
"	"	"	6	"	"	al ;	"	al haar.
"	494,	"	17,	"	"	om het tegendeel van de ;	"	om de.
"	495,	"	3	"	"	redelijk ;	"	zedelijk.
"	496,	"	9	"	"	vastheid aan ;	"	vastheid dit aan.
"	500,	"	16,	"	"	van ;	"	aan.
"	"	"	5	"	"	anderen ;	"	anderer.
"	511,	"	15	"	"	wezenlijk ;	"	wezenlijken.
"	513,	"	22,	"	"	aanraden ;	"	aanranden.
"	"	"	17	"	"	zelf bewustzijn ontdekt wordt ;	"	zelfbewustzijn ontdekt word.
"	517,	"	16	"	"	belooner die ;	"	belooner is dergenen, die.
"	"	"	9	"	"	God ;	"	Gods.
"	519,	"	12	"	"	aanwezig ;	"	aanwezig is.
"	521,	"	3	"	"	en ;	"	de.
"	522,	"	14,	"	"	Erilus ;	"	Eritis.
"	525,	"	13,	"	"	gebot ;	"	genot.

Blz. 530, regel	2 v. o.,	<i>staat</i> :	Eerst het tijdperk ;	<i>lees</i> :	Eerst het tijdperk , waarin ;	toen de verbeelding met „Vrouwe Avon- tuur” speelde. Toen een tijdperk, waarin.
” 536,	” 15,	”	bezondigt ;	”	bezondigt zich.	
” ”	6 ” ”	”	eerst ;	”	eert.	
” 537,	” 7,	”	met ;	”	moet.	
” 540,	” 17,	”	in ;	”	en in.	
” 542,	” 18,	”	landen deze ;	”	lande in deze.	
” 552,	” 12,	”	zulk ;	”	die zulk.	
” 559,	” 9,	”	gesproken ;	”	besproken.	
” 563,	” 8,	”	dat is ;	”	dat als.	
” 569,	” 19 ” ”	”	of zichzelf ;	”	op zichzelf.	
” 570,	” 13,	”	dan ;	”	dat.	
” 577,	” 6 ” ”	”	van zinlijke ;	”	van het zinlijke.	
” 580,	” 4,	”	aandacht de ;	”	aandacht op de.	
” 583,	” 18 ” ”	”	omtrent u niet ;	”	u niet omtrent.	
” 598,	” 9,	”	met feit ;	”	met het feit.	
” 599,	” 1,	”	staat ons ;	”	staat men ons.	
” ”	21,	”	uitrekke ;	”	uittrekke.	
” 615,	” 11 ” ”	”	Thess. ;	”	1 Thess.	
” ”	6 ” ”	”	14 : 21 ;	”	14 : 22.	

IN DEEL IV.

Blz. 14, regel	4 v. o.,	<i>staat</i> :	maarslag ;	<i>lees</i> :	maatstaf.
” ”	2 ” ”	”	om ;	”	omdat.
” 19,	” 2 ” ”	”	eindpunt ;	”	eindpunt in.
” 32,	” 13 ” ”	”	O ;	”	Of.
” 41,	” 12,	”	vierde ;	”	vijfde.
” 56,	” 2 ” ”	”	algemeene ;	”	als algemeene.
” 60,	” 2,	”	slaande ;	”	slaagde.
” 62,	” 5,	”	en ;	”	in.
” 64,	” 8,	”	Gods ;	”	Gods beeld.
” 67,	” 6,	”	er ;	”	over.
” 73,	” 4,	”	diens betrekking ;	”	dienstbetrekking.
” ”	” 6,	”	plaats ;	”	plaatsen.
” 77,	” 9,	”	61 : 1 ;	”	61 : 8.
” 100,	” 13 ” ”	”	der ;	”	de.

Blz.	108,	regel	18 v. o.,	<i>staat</i> :	<i>zij</i> ;	<i>lees</i> :	<i>zijn</i> .
"	112,	"	13 en 14 v. o.,	"	spookjes;	"	spreekjes.
"	119,	"	4 v. o.,	"	oorlog;	"	oorlog alleen.
"	131,	"	12 " "	"	wij;	"	wijl.
"	138,	"	17,	"	onwijsbaar;	"	aanwijsbaar.
"	"	"	19,	"	eer;	"	der.
"	152,	"	5,	"	23;	"	32.
"	159,	"	8 " "	"	4;	"	3.
"	167,	"	17,	"	het;	"	her.
"	178,	"	7,	"	veldwinnen de;	"	veldwinnen der.
"	179,	"	15 " "	"	man;	"	man en.
"	187,	"	11,	"	24;	"	14.
"	190,	"	3 " "	"	denke;	"	denkt.
"	210,	"	12,	"	primonituur;	"	primogenituur.
"	"	"	15 " "	"	VI: 7;	"	VII: 6.
"	212,	"	16 " "	"	goede;	"	goed.
"	223,	"	9,	"	net;	"	niet.
"	258,	"	10 " "	"	er is;	"	is er.
"	263,	"	19 " "	"	21—23;	"	21 en 22.
"	274,	"	5 " "	"	tot;	"	lot.
"	276,	"	6 " "	"	met;	"	men.
"	283,	"	2 " "	"	XXX;	"	XXXVI.
"	"	"	" " "	"	weg;	"	inzettingen.
"	284,	"	15 " "	"	verliet;	"	verliest.
"	286,	"	4 " "	"	leert;	"	leert het.
"	"	"	2 " "	"	zonden;	"	zondigen.
"	300,	"	12,	"	u;	"	uw.
"	303,	"	4,	"	dwaalleeraar;	"	dwaalleer.
"	328,	"	5,	"	wortel;	"	wortelt.
"	330,	"	15 " "	"	Pelagianisme. Soms;	"	Pelagianisme soms.
"	338,	"	19 " "	"	kerk;	"	kerk van.
"	339,	"	11 " "	"	worden;	"	voelen.
"	342,	"	5 " "	"	al te meer;	"	al meer.
"	344,	"	9 " "	"	30;	"	20.
"	348,	"	15,	"	contract;	"	contact.
"	354,	"	15 " "	"	in;	"	zijn.
"	359,	"	17 " "	"	verschil;	"	verschil is.
"	371,	"	10 " "	"	bidden om;	"	noodig, dat om.
"	373,	"	4 " "	"	en ook;	"	ook.
"	"	"	2 " "	"	zelfs;	"	zelf.

Blz. 374, regel	8,	<i>staat</i> :	Je-	<i>lees</i> :	Jezus.
" 383, "	6 v. o.,	"	grondsaandacht;	"	gebedsaandacht.
" 385, "	11,	"	6 en 7;	"	VI en VII.
" 397, "	2,	"	doorleven;	"	doorleven dit leven.
" 399, "	7 " "	"	Formuliergebed;	"	gebed.
" 401, "	5 " "	"	Formuliergebeden;	"	gebeden.
" 408, "	6,	"	schandelijken;	"	schadelijken.
" 414, "	11,	de woorden „in ons gebed” vallen weg.			
" 418, "	17 " "	<i>staat</i> :	ten achter;	<i>lees</i> :	voor.
" 437, "	15 " "	"	kunnen;	"	moeten.
" 456, "	2,	"	in;	"	ik.
" " "	3 " "	de woorden „is ons heilig” vallen weg.			
" 460, "	9,	<i>staat</i> :	doel;	<i>lees</i> :	doet.
" 468, "	7,	"	koning;	"	als koning.
" 478, "	5,	"	temming;	"	stemming.
" 491, "	10,	"	vergaring;	"	vergadering.
" 503, "	1—3,	de woorden „en dat....dingen” vallen weg.			
" 511, "	8,	<i>staat</i> :	zelf;	<i>lees</i> :	zelfs.
" 518, "	1,	"	op de;	"	de.
" 535, "	6,	"	indragen;	"	ingedragen.
" 542, "	13 " "	"	in;	"	te.
" 549, "	19 " "	"	nader;	"	nadere;
" " "	18 " "	"	14;	"	14 en VII: 1 en 2.
" 554, "	5,	"	beleedingen;	"	bedeelingen.
" 557, "	9,	"	Dan;	"	Dit.
" 566, "	10 " "	"	prikkelt;	"	prikkels.
" 578, "	7 en 8,	"	een-dig;	"	eenvou-dig.
" 580, "	1,	"	een;	"	zulk een.
" 582, "	3 v. o.,	"	V : 9;	"	IX : 5.
" 586, "	6,	"	324;	"	314.
" " "	7,	"	2400;	"	2200.
" " "	10,	"	Catechismuspredi- king;	"	de Catechismuspre- diking.

